



ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Πέρασαν τα stress tests της ΕΚΤ

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι πιο υγιείς και με μεγαλύτερη κεφαλαιακή επάρκεια σήμερα σε σύγκριση με την εικόνα πριν από δύο χρόνια στον προηγούμενο γύρο των τεστ κοπώσεως. Αυτή είναι η διαπίστωση της ΕΚΤ, που παρουσίασε τα αποτελέσματα του νέου γύρου των τεστ κοπώσεως στον οποίο υπέβαλε η ΕΒΑ 48 μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες. Σελ. 11



FOLLI FOLLIE

Υποθηκεύει ακίνητο στο Χόνγκ Κονγκ

Στην ενεχυρίαση του διαμερίσματος της οικογενείας Κουτσογιούτσου στο Χόνγκ Κονγκ, προκειμένου να εξασφαλίσει ρευστότητα, προσανατολίζεται η Folli Follie. Η αξία του διαμερίσματος εκτιμάται σε 18-20 εκατ. ευρώ και μπορεί να φέρει ρευστό 10 και 12 εκατ. Την ίδια ώρα σκληραίνει η στάση των ομολογιούχων απέναντι στον Τζωρτζη Κουτσογιούτσου. Σελ. 18



ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ζητούν φορολόγηση κολοσσών

Το παράδειγμα της Ε.Ε. θέλουν να ακολουθήσουν και άλλες χώρες για επιβολή φόρου στους κολοσσούς ψηφιακής τεχνολογίας (Google, Amazon, Facebook κ.ά.) με κριτήριο τα έσοδα και όχι τα κέρδη τους. Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επεξεργάζονται τις σχετικές προτάσεις. Την ίδια πολιτική εξετάζουν χώρες της Ν. Ασίας καθώς και χώρες της Νοτίου Αμερικής. Σελ. 10

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ



«Εσωτερική» ΕΣΤΙΑ από τις τράπεζες

Ετοιμες να προσφέρουν και εξωκυβερνητικές αναδιρθρώσεις, για να εξαλείψουν διά παντός τα ΜΕΔ

Σε νέες κινήσεις για μείωση των κόκινων δανειών τους προχωρούν οι τράπεζες παράλληλα με την εφαρμογή του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ». Ασφαλείς πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι οι τράπεζες είναι διατεθειμένες να

προσφέρουν μια «εσωτερική Εστία» στους δανειολήπτες που θα εμπιστούν κοντά στα εισοδηματικά κριτήρια του Σχεδίου και δεν θα αφήσουν εκτός πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι οι τράπεζες είναι διατεθειμένες να

στιγμή είχε ξεκαθαριστεί πως για να συμμετάσχει ένας προβληματικός - ευλόγως δανειολήπτης στο πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ θα πρέπει να επαναπροσγγίσει την Τράπεζα και να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του δανείου του.

Πηγές από τράπεζες που θα συμμετάσχουν στο Σχέδιο ΕΣΤΙΑ ανέφεραν στην «Κ» πως το Σχέδιο είναι εκ πρώτης όψεως, η ευκαιρία να μειώσουν οι ίδιες τα ΜΕΔ τους, αλλά και η ευκαιρία για να δοθεί λύση σε όποιο δανειολήπτη

πραγματικά θέλει να εξυπηρετήσει το δάνειό του. Δεν πρόκειται να αφήσουμε εκτός δανειολήπτες που έχουν τη θέληση να επανεκκινήσουν τη δόση του δανείου τους με ευνοϊκούς όρους, τόνιζε τραπεζική πηγή. Σελ. 4

Έχεις επιλογές στην Τράπεζα με το μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων στην Κύπρο. Έχεις τη δύναμη. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Μάχη για την κυριαρχία στην υψηλή τεχνολογία



Η παγκόσμια κυριαρχία στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας είναι το ζητούμενο ενός νέου μετώπου που ανοίγει ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη. Η Ουάσινγκτον επιχειρεί να ανακαταστή την επέλαση της Κίνας στην υψηλή τεχνολογία, ενώ το Πεκίνο εξακολουθεί να επιδοτεί τις κινεζικές βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας, αλλά και να τις ενθαρρύνει να αποσπούν με τεχνάσματα τεχνολογία από αμερικανικές εταιρείες. Σελ. 11

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Δεν πρόκειται να απορρίψω τις διαχρονικές διεκδικήσεις μας

Βασικός άξονας των μνημάτων που ήθελε να περάσει προς τον κυπριακό λαό ο Πρόεδρος Αναστασιάδης με το χθεσινό διάγγελμα του, είναι ότι δεν τίθεται θέμα απόρριψης των όσων διαχρονικά διεκδικούσε η ελληνοκυπριακή πλευρά και τα οποία το περίγραμμα του ΓΓ θέτει πλέον στην ημερήσια διάταξη των διαπραγματεύσεων, θέλοντας με έντονο τρόπο να δώσει τέλος στις συζητήσεις για άλλες λύσεις. Δεν αποκάλυψε, ωστόσο, πλήρως τις σκέψεις του για την αποκεντρωμένη ομοσπονδία. Εμεινε στη φιλοσοφία της ιδέας. Σελ. 6



ΠΑΙΔΕΙΑ

Ετοιμο το πρωτόκολλο για ασφάλεια και υγεία

Στο τελικό στάδιο βρίσκεται το πρωτόκολλο που ετοιμάζει η Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας. Όπως πληροφορείται η «Κ», το πρωτόκολλο έχει διαμορφωθεί και το Υπουργείο έδωσε διορία έως τη χθεσινή μέρα για να αποστείλουν οι αρμόδιοι φορείς τα τελικά τους σχόλια ούτως ώστε να αποσταλεί εντός της ερχόμενης βδομάδας σε όλα τα σχολεία. Σελ. 8

Τεράστιο το κόστος της κλιματικής αλλαγής



Τα ακραία καιρικά φαινόμενα που έπληξαν για μία ακόμη φορά την Ευρώπη εντείνουν τη διεθνή ανησυχία για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ο ΟΗΕ προειδοποιεί ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί ωχριούν ενώπιον του φόβου για τα επερχόμενα. Στη φωτογραφία, τα αναποδογυρισμένα σκάφη στο Ραπάλτο της Γένοβας μαρτυρούν τη σφοδρότητα των καιταγιών που προηγήθηκαν. Σελ. 12

Δυσκολεύουν το επιχειρείν στην Ελλάδα

Κάθε χρόνο και χειρότερα

Ολοένα και δυσκολότερη γίνεται η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα και αυτό αντανακλάται στην έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας «Doing Business 2019». Σε σύγκριση με πέρυσι η Ελλάδα υποχώρησε κατά πέντε θέσεις και πλέον βρίσκεται στην 72η θέση ως προς τη συνολική αξιολόγηση της μεταξύ 190 χωρών. Σελ. 16



Ανέκαμψε η αγορά των σούπερ γιοτ

Από τα ακριβά «παιχνίδια» που αγοράζουν οι δισεκατομμυριούχοι, κανένα δεν είναι τόσο ακριβό όσο ένα σούπερ γιοτ. Η συγκεκριμένη αγορά ανακάμπει με ταχείς ρυθμούς, καθώς η κρίση είναι παρελθόν. Η αγορά ενός σούπερ γιοτ ανέρχεται σε εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια, η συντήρησή του σε δεκάδες εκατ. δολάρια, ενώ η αξία του δεν ανεβαίνει σχεδόν ποτέ. Σελ. 9

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

ΗΠΑ με Ελλάδα, Κύπρο, Ισραήλ

Στον απόηχο των απειλών της Τουρκίας για το Αιγαίο (αντιδράσεις στην τμηματική επέκταση της ελληνικής αιγιαλίδας ζώνης) και την Κύπρο (εκμετάλλευση πηγών ενέργειας εντός της κυπριακής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης), ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης έγινε χθες δεκτός στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ από τον Αμερικανό ομόλογό του Μάικ Πομπέο. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε μια κρίσιμη συγκυρία, καθώς το αμέσως προσεχές διάστημα η αμερικανική ΕκκονMobil προχωρά σε γεώτρηση στην κυπριακή ΑΟΖ. Επίσης, τον επόμενο μήνα είναι προγραμματισμένη συνάντηση ΗΠΑ -Ελλάδας στην Ουάσινγκτον, με αντι-

κειμενο τη στρατηγική σχέση των δύο χωρών, και ενώ έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για τη διευρυνση της τριμερούς συνεργασίας Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, με την προσθήκη και της Αμερικής. Η δημιουργία αυτού του τετραμερούς σχήματος θα έχει πολλαπλά οφέλη για τους ίδιους του συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων και των ΗΠΑ, ενώ θα συμβάλει πραγματικά στην ασφάλεια, στη σταθερότητα και στην ειρήνη στην ευφλεκτή Ανατολική Μεσόγειο. Οι συνεργασίες είναι πολλές και προφανείς. Πρόκειται για μια περίπτωση νίκη για όλους. Η αμερικανική κυβέρνηση ήδη επεξεργάζεται την προοπτική μιας τετραμερούς συνάντησης

ΗΠΑ - Ελλάδα - Ισραήλ - Κύπρου. Αυτή θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί στο επίπεδο των υπουργών Εξωτερικών, όπου η ιδιαιτερότητα της παρουσίας δύο πρωθυπουργών -Τσίπρας, Νετανιάχου- στην ηγεσία των υπουργικών Εξωτερικών από τον πρόεδρο Αναστασιάδη, και έτσι να πάρει άμεσα σάρκα και οστά και να αρχίσει να λειτουργεί η τετραμερής συνεργασία, αξιοποιώντας και την εβραϊκή και την ελληνική διασπορά της Αμερικής. Είναι εφικτό και ωφέλιμο για όλους στις ετήσιες τριμερείς συναντήσεις

των ηγετών Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ να εκπροσωπείται και η Αμερική. Θα εξέπεμπε έναν συμβολισμό με πολλούς αποδέκτες εάν η επόμενη τριμερής διεξαγόταν στην Ουάσινγκτον. Παράλληλα, η παρουσία του Ισραηλινού πρωθυπουργού στην πρόσφατη σύνοδο κορυφής Ελλάδας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Σερβίας στη Βάρνα έδειξε ότι το πλέγμα συνεργασίας επεκτείνεται και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με την Ελλάδα να διαδραματίζει νευραλγικό ρόλο. Ο άξονας που οικοδομείται κανονίζει την προδοκία του Ισραήλ για στενότερη διασύνδεση με την Ε.Ε. και εξυπηρετεί τα γεωπολιτικά συμφέροντα της Αμερικής.

Διακριτική προστασία στο τρυπάνι της Εκxon

Ερχεται στις 12 Νοεμβρίου

Το γεωτρήσιμο της ΕκxonMobil, Stena IceMax, αναμένεται στο τεμάχιο 10 της κυπριακής ΑΟΖ στις 12 Νοεμβρίου. Με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν, το Stena IceMax πήλε μετάξυ Μάλτας και Κρήτης. Η κατάσταση παρακολουθείται στενά, ενώ στην περιοχή βρίσκονται μέσα τα οποία αν χρειασθεί θα παράσχουν ομπρέλα προστασίας στο γεωτρήσιμο. Σελ. 5

Επιασαν δουλειά για το Peninsula Resort στην Πάφο

Συνέντευξη Zsolt Szenasi

Αρξισαν οι εργασίες για ανέγερση του Peninsula Resort, στην Πάφο. Περιλαμβάνει πεντάστερο ξενοδοχείο και δύο δωδεκαώροφα κτίρια. Πρόκειται για επένδυση της εταιρείας ATUM Developments Ltd, ο διευθυνών σύμβουλος της οποίας Zsolt Szenasi μίλησε στην «Κ», τονίζοντας ότι αν η Κύπρος στοχεύει να καταστεί επενδυτικός προορισμός θα πρέπει να επενδύσει και άλλοι, πέραν των πολιτογραφησών. Σελ. 8



“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services



ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**



Φθινοπωρινή ανασκόπηση της κτηματαγοράς

Το «**SUI**» (προφέρεται «Σουΐ») είναι τα αρχικά του «Source of Useless Information». Το «SUI» τns ημέρας λοιπόν, είναι πως ο Νοέμβριος πήρε το όνομά του από τη Λατινική λέξη «Novem» που σημαίνει «έννεά» και προσδιόριζε το γεγονός πως ήταν ο ένατος μήνας του τότε δεκάμηνου Ρωμαϊκού ημερολογίου, πριν προστεθούν σε αυτό οι μήνες Ιανουάριος και Φεβρουάριος και να έχουμε στην πορεία του χρόνου το σημερινό Γρηγοριανό ημερολόγιο.

Ο Νοέμβριος είναι πάντα ένας καλός μήνας για να κάνεις πράγματα. Στο δικό μας ημισφαίριο σηματοδοτεί το (θεωρητικό) τέλος του φθινοπώρου και την (θεωρητική) έναρξη της χειμερινής περιόδου, η οποία είναι και εορταστική λόγω των Χριστουγέννων και του ερχομού της Νέας Χρονιάς. Επιπλέον, ο Νοέμβριος σηματοδοτεί και την έναρξη μιας περιόδου ανασκόπησης πεπραγμένων, αλλά και της λήψης νέων αποφάσεων. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο που όσοι γεννήθηκαν αυτή την περίοδο – όντας Σκορπιού – μεταξύ των τόνων άλλων προτερημάτων τους είναι και αποφασιστικοί...

Θεωρώ λοιπόν ότι είναι ένα καλό σημείο να κάνουμε μια μικρή ανασκόπηση για την μέχρι τώρα πορεία της κτηματαγοράς επειδή πολλά λέγονται, λιγότερα ακούγονται και το καραβάκι πάει...

Τους πρώτους δέκα μήνες του 2018 αντάλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας σχεδόν €3 δισ. με συνολικό αριθμό πωλήσεων που άγγιξε σχεδόν τις 12.300 πράξεις. Το ποσό αυτό δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητο καθώς είναι περίπου €300 εκ. περισσότερο από την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Ποσό σχεδόν €1δισ. αφορούσε την Λεμεσό και ποσό σχεδόν €730 εκ. αφορούσε την Λευκωσία. Και οι δύο αυτές πόλεις μοίρασαν σχεδόν εξίσου 7.000 πράξεις από το σύνολο των 12.300 ή ποσοστό 57% με το υπόλοιπο 43% να το μοιράζονται οι επαρχίες Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου.

Συνολικά στην Κύπρο κατατέθηκαν 7.517 πωλητήρια έγγραφα κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2018. Αυτό συνιστά ολική αύξηση 19% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Αξιοσημείωτο είναι πως από τις 12.300 τόσες μεταβιβάσεις, 234 αφορούσαν υπηκόους της ΕΕ (πλνν Κύπριους) και άλλες 186 αφορούσαν υπηκόους τρίτων χωρών. Δηλαδή, η συντριπτική πλειοψηφία του 96,5% αφορούσε Κύπριους ή Κυπριακές εταιρείες.

Φυσικά σε ό,τι αφορά τους μη Κύπριους σημειώθηκαν επιπλέον 1.517 πωλήσεις σε υπηκόους της ΕΕ και άλλες 2.301 σε υπηκόους τρίτων χωρών και τα πωλητήρια έγγραφα τους κατατέθηκαν στο Κτηματολόγιο (συνολικά 3.818 πράξεις), χωρίς να έχουν γίνει μεταβιβάσεις.

Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών των 3.818 περιπτώσεων αφορά σε νεόδμητα ή υπό ανέγερση ακίνητα τα οποία δεν έχουν ακόμη ξεχωριστό τίτλο ιδιοκτησίας και άρα η μεταβίβαση τους τοποθετείται σε βάθος χρόνου. Παρόλα αυτά, περισσότερη αξία έχουν αυτές οι συναλλαγές παρά οι μεταβιβάσεις επειδή δείχνουν την πορεία του ενδιαφέροντος για νέες αναπτύξεις και νοείται πως αυτός είναι ο κανόνας ενόσω έχουμε αυτό το μη αποδοτικό και ανεπαρκές σύστημα τιτλοποιήσεων.

Συνολικά στην Κύπρο κατατέθηκαν 7.517 πωλητήρια έγγραφα κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2018. Αυτό συνιστά ολική αύξηση 19% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Στην επιμέρους εικόνα, η μεγαλύτερη αύξηση σημείωσε η Αμμοχώστος με 34% ακολουθούμενη από τη Λευκωσία με 33%, μετά τη Λεμεσό με 20%, την Πάφο με 13% και τελευταία τη Λάρνακα με 9%.

Φυσικά η Λεμεσός μπορεί να ήταν τρίτη σε αύξηση, αλλά ήταν πρώτη σε αριθμό πωλητηρίων εγγράφων όπου άγγιξε τα 2.777, ενώ η Λευκωσία που ήταν δεύτερη σε αύξηση άγγιξε τα 1.314, δηλαδή είχε μόνο το 47% του όγκου πράξεων της Λεμεσού. Η Αμμοχώστος που είχε τη μεγαλύτερη αύξηση πέτυχε μόλις 545 πράξεις.

Από τις 7.517 συναλλαγές, οι 2.301 ήταν από υπηκόους τρίτων χωρών. Αυτό σημαίνει πως ποσοστό περίπου 30% είναι οι εν δυνάμει αιτητές για απόκτηση άδειας παραμονής και Κυπριακής Ιθαγένειας.

Φυσικά μέχρι το τέλος του χρόνου οι αριθμοί αυτοί αναμένεται να αλλάξουν καθώς υπολείπονται άλλοι δύο μήνες μέχρι τότε. Η δραστηριότητα συνεχίζεται με όλο το μομέντουμ που έχει κτιστεί και κτίζεται με την οικονομία να μεγαλώνεται σε πολύ ικανοποιητικούς ρυθμούς και να βελτιώνει τους μακροοικονομικούς δείκτες.

Η όποια ανησυχία εστιάζεται σε μικροοικονομικό επίπεδο. Οι τράπεζες, έχουν μετατραπεί σε δυσκίνητες και «δυσκοιλίες» κτηματικές εταιρείες, χωρίς ξεκαθάρους στόχους και πολιτικές «αποϊλοποιήσης» των ισολογισμών τους με σωστή απομείωση από το βάρος των ακινήτων που κατέχουν και η ανεπάρκεια τους στην ενεργή διαχείριση ακινήτων άρχισε να αποκαλύπτεται στο έμπειρο μάτι.

Ανταγωνίζονται τους developers – που θεωρητικά εν μέρει είναι καλό επειδή βοηθά στη συγκράτηση των τιμών, από την άλλη όμως υπάρχει ο ισχυρισμός πως το κάνουν αθέμιτα επειδή δεν χρηματοδοτούν εύκολα αγορές που δεν αφορούν δικά τους ακίνητα.

Γ' αυτό λέμε πως η αγορά είναι κάπως... παράξενη...

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η χαλαρή, η αποκέντρωση και ο Τσακ-Νόρις κριτικός τέχνης!

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Τελικά η συνέντευξη τύπου έγινε για να διευκρινιστεί μια λέξη; Ότι δηλαδή "Άλλο αποκέντρωση εξουσιών και άλλο χαλαρή Ομοσπονδία";

-Εσείς καταλάβατε να βγίκε κάτι άλλο; Εκτός κι αν στάλθηκαν και τα φανερά μηνύματα σε Άντρο και άλλους αλλά και τα κρυφά μηνύματα σε Φούλη και Σία και οι υπόλοιποι δεν πήραμε είδηση...

Ούτε και οι καπνιστές οι δημοσιογράφοι, αφού δεν βρήκαν και τίποτα να πωτήσουν. Τα κανάλια το πρόβλεψαν νωρίς αφού εκτός από το ΡΙΚ που καθηκόντως και το Capital κανένα άλλο δεν έδειξε τη συνέντευξη τύπου σε ζωντανή μετάδοση. Προτίμησαν τα σίγουρα ποσοστά τηλεθέασης της Γαλάτειας και του Τροχού της Τύχης...

Οι αντιδράσεις για τη συνέντευξη αναμένονται σήμερα αλλά ο Healthy μετά του Πρόδρομου θα βρίσκονται στο Ελισίον της Φιλανδίας. Θα μιλήσει αύριο στους συνέδρους του ΕΛΚ ενώ θα ακολουθήσει η ψηφοφορία για την ανάδειξη του υποψηφίου του ΕΛΚ για την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις εκλογές του Μαΐου 2019. -Ακούω ήδη τους συνέδρους να ζητωκραυγάζουν ενθουσιασμένοι "Healthy γερά και για αποκεντρωμένη Ευρώπη!"

Και κριτικός τέχνης και μάλιστα αυστηρότατος αποδεικνύεται ο Οδυσσεύς- Τσακ Νόρις. Αποφάσισε πως δεν χρειάζεται να ανύβουν τα φώτα σε γλυπτό που φιλοτέχνησε ο γλύπτης Θεόδουλος Θεοδούλου και το οποίο προφανώς είναι μέρος της εικαστικής ιδέας. Με το "όλα τα κόβω, όλα τα μαχαίρωνω" που τον διακρίνει ο Τσακ-Νόρις της κυριακής σκηνής είπε και ελάλησε πως τα φώτα δεν πρόκειται να αναβούν. Τελικά! Το παράδοξο είναι πως ανάλογη απόφαση είχε πάρει και η προκάτοχος του Χριστάλα και νυν Διοικήτρια.

Το αποτέλεσμα ο Θεόδουλος να οδηγήσει τον Τσακ-Νόρις στο δικαστήριο όπου αναμένεται να γράψει νέες χρυσές σελίδες... Είναι πολλοί που αναμένουν με αγωνία τη δίκη. Εάν τελικά πραγματοποιηθεί...

Πηγή μου που ανεβαίνει συχνά στον Λόφο με ενημέρωση πως ο Healthy είναι πολύ θυμωμένος με τις τελευταίες εξελίξεις στον ΔΗΣΥ. Όχι μόνο για την παρουσία του Μαρκίδη στην πρόσφατη Ημερίδα του κόμματος αλλά και για την συμμετοχή του



«'Ισως το φως να 'ναι μια νέα τυραννία. Ποιος ξέρει τι καινούργια πράγματα θα δείξει». - Κωνσταντίνος Καβάφης

τέως υπουργού του Σωκράτη Χάσιου. Σύμφωνα με την πηγή μου "το Ομέγα του Χάσιου μπορεί να θεωρείται και εν δυνάμει κίνδυνος για τον Λόφο"... Μου ανέφερε ακόμα ότι και η "Αλήθεια" βάλει συχνά πυκνά κατά του Προεδρικού και αυξάνει την καχυποψία.

Πρώτα και καλύτερα, σε χρόνο dt μετέδωσαν τα ηλεκτρονικά μέσα του ΑΚΕΛ την είδηση από την Ερευνητική Επιτροπή για τον Συνεργασισμό και την κατάθεση Χατζηγιάννη. Η αποκάλυψη για τις δύο πειθαρχικές διαδικασίες κατά του Χατζηγιάννη έγινε κύριο θέμα για ώρες με τον τίτλο "αποκαλύψεις φωτιά". Δόθηκαν μάλιστα και συχαρήτρηρα άνωθεν για το ρεκόρ. **Είδατε** τη συνάντηση Τσίπρα - Ιερώνυμου

και την απόφαση-σταθμό για τη σχέση Εκκλησίας-κράτους; Ε, τέτοια συνάντηση Αναστασιάδη - Χρυσόστομου δεν θα δείτε. Ούτε βέβαια και ανάλογη απόφαση.

Ακούω όμως πως συνάντηση των δύο Healthy θα πραγματοποιηθεί σύντομα. Με άλλο όμως περιεχόμενο και άλλες ανακωνώσεις...

Σήμερα θα γίνουν -λόγω χρονικής απόστασης- οι ανακοινώσεις για τις συναντήσεις Χριστοδουλίδη στη Νέα Υόρκη. Όλοι αναμένουν τα καλά νέα εξ Αμερικής. Οι αναφορές που γίνονταν μέχρι αργά χθες το απόγευμα ήταν πως θα ακούσουμε πρωτόγνωρα πράγματα για τις σχέσεις Κύπρου-ΗΠΑ. Για να δούμε...

Ένα θέμα που εκκρεμεί στη Βουλή και το Ε-νέγραψαν δύο βουλευτές του ΔΗΚΟ μάλλον μήγκε σε περιπέτειες. Στην υπόθεση ακούω ότι έχει εμπλακεί αρνητικά και ο Γιώργος Λιλλάκας, αλλά και ο Πρόεδρος Συλλογής. Παρά την προσπάθεια βουλευτή να ξεκαθαρίσει το θέμα φαίνεται πως αυτό έχει εμπλακεί ακόμη περισσότερα.

-Μήπως να το ξεχάσουν και αυτοί που το εμμένυστσαν;

Κοιζή: Σε ποιο κόμμα δύο ανώτατα στελέχη ούτε μιλιούνται, ούτε να βλέπονται θέλουν; Και κάθε προσπάθεια του προέδρου τους να τα βρουν μια καταδίκη είναι... γραφτή;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**



«Με το ίδιο μέτρο» από το Φανταστικό Θέατρο

Δόθηκε η πρεμιέρα του έργου «Με το ίδιο μέτρο» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ στις 2 Νοεμβρίου σε μία site-specific παράσταση στο Ίδρυμα Μακαρίου Γ', στην αίθουσα εκδηλώσεων μεταξύ Βυζαντινού Μουσείου και Αρχιεπισκοπής από το Φανταστικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Μαργαλένας Ζήρα. Το έργο αυτό του Ουίλιαμ Σαίξπηρ αφορά τη δικαιοσύνη, τη συγχώρεση, την ελευθερία, τον έρωτα, την ψυχή, τον σώμα και θεωρείται το ύψιστο παράδειγμα της σαίξπηρικής ιδιοφυΐας. Στο «Με το ίδιο μέτρο» συνδυάζεται το ιερό με το γήινο, το υπερβατικό με το χωμάτινο και είναι ένα έργο που βάζει τη φθορά απέναντι στην αιωνιότητα.

Στην παράσταση συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Πόπη Αβραάμ, Φώτης Αποστολίδης, Έλενα Καλινίκου, Φώτης Καράλης, Ανδρέας Κέντης, Μυρτώ Κουγιάλη, Ανδρέας Λουκάς, Ηρόδοτος Μιλτιάδους, Ελένη Μολύκκη, Πολυξένη Σάββα. Η μετάφραση είναι του Βάιου Λιαπί. Τα σκηνικά-κοστούμια της Έλενας Κατσούρη, η χορογραφία του Αλέξη Βασιλείου και η μουσική επιμέλεια του Αντώνη Αντωνίου.

Παραστάσεις: 3, 4, 9, 10, 11, 16, 17 Νοεμβρίου, ώρα έναρξης 8:30 μ.μ. Κρατήσεις και πληροφορίες στο: 99602428. Αίθουσα Εκδηλώσεων Ίδρυματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' (δίπλα από το Βυζαντινό Μουσείο και την Ιερά Αρχιεπισκοπή, έναντι Παγκυπρίου Γυμνασίου), πλατεία Αρχ. Κυπριανού, 1505 Λευκωσία (είσοδος από το προαύλιο του καθεδρικού ναού Αγίου Ιωάννη).



Ανεβαίνει από τον ΘΟΚ ο «ήχος του όπλου»

Ενα από τα σημαντικότερα έργα της ελληνικής δραματογραφίας, το έργο «Ο ήχος του όπλου» της Λούλας Αναγνωστάκη, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Κύπρο από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου στη Νέα Σκηνή, στις 9 Νοεμβρίου, σε σκηνοθεσία Άδωνι Φλωρίδη. Το έργο έχει σαν κεντρικό θέμα τον ισχυρό δεσμό μεταξύ μητέρας και παιδιού που όσο και αν δοκιμάζεται από συγκρούσεις, εντάσεις και κρίσεις, παραμένει αδιαρρήκτος. Το έργο αυτό της Λούλας Αναγνωστάκη είναι και σήμερα είναι επίκαιρο, οι ανησυχίες του τότε είναι και σήμερα παρούσες, έντονες. Στο έργο υπάρχει διάχυτη η ανάγκη για επικοινωνία, τόσο της Κάτιας, καθώς και των υπόλοιπων πρώων.

Η παράσταση αυτή είναι ένας καθρέπτης της κοινωνίας μας, ο καθένας μπορεί να αναγνωρίσει τον εαυτό του, συμπεριφορές του, ζητήματα που τον απασχολούν. «Ο ήχος του όπλου» της Λούλας Αναγνωστάκη είναι ένα από τα από τα καλύτερα έργα του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου, το οποίο ήταν και η τελευταία σκηνοθετική δουλειά του Καρόλου Κουν στο Θέατρο Τέχνης το 1987.

Πληροφορίες: «Ο ήχος του όπλου», της Λούλας Αναγνωστάκη, σε σκηνοθεσία Άδωνι Φλωρίδη. Νέα Σκηνή, ΘΟΚ. Πρεμιέρα 9 Νοεμβρίου. Παραστάσεις έως 26 Ιανουαρίου 2019. Παίζουν Γιώργος Αναγνώστου, Λουκάς Ζήκος, Αντρέας Κουτσόφτας, Μαρία Μιχαήλ, Ράνια Σκίτζη, Βικτώρια Φώτα.



«Αντίο, Κοπρόσκυλα» στο Θέατρο Ριάλο

Το Θέατρο «ΔΙΟΝΥΣΟΣ» παρουσιάζει για μία μόνο παράσταση στη Λεμεσό το «Αντίο, Κοπρόσκυλα» του Φροϊζου Μασούρα, σε σκηνοθεσία Ανδρέα Κυριάκου.

Το έργο: Κύπρος 2013. Άνοιξη. Η οικονομική κρίση στο νησί και η τύχη ολόκληρου του τραπέζικου συστήματος κρέμεται από μία κλωστή. Ένας απελπισμένος θίασος, αποφασίζει να δώσει την τελευταία του παράσταση: Μια ληστεία τράπεζας! Χωρίς πρόβες, χωρίς καμία ελπίδα επιτυχίας, αλλά με μπόλικο τοαμπουκά 6 φίλοι θα βρεθούν αντιμέτωποι με τις ταινίες που μεγάλωσαν και τα σενάρια που ονειρεύονταν ως ηθοποιοί στην σκηνή, να ξετυλιγόνται ζωντανά, μπροστά στα μάτια τους.

Οι σχέσεις τους θα δοκιμαστούν μέχρις εσχάτων, καθώς το πλάνο δεν κυλάει ομαλά και οι ίδιοι δεν έχουν ιδέα πώς είναι να είσαι εγκληματίας. Πως διαμορφώνονται οι σχέσεις όταν ένας απλός καθημερινός άνθρωπος, βρεθεί ξαφνικά με ένα πιστόλι στο χέρι; Η μήπως το πιστόλι ενεργεί σαν καταλύτης της αλήθειας!

Παίζουν οι ηθοποιοί: Μάριος Μεττάς, Παναγιώτης Κυριάκου, Κρίστοφερ Γκρέκο, Ανδρέας Νικολαΐδης, Χρήστος Γιάνκου, Χριστόδουλος Μαρτάς, Στέλιος Μαρτάς.

Παραστάσεις: Τετάρτη 7 Νοεμβρίου 2018 στις 8:30 μ.μ., στο Θέατρο «Ριάλο», Ανδρέα Δρουσιώτη 19, πλατεία Ηρώων. Η παράσταση είναι αυστηρώς ακατάλληλη για άτομα κάτω των 16 χρόνων. Κρατήσεις: 7777745

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«**Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ**»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ · Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ · Υπεύθυνος Ατελεί: ΠΑΝΤΕΑΝΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ** · Διευθύνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

PANERAI



LUMINOR *due*

TECHNICAL BUT THIN

PANERAI.COM

LABORATORIO DI IDEE.



Vassos Eliades Accessories Ltd

NICOSIA - LIMASSOL . TEL: 22 897 361

Ανοιγμα της «Εστίας» και σε ευάλωτους δανειολήπτες

Ετοιμες οι τράπεζες να προσφέρουν και εξωκυβερνητικές αναδιαρθρώσεις για να εξάλειψουν άπαξ διά παντός τα ΜΕΔ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Εν αναμονή της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Σχέδιο της Κυβέρνησης που θα διευκολύνει την αποπληρωμή Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων συγκεκριμένων δανειοληπτών, οι τράπεζες το βλέπουν πλέον υπό διαφορετικό πρίσμα. Ενώ η μερίδα των δανειοληπτών έχει ήδη καθοριστεί και θα φτάσουν τους 15.000 για δάνεια αξίας 3,4 δισεκατομμυρίων ευρώ με συγκεκριμένα κριτήρια αποδοχής, τα τραπεζικά ιδρύματα βλέπουν το Σχέδιο Εστία ως ένα πρόγραμμα επανεκκίνησης του γραναζιού της οικονομίας. Αν και τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Σχεδίου αναθεωρήθηκαν προσφάτως αυξάνοντας πλέον τα εισοδηματικά κριτήρια από 50.000 ευρώ ετήσιο οικογενειακού εισοδήματος, στα 60.000 ευρώ βάσει των εξαρτώμενων μελών, τα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου δεν είναι διατεθειμένα να μείνουν σε αυτό το αυστηρό πλαίσιο. Ασφαλώς πληροφορίες της «Κ» θέλουν τις τράπεζες να είναι διατεθειμένες να προσφέρουν μια «εσωτερική Εστία» στους δανειολήπτες που θα εμπίπτουν κοντά στα εισοδηματικά κριτήρια του Σχεδίου και δεν θα αφήσουν εκτός κανένα δανειολήπτη που θα εμφανίζει μικρές αποκλίσεις.

Από την πρώτη στιγμή εξάλλου είχε ξεκαθαριστεί πως για να συμμετάσχει ένας προβληματικός – ευάλωτος δανειολήπτης στο πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ θα πρέπει να επαναρροεγγείσει την Τράπεζα και να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του δανείου του. Πηγές από τράπεζες που θα συμμετάσχουν στο Σχέδιο ΕΣΤΙΑ ανέφεραν στην «Κ» πως το Σχέδιο είναι εκ πρώτης όψεως, η ευκαιρία να μειώσουν οι ίδιες τα Μη Εξυπηρετούμενά τους, αλλά και η ευκαιρία για να δοθεί λύση σε όποιο δανειολήπτη πραγματικά θέλει να εξυπηρετήσει το δάνειό του. Χαρακτηριστικά ανέφεραν ότι για μεν η Κυβέρνηση έχει καθορίσει τη βάση του Σχεδίου για να μην συμμετάσχουν όλοι

και να διαχωριστούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές από τους ευάλωτους, αλλά δεν πρόκειται να αφήσουν εκτός δανειολήπτες που έχουν τη θέληση να επανεκκινήσουν τη δόση του δανείου τους με πολύ ευνοϊκότερους όρους, ισότιμους με αυτούς της ΕΣΤΙΑΣ. Ταυτόχρονα για τους ίδιους, η «εσωτερική» ΕΣΤΙΑ στόχο έχει μεταξύ άλλων να δώσει μια απάντηση σε όλους όσοι ήθελαν το Σχέδιο να αποκλείει δανει-

Η «εσωτερική» ΕΣΤΙΑ αποκοιπέ σύμφωνα με τους τραπεζικούς να δώσει μια απάντηση σε όλους όσοι ήθελαν το Σχέδιο να αποκλείει δανειολήπτες που δεν έγιναν επιλέξιμοι ένεκα μικρών αποκλίσεων από τα κριτήρια.

ολήπτες που δεν έγιναν επιλέξιμοι ένεκα μικρών αποκλίσεων στα κριτήρια που έχουν τεθεί. Όπως και να έχει, οι τράπεζες θα δουν να «ξεπαγώνουν» δάνεια, ακόμα περισσότερα από τα 15 χιλιάδες που αρχικά υπολογίστηκε, δάνεια που για χρόνια όχι μόνο δεν εισέπρατταν ευρώ, αλλά αντιθέτως σπαταλούσαν. Ακόμα, οι νομικές διαδικασίες που προχωρούσαν τόσα χρόνια εκτός από κοστοβόρες ήταν και δίχως αποτέλεσμα, αφού άφηνε μεγάλα κενά που μετά τον Ιούλιο του 2018 έκλεισαν. Η «Κ» έχει ξαναγράψει για τα ποσοστά του Σχεδίου Εστία και πως αναμένεται να καταμεριστούν για κάθε τραπεζικό ίδρυμα. Η Τράπεζα Κύπρου θα έχει 1 δισ. ευρώ δανείων, η πρώην Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, νυν ΚΕΔΠΕΣ γύρω στα 1,5 δισ. ευρώ και η Ελληνική Τράπεζα γύρω στα 250 εκατ. ευρώ. Τα υπόλοιπα θα καλυφθούν από άλλες τράπεζες, αλλά βάσει των

αλλαγών που έγιναν προσφάτως επί του Σχεδίου, δεν αποκλείεται το ποσοστό της Τράπεζας Κύπρου να ανέλθει πλέον στο 1,5 δισ. ευρώ.

Τα τελικά κριτήρια

Τα τελικά κριτήρια για ένταξη στο Σχέδιο, μετά και τις αλλαγές που προέκυψαν από τη συνεννόηση Κυβέρνησης, Τραπεζών και Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι τα εξής:

Α) Η αγοραία αξία της κύριας κατοικίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000), όπως θα προκύψει από τον μέσο όρο δύο εκτιμήσεων, μία για Λογιστικό Σχέδιο Τράπεζας/Εταιρείας Εξαγοράς Πιστώσεων και μία για λογιστικό Σχέδιο Τράπεζας/Εταιρείας Εξαγοράς Πιστώσεων (εκτός αν αποδέχεται να γίνει εκτίμηση μόνο από την Τράπεζα/Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων), που θα πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους εκτιμητές εντός της περιόδου υποβολής αιτήσεων (όπως αυτή θα ανακοινωθεί μεταγενέστερα). Το κόστος για τις υπηρεσίες του κάθε εκτιμητή θα καταβάλλεται από το πρόσωπο που τον διόρισε. Διαθέσιμες πρόσφατες εκτιμήσεις της υποθηκωμένης κύριας κατοικίας (εντός δώδεκα (12) μηνών πριν από την ημερομηνία της αίτησης συμμετοχής στο Σχέδιο) γίνονται αποδεκτές.

Υπογραμμίζεται πως μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2017 θα έπρεπε ο δανειολήπτης να είχε δάνειο σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, άρα και να θεωρείται Μη Εξυπηρετούμενο. Με τις πρόσφατες αλλαγές, το συνολικό ακαθάριστο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του δανειολήπτη δεν θα πρέπει να υπερβαίνει:

(α) τις εξήντα χιλιάδες ευρώ (€60.000) για ζεύγος με τουλάχιστον τέσσερα εξαρτώμενα άτομα, (β) τις πενήντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€55.000) για ζεύγος με τρία εξαρτώμενα άτομα, (γ) τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) για ζεύγος με δύο εξαρτώμενα άτομα,



Ενώ μέχρι πρότινος δεν υπήρχε πρόνοια για τις καταθέσεις των δανειοληπτών, πλέον μπάκε πρόνοια και θα αποπληρώνει μέρος του δανείου του.

(δ) τις σαράντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€45.000) για ζεύγος με ένα εξαρτώμενο άτομο,

(ε) τις τριάντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€35.000) για ζεύγος χωρίς εξαρτώμενα άτομα και

(στ) τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000) για μονήρη νοικοκυριά.

Πρέπει να διευκρινιστεί πως ως οικογενειακό εισόδημα νοείται το εισόδημα όλων των μελών της οικογένειας του δανειολήπτη. Στην περίπτωση όπου ο δανειολήπτης είναι νομική οντότητα, ως οικογενειακό εισόδημα νοείται το εισόδημα όλων των μελών της οικογένειας του κύριου μετόχου της νομικής οντότητας ο οποίος και θα μετατραπεί με την αναδιάρθρωση του δανείου σε δανειολήπτη. Σημειώνεται ότι ως κύριος μέτοχος νομικής οντότητας ορίζεται ο μέτοχος που κατέχει και ελέγχει περισσότερο από 50% των μετοχών νομικής οντότητας

Το 125% έγινε 80%

Αρκετή κριτική δέχθηκε ο όρος με τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία του δανειολήπτη να μην υπερβαίνουν το 125% της αξίας της κύριας κατοικίας ως πλουσιοπάροχο. Πλέον, τα υπόλοιπα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του νοικοκυριού, εξαιρουμένων της κύριας κατοικίας (δηλαδή τα περιουσιακά στοιχεία του νοικοκυριού, εξαιρουμένων της κύριας κατοικίας, μείον οι τρέχουσες πιστώσεις διευκολύνονται εξαιρουμένου του δανείου που εξασφαλίζεται με την κύρια κατοικία), δεν

θα πρέπει να υπερβαίνουν σε τιμές αγοράς το 80% της αγοραίας αξίας της κύριας κατοικίας, χωρίς όμως να υπερβαίνει τις 250.000 ευρώ. Ο όρος «νοικοκυριό», περιλαμβάνει τα μέλη της οικογένειας του δανειολήπτη.

Και το Euribor

Ο δανειολήπτης που πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις, θα δηλώνει στην Τράπεζα/Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων, την πρόθεσή του να συμμετάσχει στο Σχέδιο. Στην περίπτωση που δανειολήπτης είναι νομική οντότητα, η αίτηση θα υποβάλλεται από τον κύριο μέτοχο της νομικής οντότητας. Η Τράπεζα/Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων, η οποία θα έχει προηγουμένως υπογράψει Μνημόνιο Συναντίληψης με τον Κρατικό Φορέα, θα έχει την υποχρέωση να αναδιρθώσει τα δάνεια που πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια, σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με το χαμηλότερο μεταξύ (α) του υπολοίπου του δανείου κατά την ημερομηνία αναδιάρθρωσης και (β) της αγοραίας αξίας της κύριας κατοικίας όπως αυτή θα προκύπτει από την Εκτίμηση. Οποιαδήποτε μεταβολή ή καταθέσεις που υπερβαίνουν το 20% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του νοικοκυριού θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μείωση των υποχρεώσεων του αιτητή προς τη συμμετέχουσα Τράπεζα/Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο δανειολήπτης θα λαμβάνει κούρεμα του δανείου του τουλάχιστον 5%, φτά-

νοντας έως και το 32%. Θα παραμείνει παγοποιημένο αυτό το ποσοστό και στην περίπτωση πλήρους αποπληρωμής του αναδιρθρωμένου δανείου, το παγοποιημένο ποσό θα διαγράφεται οριστικά. Το επιτόκιο του αναδιρθρωμένου δανείου για τα πρώτα 7 χρόνια αποπληρωμής του θα είναι μεταβαλλόμενο, βασισμένο στο Euribor 6 Μηνών + περιθώριο 2,50 ποσοστιαίων μονάδων. Το συνολικό επιτόκιο (Euribor 6 Μηνών + περιθώριο) του αναδιρθρωμένου δανείου δεν μπορεί να ξεπερνά το 3,5%. Το επιτόκιο για την υπόλοιπη διάρκεια αποπληρωμής του αναδιρθρωμένου δανείου θα είναι μεταβαλλόμενο, βασισμένο στο Euribor 6 μηνών, πλέον περιθώριο 2,00 ποσοστιαίων μονάδων. Ο Κρατικός Φορέας θα καταβάλλει στην Τράπεζα/Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων το ένα τρίτο (1/3) των εκάστοτε δόσεων για την αποπληρωμή, καθ' όλη τη διάρκεια αποπληρωμής του αναδιρθρωμένου δανείου, με την προϋπόθεση ότι ο δανειολήπτης θα συνεχίσει να καταβάλλει τα υπόλοιπα δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση που ο δανειολήπτης διακόψει την καταβολή της δίκης του συνεισφοράς και τερματίσει την εξυπηρέτηση του αναδιρθρωμένου δανείου του, τότε η σύμβαση με τον Κρατικό Φορέα θα ακυρώνεται και ο Κρατικός Φορέας θα τερματίζει την καταβολή της συνεισφοράς του που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο (1/3) της αποπληρωμής. Ο Κρατικός Φορέας θα καταβάλλει τη χορηγία στο τέλος κάθε έτους.

Με έντονο ενεργειακό άρωμα το συνέδριο του Economist

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Έντονο ενεργειακό άρωμα είχε το 14ο συνέδριο του Economist. Και πώς να μην είχε, εξάλλου, αφού μεγάλο μέρος των ειδήσεων που αφορούν την Κύπρο παγκοσμίου ενδιαφέροντος στους ενεργειακούς σχεδιασμούς των εταιρειών που έχουν υπογράψει με την Κυπριακή Δημοκρατία για εκμετάλλευση συγκεκριμένων τεμαχίων στην ΑΟΖ της. «Η Κυπριακή Δημοκρατία προωθεί ενεργά τη δημιουργία του Διαδρόμου Φυσικού Αερίου της Ανατολικής Μεσογείου, ο οποίος, μέσω εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς του φυσικού αερίου, θα συνδέει τις ανακάλυψεις της Κύπρου και ευρύτερα της Ανατολικής Μεσογείου, τόσο μεταξύ των χωρών της περιοχής όσο και με την ΕΕ», υπογράμμισε από το βήμα του 14ου Συνεδρίου του Economist στη Λευκωσία ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης. Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας μίλησε για έναν σχεδιασμό, ο οποίος όχι μόνο θα αναβαθμίσει περαιτέρω τον γεωπολιτικό ρόλο της Κύπρου, αλλά θα συνδράμει ουσιαστικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόσφατη υπογραφή της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, αναφορικά με τον απευθείας υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία αυτού του Διαδρόμου, επεσήμανε ο κ. Αναστασιάδης, ο οποίος έκανε λόγο για μια συμφωνία που αποσκοπεί στην αποτελεσματική εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου πλωτού στο κοίτασμα «Αφροδίτη», ενισχύοντας τις κοινές προσπάθειες των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου με στόχο τη δημιουργία των συνεργιών που απαιτούνται για την προσέλευση επενδύσεων σε υποδομές παραγωγής και μεταφοράς υδρογονανθράκων. «Αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα αποτελέσματα της διερευνητικής γεώτρησης του consortium ExxonMobil – Qatar Petroleum, η οποία αναμένεται να αρχίσει περί τα μέσα Νοεμβρίου», τόνισε ο κ. Αναστασιάδης. Σχετικά με τον αγωγό φυσικού αερίου EastMed, επεσήμανε ότι κύριος στόχος του έργου είναι να παράσχει ακόμη μια επιλογή για την εμπορική αξιοποίηση των πρόσφατων και μελλοντικών ανα-

καλύψεων φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο, τόσο προς όφελος της περιοχής όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θα διαθέσει 34,5 εκατ. ευρώ για πραγματοποίηση της σχετικής τεχνικοοικονομικής μελέτης η και μελέτες βιωσιμότητας ενός ανάλογου εγχειρήματος. «Την ίδια στιγμή, προωθούνται την κατασκευή σημαντικών έργων υποδομής τα οποία αποσκοπούν σε τερματισμό της ενεργειακής απομόνωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ανάμεσά τους η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ (EuroAsia Interconnector),

«Αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα αποτελέσματα της διερευνητικής γεώτρησης του consortium ExxonMobil – Qatar Petroleum, η οποία αναμένεται να αρχίσει περί τα μέσα Νοεμβρίου», τόνισε ο κ. Αναστασιάδης.

αλλά και πιο πρόσφατα η προτεινόμενη ηλεκτρική διασύνδεση της Κύπρου με Ελλάδα και Αίγυπτο (EuroAfrica Interconnector)», πρόσθεσε, εκφράζοντας την εκτίμησή του ότι αποτελεί «ακόμη μια έμπρακτη απόδειξη της στήριξης της ΕΕ στις ενεργειακές προοπτικές της περιοχής» η χρηματοδότηση της τάξης των 101 εκατομμυρίων ευρώ για το έργο Cyprus Gas2EU, το οποίο αποσκοπεί στον ελλειμενισμό πλωτής μονάδας αποθήκευσης και αεριοποίησης φυσικού αερίου (FSRU), καθώς και κατασκευής χερσαίων υποδομών για την παροχή φυσικού αερίου στη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής στο Βασιλικό. Ως το σημαντικότερο γεγονός του τελευταίου έτους σε σχέση με τους υδρογονανθράκους της Κύπρου χαρακτήρισε την εμπορική ανακάλυψη φυσικού αερίου στο κοίτασμα Καλιψώ ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού της Κύπρου Γιώργος Λακκοτύρης. Αυτή είναι η πιο βόρεια ανακάλυψη και προσθέτει στο παζλ της ερευνητικής εργασίας στην ΑΟΖ της Κύπρου. Ο υπουργός αναφέρθηκε στο περιστατικό στο τεμάχιο 3, όταν η Τουρκία εμπόδισε



«Όπως πέρυσι έτσι και η φέτος η «Κ» έδωσε το «παρών» της στο 14ο μεγάλο οικονομικό συνέδριο.

την ENI στις εργασίες της, καθώς στις διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη για τον διάδρομο φυσικού αερίου Ανατολικής Μεσογείου. Πρόσθεσε έχει επιτευχθεί και σε σχέση με την εκμετάλλευση του κοιτάσματος Αφροδίτη, σύμφωνα με τον κ. Λακκοτύρη. Στα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου αναφέρθηκε ο αντιπρόεδρος Ευρώπης, Ρωσίας και Κασπίας της ExxonMobil Exploration Company Tristan Aspray, ξεκινώντας από την Αίγυπτο και τα κοιτάσματα του Δέλτα του Νείλου, τα οποία προεκτείνονται προς τη κυπριακή ύφα. Όσον αφορά την Κύπρο, επεσήμανε ότι το κοίτασμα Οντισφόρος είναι μικρό αλλά να αναπτυχθεί εμπορικά, αλλά φαίνεται ότι υπάρχει αρκετό φυσικό αέριο στο κοίτασμα Καλιψώ. Όπως είπε, η ζήτηση για φυσικό αέριο αυξάνεται παγκοσμίως, ενώ η ευρωπαϊκή παραγωγή μειώνεται, κάτι που αυξάνει τη σημασία των κοιτασμάτων της Ανατολικής Μεσογείου. Η Μεσόγειος είναι μια αναδυόμενη περιοχή φυσικού αερίου, ανέφερε ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος και υπεύθυνος διαχείρισης ερευνητικών έργων

της Eni Aldo Napolitano. Το φυσικό αέριο της περιοχής αρχικά κάλυπτε τις εσωτερικές ανάγκες της Αιγύπτου, αλλά αυτό άλλαξε από το 2010, με τις νέες ανακάλυψεις, όχι μόνο στην Αίγυπτο αλλά και στις ΑΟΖ του Ισραήλ και της Κύπρου, ανέφερε ο κ. Napolitano. Εάν εξεटीσει κανείς την ιστορία της ανακάλυψης των αποθεμάτων στην περιοχή, θα παρατηρήσει ότι τα βήματα έχουν γίνει μέσα από νέες ιδέες, μέσα από την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και τον εντοπισμό του γεωλογικού χώρου, επεσήμανε, υπογραμμίζοντας ότι η ENI θα συνεχίσει να συμβάλει στη διαδικασία.

Μπάκε στο παιχνίδι η Κύπρος

Με σύντομη αναδρομή στην ιστορία της ανακάλυψης υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο ξεκίνησε την ομιλία του ο γενικός διευθυντής Κύπρου της Noble Energy Gene Kornegay. Πάνω της Αιγύπτου, που είναι χώρα-παραγωγός υδρογονανθράκων στην περιοχή για δεκαετίες, το Ισραήλ και η Κύπρος μπήκαν στο παιχνίδι και πρόσφατα, σημείωσε ο κ. Kornegay, ενώ έκανε αναφορά στις έρευνες της

Noble στην περιοχή και τα κοιτάσματα στα οποία δραστηριοποιείται η εταιρεία. Στις εξελίξεις που σχετίζονται με την έρευνα υδρογονανθράκων στην Ελλάδα αναφέρθηκε ο διευθύνων σύμβουλος της Hellenic Petroleum Upstream Γιάννης Γρηγορίου, και συγκεκριμένα στο Βόρειο Αιγαίο, το Ιόνιο και την Κρήτη. Ο κ. Γρηγορίου αναφέρθηκε στις δραστηριότητες και επενδύσεις των Ελληνικών Πετρελίων τα τελευταία χρόνια στο downstream, που είναι ο πυρήνας των δραστηριοτήτων της εταιρείας αλλά και στις upstream δραστηριότητες.

Αποτύπωμα

Η διττή πρόκληση για τον κλάδο είναι περισσότερη ενέργεια για τον αυξανόμενο παγκόσμιο πληθυσμό αλλά και καθαρότερη ενέργεια, λόγω των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, επεσήμανε ο γενικός διευθυντής της Total EP Cyprus Yves Grosjean. Τόνισε ότι αυτό που χρειάζομαστε είναι ενέργεια αξιόπιστη, φθηνή και καθαρή, καθώς και ότι πρέπει να μειωθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του κλάδου.

Τον ρόλο και τις δραστηριότητες της Κυπριακής Εταιρείας Υδρογονανθράκων αναφέρθηκε ο εκτελών κρηβ διευθυντής στην Εταιρεία Υδρογονανθράκων Κύπρου Δημήτρης Φεσσάς, μιλώντας για τη συμβολή της εταιρείας στην ανάπτυξη της κυπριακής αγοράς υδρογονανθράκων, σε συνεργασία με την κυβέρνηση, τη ΔΕΦΑ και τους επενδυτές. Αναφέρθηκε επίσης στην ενασχόληση τόσο με το πεδίο του μαρκετινγκ όσο και με την υποστήριξη των επενδυτών. Επίσης, ο κ. Φεσσάς υπογράμμισε ότι η εταιρεία εστιάζει το ενδιαφέρον της στο πώς μπορεί να φθάσει στις διεθνείς αγορές το κυπριακό φυσικό αέριο, στις προοπτικές του υδροποιη-

Η Μεσόγειος είναι μια αναδυόμενη περιοχή φυσικού αερίου, ανέφερε ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος και υπεύθυνος διαχείρισης ερευνητικών έργων της Eni Aldo Napolitano.

Ομπρέλα στην Αν. Μεσόγειο για το τρυπάνι της Exxon

Στις 12 Νοεμβρίου η άφιξη του *Stena IceMax*, στις 15 η έναρξη της πρώτης γεώτρησης στο τεμάχιο 10

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν μέσω δημιουργίας κλίματος τεχνητής έντασης το γεωτρύπανο της ExxonMobil *Stena IceMax* έχει βάλει ρότα για την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου προκειμένου να ριζει άγκυρες στο τεμάχιο 10 της κυπριακής ΑΟΖ στις 12 Νοεμβρίου. Το πλωτό τρυπάνι, που βρίσκεται ήδη στη Μεσόγειο, αναμένεται να προσεγγίσει την περιοχή περί τα τέλη της εβδομάδας εν μέσω φραστικών απειλών από πλευράς Τουρκίας. Κλίμα που δεν επηρεάζει τις προγραμματισμένες ερευνητικές γεωτρήσεις, δυο τον αριθμό, όπως ανέφερε στη συνέντευξή του στην κυριακάτικη «Κ» ο αντιπρόεδρος της ExxonMobil για Ελλάδα, Ρωσία και Κασπία Τρίστιαν Άσπρεϊ. Ο Αμερικανικός κολοσσός από πλευράς προετοιμασιών είναι πανέτοιμος προκειμένου το γεωτρύπανο να ξεκινήσει το έργο του στις 15 Νοεμβρίου, όπως ανειδίκευτο έχει γίνει γνωστό. Σε ετοιμότητα βρίσκονται και οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Δημοκρατίας προκειμένου να διευκολύνουν το έργο της γεώτρησης από πλευράς υποδομών υποστήριξης

να επηρεάσει καταλυτικά τους ενεργειακούς σχεδιασμούς της Δημοκρατίας σε όλα τα επίπεδα. Μετά τη μετακίνηση του τουρκικού γεωτρύπανου περίπου 70 ναυτικά μίλια ανοικτά της Αττάλειας, ενισχύθηκαν οι διπλωματικές απόψεις που υποστήριζαν πως η Άγκυρα δεν θα προχωρήσει σε ακραίες κινήσεις πρώηντας επί του παρόντος στάση αναμονής. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται, οι προληπτικές κινήσεις συνεχίζονται τόσο σε διπλωματικό επίπεδο όσο και προς την πλευρά εταιρειών στις οποίες έχουν αδειοδοτηθεί τεμάχια της ΑΟΖ. Κομβικό σημείο αποτελούν οι διεργασίες επέκτασης των συνεργασιών που υπάρχουν εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, συνεργασίες οι οποίες θα θωρακίσουν περισσότερο τους ενεργειακούς σχεδιασμούς της Λευκωσίας.

Η τακτική της Άγκυρας

Η έξαρση που παρατηρείται τελευταία στο



Χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα αναμένεται να ολοκληρωθεί το ταξίδι του γεωτρύπανου της αμερικανικής εταιρείας, το οποίο έχει ως τελικό προορισμό τον γεωτρύπανο στόχο που έχει επιλεγεί στο τεμάχιο 10 της ΑΟΖ.

φραστικό κλίμα έντασης θεωρείται αναμενόμενη εξέλιξη που ωστόσο δεν μπορεί να διαφοροποιήσει την υφιστάμενη κατάσταση. Μετά και την έξοδο του τουρκικού γεωτρύπανου και με δεδομένες τις αδυναμίες που υ-

πάρχουν σε καθημερινή βάση τούρκοι αξιωματούχοι απειλούν και προκαλούν ασύστολα τους πάντες. Επί του παρόντος, η προσοχή της Άγκυρας είναι στραμμένη στην περιοχή μεταξύ Κύπρου και Καστελόριζου, όπου βρι-

σκαται μεγάλος όγκος στρατιωτικών δυνάμεων από διάφορες χώρες, μεταξύ αυτών της Ελλάδας, των ΗΠΑ και της Γαλλίας.

Η ExxonMobil

Το πώς αντιμετωπίζει η ExxonMobil το κλίμα που επικρατεί στην περιοχή περιέγραψε στην «Κ» ο αντιπρόεδρος της ExxonMobil για Ελλάδα, Ρωσία και Κασπία Τρίστιαν Άσπρεϊ. Παραμονές άφιξης του γεωτρύπανου ο κ. Άσπρεϊ αποκάλυψε το βαθμό προσοχής που δίνει η εταιρεία του στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Περιγράφοντας την υφιστάμενη κατάσταση που επικρατεί στον τομέα των υδρογονανθράκων ανέδειξε τις δυνατότητες της περιοχής να μετατραπεί σε πηγή παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας στο μέλλον. Προοπτική που τη συνδέσει με τα αποτελέσματα των γεωτρήσεων στο τεμάχιο 10 και την μετατροπή της Ανατολικής Μεσογείου σε ένα σημαντικό εξαγωγέα προς την Ευρώπη, αλλά και πέραν αυτής.

Οι προσδοκίες

Οι Αμερικανοί, συνεχίζοντας την τακτική των χαμηλών τόνων, αποφέρχονται την δημιουργία υψηλών προσδοκιών με την δικαιολογία πως το τεμάχιο 10 είναι μια έκταση που είναι ανεξερεύνητη, και ως εκ τούτου δημιουργείται μια δικαιολογημένη αβεβαιότητα για το αποτέλεσμα. Επίσης, επικαλούνται και την εμπειρία της εταιρείας από άλλες γεωτρήσεις. Εντούτοις, όπως τόνισε ο στελέχος της Exxon, «οι γεωτρήσεις των κοιτασμάτων «Zor» και «Καλυψώ» μας ενθαρρύνουν ώστε να πιστεύουμε ότι το τεμάχιο 10 έχει δυναμική. Μόλις αρχίσουμε τις γεωτρήσεις στο τεμάχιο 10 θα μπορούμε να εξάγουμε σίγουρα αποτελέσματα». Εκεί που φαίνεται να επικρατεί αισιοδοξία από πλευράς Exxon είναι ότι ο εμπορικό κομμάτι εάν και εφόσον οι ποσότητες του 10 υποστηρίξουν. Εν προκειμένω, ο προσανατολισμός της εταιρείας είναι ξεκάθαρος. Δημιουργία υποδομών υγροποίησης ΦΑ (LNG) στην Κύπρο που θα μπορούσαν να υποστηρικθούν και από κοιτάσματα άλλων τεμαχίων εντός και εκτός κυπριακής ΑΟΖ.

Επί του προκειμένου ο κ. Άσπρεϊ ήταν απολύτως κατανοητός. «Η προτίμησή μας θα ήταν να φέρουμε το αέριο στην Κύπρο και να κατασκευάσουμε ένα εργοστάσιο υγροποίησης για την παραγωγή υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) που θα μπορούσε να διανεμηθεί το προϊόν σε πολλαπλές αγορές. Πιστεύουμε ότι αυτό θα δώσει στην Κύπρο μεγαλύτερη ευελιξία και οφέλη για την τοπική οικονομία. Βέβαια πρέπει να τονίσουμε ότι για να γίνει μία τόσο υψηλή επένδυση – λύση, πρέπει να είναι εμπορικά βιώσιμη, δηλαδή πρέπει να βρούμε επαρκείς ποσότητες».

Ο αντιπρόεδρος της ExxonMobil για Ελλάδα, Ρωσία και Κασπία Τρίστιαν Άσπρεϊ, σε συνέντευξή του στην κυριακάτικη «Κ», αποκάλυψε τις προσδοκίες της εταιρείας του που ξεκινούν από το τεμάχιο 10 και επεκτείνονται στην ευρύτερη περιοχή.

της πλατφόρμας αλλά και του πλαισίου περί των γεωτρητικών στόχων. Η έναρξη της πρώτης γεώτρησης στο τεμάχιο 10 πέρα από τις αισιόδοξες εκτιμήσεις για την ποσότητα υδρογονανθράκων θα επηρεάσει τα μέγιστα το ενεργειακό δυναμικό της ευρύτερης περιοχής, όπως ορθά επισήμανε στη συνέντευξή του στην «Κ» το μεγαλοστέλεχος της Exxon.

Σχέδιο άφιξης

Για την ώρα αυτό που φαίνεται να απασχολεί Λευκωσία και Exxon δεν είναι άλλο από την απρόσκοπτη άφιξη του γεωτρύπανου στον τελικό προορισμό του. Με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν το *Stena IceMax*, πλέει μεταξύ Μάλτας και Κρήτης. Παρά το γεγονός ότι δεν αναμένονται απρόβλεπτες καταστάσεις, η προσοχή είναι στραμμένη μεταξύ Κρήτης και Κύπρου όπου το γεωτρύπανο θα παρακολουθείται στενά προκειμένου να μην διαταραχθεί η αβλαβής διέλευσή του. Στην περιοχή βρίσκονται μέσα τα οποία αν χρειασθεί θα παράσχουν ομπρέλα προστασίας στο γεωτρύπανο. Επί του συγκεκριμένου θέματος οι πληροφορίες που υπάρχουν είναι λιγοστές, πρώτον για εκτόνωση του σκηνικού έντασης που προσπαθεί να στήσει στην περιοχή η Τουρκία και δεύτερον να περιορισθεί όσο το δυνατόν γίνεται η άφιξη του γεωτρύπανου υπό τη συνοδεία των φώτων δημοσιότητας. Προς τούτο, όπως έλεγε στην «Κ» πηγή που θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία της, υπάρχει σχέδιο δράσης.

Νηνερία στη Λευκωσία

Σε πολιτικό επίπεδο οι επικείμενες εργασίες της ExxonMobil χαρακτηρίζονται σημαντικές, το δε αποτέλεσμα τους πιστεύεται ότι μπορεί

Είναι ωραίο να ανταμείβουν εκεί που δεν το περιμένεις

Έχεις κάρτες της Τράπεζας Κύπρου;
Έχεις ανταμοιβή. Πληρώνεις λιγότερα ή και καθόλου, σε περισσότερα από 600 σημεία σε όλη την Κύπρο.

antamivi.com.cy

ανταμοιβή | Τράπεζα Κύπρου

Download on the App Store | GET IT ON Google play

ΑΠΟΨΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Καταφύγιο αμφιλεγόμενων επενδυτών

Στις **αφίξεις** του αεροδρομίου «Ελ. Βενιζέλος», μεγάλες φωτεινές επιγραφές σε κινεζικά, ρωσικά και τουρκικά προβάλλουν τη «χρυσή βίζα» που προσφέρεται σε όσους αγοράσουν ακίνητο στην Ελλάδα. Στην πραγματικότητα οι πιννακίδες διαφημίζουν ότι οι επισκέπτες έφθασαν σε επικράτεια όπου δεν υπάρχει σοβαρότητα.

Γι' αυτό κάποιιο έπλεσαν, πάλι, από τα σύννεφα. «Αιφνιδιάστηκαν» από την αποκάλυψη ότι στην Κίνα υπάρχουν capital controls. Τώρα μαθαίνουν ότι στις κομμουνιστικές χώρες ισχύουν περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, ανθρώπων και ιδεών. Υπάρχουν, και όσοι υποκειντόνται σε ανάλογες δεσμεύσεις προσπαθούν να τις παρακάμψουν, «αγοράζοντας» άδειες παραμονής ή και υπηκοότητα σε άλλες χώρες.

Η πρώτη χώρα που πριν από 35 χρόνια προσέφερε διαβατήριο σε αλλοδαπούς χωρίς πολλές ερωτήσεις ήταν το Βασίλειο των Τόνγκα, μια ανεξάρτητη νησιωτική χώρα του Ειρηνικού, που βρίσκεται βόρεια της Νέας Ζηλανδίας. Τρία χρόνια μετά, το 1986, ο Καναδάς έδινε υπηκοότητα έναντι επενδύσεων σε εύπορους Κινέζους από το Χονγκ Κονγκ που ανησυχούσαν για την προσαρμογή της περιοχής στην Κίνα. Το

πρόγραμμα έπαψε να ισχύει το 2014, αλλά η πρακτική υιοθετήθηκε με διάφορες παραλλαγές από ευρωπαϊκές χώρες όπως η Αυστρία, η Κύπρος, η Μάλτα, η Ελλάδα. Κάθε χώρα έχει τη δική της προτεραιότητα. Στην Κύπρο προσελκύουν καταθέσεις από Ρώσους που δεν θέλουμε να ξέρουμε πώς πλούτισαν.

Στη Μάλτα, νησί που δεν είναι μεγαλύτερο από τη Ναξο, έχουν υποδεχθεί άμεσα ξένες επενδύσεις 7 δισ. δολ. Στην Ελλάδα έγινε σκάνδαλο με παράνομη χρήση τραπεζικών και παραβίαση των περιορισμών με χρήση πιστωτικών καρτών. Ο λόγος είναι απλός. Μια ιδέα που κόπιες χώρες εφαρμόζουν για να προσελκύσουν μεγάλες επενδύσεις, στην Ελλάδα έγινε κομπινα μικρομεσοισίων.

Το πρόγραμμα «χρυσή βίζα» προβλέπει επένδυση 250.000 ευρώ για αγορά ακινήτου. Οι αγοραστές αποκτούν μόνιμη άδεια παραμονής, αλλά και δικαίωμα να αποκτήσουν υπηκοότητα έπειτα από επτά χρόνια διατήρησής της. Άδεια παραμονής εξασφαλίζει και η οικογένειά του «επενδυτή», σύζυγος, παιδιά μέχρι 21 ετών, καθώς και οι παππούδες, γιαγιάδες. Ακόμη και μετά τα 21 τους χρόνια, τα παιδιά μπορούν να λάβουν παράταση της άδειας πα-

ραμονής για τρία χρόνια.

Οι αγοραστές ακινήτων της δυνατότητας να μεταβιβάσουν το ακίνητό τους σε άλλον ξένο μαζί με την άδεια παραμονής. Μάλιστα, δεν υπάρχει ελάχιστος χρόνος διατήρησης του ακινήτου στην κατοχή τους πριν το μεταβιβάσουν.

Δεν είναι απαραίτητο για τον αγοραστή του ακινήτου ή για τα μέλη της οικογένειάς του να μόνουν στην Ελλάδα προκειμένου να διατηρήσουν τις άδειες παραμονής. Όσοι αποκτήσουν άδεια παραμονής μπορούν να ταξιδεύουν ελεύθερα στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της ζώνης Σένγκεν. Μπορούν να ταξιδεύουν κατευθείαν από τις χώρες όπου κατοκούν, χωρίς προηγούμενης να περάσουν από την Ελλάδα.

Η χαμηλή αξία που υποχρεώνεται να «επενδύσει» ο ενδιαφερόμενος, σε συνδυασμό με τις προνομιακές διευκολύνσεις που παρέχονται, ευθύνονται για την κατάσταση. Η χώρα δεν απευθύνεται σε σοβαρούς επενδυτές. Το Βασίλειο των Τόγκα προσέφερε υπηκοότητα με ακόμα λιγότερα, αλλά δεν βολεύει για ταξίδια στη Δύση.

Βέβαια και οι ΗΠΑ διαθέτουν ανάλογο πρόγραμμα για ξένους, αλλά οι αιτήσεις Κινέζων δεν εγκρίνονται. Η σχετική λίστα έχει αναμονή 18 χρόνια.

ΑΠΟΨΗ / Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο λαϊκισμός των... άλλων

Σημείωνα πριν από δύο εβδομάδες: «Αν και φαίνεται απίθανο να τη γλιτώσει, η κριτική εις βάρος της καγκελαρίου Μέρκελ θα περιμένει για δύο εβδομάδες». Τελικά, η κριτική προς την καγκελαρία Μέρκελ θα περιμένει ακόμη έξι εβδομάδες. Μέχρι το συνέδριο των Χριστιανοδημοκρατών (CDU), που θα γίνει στις αρχές Δεκεμβρίου για να ορίσει τον/τη νέα πρόεδρο του κόμματος. Αν και είμαι περιέργος τι είδους και πόσο βαθιά κριτική μπορεί να ασκηθεί προς την εν ενεργεία αρχηγό της γερμανικής ομοσπονδίας.

Οφείλουμε, όμως, να παραδεχτούμε ότι η Άγκελα Μέρκελ κερδίζει την κρίση ως πραγματική ηγέτις. Όπως εξηγεί ο καθηγητής Μπουραντάς («Ηγεςία», Μικρές Εισαγωγές, Εκδ. Παπαδόπουλος) υπάρχουν τέσσερα κριτήρια. Ο ηγέτης πρέπει να επιτυγχάνει τους στόχους που θέτει. Πρέπει να συμπεριφέρεται υπεύθυνα. Πρέπει να διαθέτει προσαρμοσιτικότητα. Πρέπει να κινητοποιεί τους πολλούς.

Η κ. Μέρκελ δυσκολεύεται να δώσει τον «τόνο» στους πολίτες της μεγάλης χώρας στο κέντρο του ευρωπαϊκού ονείρου. Ακούγεται παράδοξο ότι μπορεί να είναι «δυσασρετημένοι» Ευρωπαίοι που απολαμβάνουν τόσο καλές περιστάσεις στα οικονομικά τους. Την ώρα που όλη η Ευρώπη δεν λείπει να συνέλθει από τον συνδυασμό των καταστροφών που έφερε η αρρώστια (η μεγαλύτερη κρίση του καπιταλισμού) μαζί με τη θεραπεία της (ο θρμητισμός του κοινωνικού κράτους από τις πολιτικές λιτότητας), η Εσση... πετάει.

Η ανεργία είναι λίγο πάνω από 4% (έναν αριθμό χαμηλότερα από τον μέσον όρο της Γερμανίας). Εδρα των Lufthansa, Volkswagen, Fraport, Deutsche Telekom, Opel, Continental, Commerzbank και άλλων, βεβαίως και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στη Φρανκφούρτη, δημιουργεί το 9% του γερμανικού ΑΕΠ (45.000 ευρώ κατά κεφαλήν) και έχει την υψηλότερη παραγωγικότητα από όλα

τα άλλα κράτη (50% υψηλότερη από τον μέσον όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Το ενδιαφέρον είναι ότι οι ψηφοφόροι που εγκαταλείπουν το CDU κάνουν το ίδιο με εκείνους που εγκατέλειψαν, πάντα στην Εσση, τη σοσιαλδημοκρατία (από δέκα μονάδες έχασε ο καθένας...): μετακινούνται κυρίως προς τους Πράσινους και ακολουθούν προς τους εθνικιστές Ξενοφοβούς της AfD, που εξασφάλισε πλέον την παρουσία της στα Κοινοβούλια και των 16 κρατιδίων.

Η περίπτωση Mitterleuωρα, μας θυμίζει ότι η Ευρώπη μεταλλάσσεται. Η μετάβαση προς τη Νέα Ευρώπη περνά από αυτή τη δοκίμηση με τη ρομφαία του ακολουθούμε τους δίθην αριστερούς και ψευδοευρωπαϊστές της χώρας μας στις δίθην ανησυχίες που εκφράζονται.

Πάει πολύ, οι πολιτικοί που κέρδισαν με τη ρομφαία του αφορμού του λαϊκισμού να κατηγορούν τώρα τον λαϊκισμό των άλλων!

Με το βλέμμα στη λειτουργικότητα η διάσκεψη Προέδρου

Τα επόμενα βήματα, οι όροι αναφοράς και ο παράγων ΑΟΖ

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

«Θά ήθουν παράφρων να απορρίψω τα όσα διαχρονικά διεκδικούσε η Ελλάδα κυπριακά πλευρά και τα οποία το περίγραμμα του ΓΤ θέτει πλέον στην ημερήσια διάταξη των διαπραγματεύσεων», ανέφερε ο Νίκος Αναστασιάδης κατά το χθεσινό διάγγελμα του. Αυτός ήταν ο βασικός άξονας των όσων μηνυμάτων ήθελε να περάσει προς τον κυπριακό λαό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θέλοντας με έντονο τρόπο να δώσει έτσι τέλος στις συζητήσεις για άλλες λύσεις που του είχαν αποδοθεί, μετά που άνοιξε αυτή για την αποκεντρωμένη Ομοσπονδία. Ωστόσο, εκ της ανάληψης του αποτελέσματος και βάσει δημοσιογραφικών ερωτήσεων που έγιναν και απαντήσεων που δόθηκαν από τον ίδιο τον Πρόεδρο, ίσως βρισκόμαστε στο κατώφλι και άλλων συζητήσεων όπως θα διαφανεί παρακάτω. Ο ίδιος, όπως άλλωστε επέμειναν οι πληροφορίες, δεν προχώρησε σε πλήρη αποκάλυψη των σκέψεών του για το τι εννοεί με την αποκεντρωμένη Ομοσπονδία, αλλά έμεινε στη φιλοσοφία της ιδέας και στα πιθανά εμπόδια που θα ανακύψουν, που όπως ο ίδιος τα χαρακτήρισε, «έλεξ βέτο των τ/κ, και που μπορεί να είναι και καταστροφικά. Τονίστηκε μάλιστα με έμφαση το ότι άλλο πράγμα είναι η αποκεντρωμένη ομοσπονδία και άλλο η καλαρή ομοσπονδία, που οδηγούν σε άλλες λύσεις όπως είπε. Έτσι δεν προκάλεσε έκπληξη το ότι όλη του η ομιλία σχεδόν, κινήθηκε στο πνεύμα της ανασφάλειας σε περίπτωση μη λειτουργικής λύσης, που είχε σημεία αναφοράς τόσο για την ε/κ πλευρά όσο και για την τ/κ πλευρά, με τη σύνδεση αναφορικά με τη δεύτερη να έχει να κάνει με την επιμονή στο βέτο και κατά πόσο αυτή μπορεί να καλυφθεί από την πρόταση για αποκεντρωμένη. «Η φιλοσοφία της αποσκοπεί στη μεγαλύτερη διοικητική αυτονομία των δύο πολιτειών, κάτω από τους όρους που έχουν προαναφερθεί, με εξορροπιστικό αντιστάθμισμα η θετική ψήφους των Τουρκοκυπρίων να σκεταίται μόνο εκεί και όπου η όποια απόφαση εκτελεστικού οργάνου μπορεί να επιταχύνει αρνητικά τα ζωικά συμφέροντα της τουρκοκυπριακής κοινότητας και νοουμένου, βεβαίως, ότι θα θερμοθετηθεί και αποτελεσματικός μηχανισμός επίλυσης τυχόν αναφυόμενων διαφορών», τόνισε σχετικά.

Η παλιά θέση
Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θέλοντας να υπερασπιστεί τη θέση του

αναφορικά με την πρόταση για αποκεντρωμένη ομοσπονδία, τόνισε πως δεν είναι νεοφανής αλλά την είχε καταθέσει και το 2010. «Θεωρούμε πως η υπερουγκέντρωση εξουσιών στο κεντρικό κράτος αντι της ενίσχυσης της οντότητας της πολλαπλάσιας τους κινδύνους τριβών, αδιεξόδων και παράλυσης, ενώ θα θέτει σε άμεσο κίνδυνο τη λειτουργία και βιωσιμότητα του Κράτους. Είναι αυτονόητο πως ανάλογα φαινόμενα θα έχουν άμεσες επιπτώσεις στην καθ' ημέρα διαβίωση και ευημερία των πολιτών, με αποτέλεσμα να ενισχύονται οι δυνάμεις που θα προτιμούσαν την απόσχιση ή δημιουργία δύο κρατών. Για τους πιο πάνω λόγους πιστεύουμε πως εκτεταμένες εξουσίες σε θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης μπορούν να παραμείνουν στις πολιτείες». Αυτή ήταν η μεταφορά στο ση-

Σύμφωνα με κύκλους του ΔΗΚΟ, ο Νίκος Αναστασιάδης προσπάθησε να δικαιολογήσει το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται σήμερα.

μερα, των όσων ο ίδιος ο Πρόεδρος υποστήριζε το 2010 για το ζήτημα της αποκεντρωμένης ομοσπονδίας, που οδήγησε σε άλλες λύσεις όπως είπε. Έτσι δεν προκάλεσε έκπληξη το ότι όλη του η ομιλία σχεδόν, κινήθηκε στο πνεύμα της ανασφάλειας σε περίπτωση μη λειτουργικής λύσης, που είχε σημεία αναφοράς τόσο για την ε/κ πλευρά όσο και για την τ/κ πλευρά, με τη σύνδεση αναφορικά με τη δεύτερη να έχει να κάνει με την επιμονή στο βέτο και κατά πόσο αυτή μπορεί να καλυφθεί από την πρόταση για αποκεντρωμένη. «Η φιλοσοφία της αποσκοπεί στη μεγαλύτερη διοικητική αυτονομία των δύο πολιτειών, κάτω από τους όρους που έχουν προαναφερθεί, με εξορροπιστικό αντιστάθμισμα η θετική ψήφους των Τουρκοκυπρίων να σκεταίται μόνο εκεί και όπου η όποια απόφαση εκτελεστικού οργάνου μπορεί να επιταχύνει αρνητικά τα ζωικά συμφέροντα της τουρκοκυπριακής κοινότητας και νοουμένου, βεβαίως, ότι θα θερμοθετηθεί και αποτελεσματικός μηχανισμός επίλυσης τυχόν αναφυόμενων διαφορών», τόνισε σχετικά.

Οι όροι αναφοράς

Πάντως το σημείο που αναμένεται να έχει τη δική του βαρύτητα το επόμενο διάστημα είναι το ότι αν δεν συμφωνήσουν οι πλευρές στους όρους αναφοράς, που είναι επί της ουσίας το

πρώτο επόμενο βήμα, τότε εκείνο που ο ίδιος διαβλέπει να συμβαίνει είναι να μην κάνει κίνηση ο ΓΤ των ΗΕ Αιγυπτωίους. Σημείο που από μόνο του οδηγεί τη συζήτηση στο τι έπεται τότε, με τον ίδιο τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να μην μπαίνει στη συζήτηση αυτή.

Τα κέρδη

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στάθηκε και στα όσα έχει κερδίσει η ε/κ πλευρά στο πλαίσιο της διαπραγματεύσεως, που και αυτό ήταν αναμενόμενο σύμφωνα με τις δημοσιογραφικές πληροφορίες πριν ξεκινήσει η συνέντευξη Τύπου. Στα σημαντικότερα των οποίων, είναι το πλαίσιο Γκουτέρες, η κατάθεση χάρτη από τ/κ πλευράς έστω και αν έχει αποσυρθεί αλλά και το ότι η Τουρκία κάθισε για πρώτη φορά στο ίδιο τραπέζι με την Κυπριακή Δημοκρατία για να συζητήσει, σημείο που έχει επαναληφθεί και στο παρελθόν και από τον Νίκο Αναστασιάδη αλλά και από αξιωματούχους της κυβέρνησης.

Η Τουρκία

Στα όσα αναφέρθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην ομιλία του, εκτενή αναφορά είχαν και οι συζητήσεις που έγιναν στα ΗΕ μεταξύ του ίδιου και του ΥΠΕΕ της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου. Χωρίς να μπει σε βάθος στη συζήτηση για τα όσα επαθήσαν μεταξύ τους, ο Νίκος Αναστασιάδης είπε ότι πρότεινε την αποκεντρωμένη ομοσπονδία στον Τούρκο ΥΠΕΕ και ότι αυτό που έχει σημασία τώρα, είναι να φανεί ποια θέματα θα θέσουν οι τ/κ. Αυτό με άξονα τους όρους αναφοράς. Σε δε σχετικά ερώτηση στη «Κ» τόνισε πως έχει συνομιλήσει δυο φορές με τον κ. Τσαβούσογλου μέχρι σήμερα, ενώ δεν απαντήθηκε οι ερωτήματα που αν συμβεί το οτιδήποτε εκ μέρους της Τουρκίας μέσα στην κυπριακή ΑΟΖ, αν θα επιδιώξει επικοινωνία με την Τουρκία.

Για την ΑΟΖ

Πάντως ο ενεργειακός σχεδιασμός της Λευκωσίας, νοούμενου και του προγραμματισμού του επόμενου διαστήματος να έπεται στην ομιλία του. Σχεδόν δε πως δεν θα επηρεαστεί ο ενεργειακός σχεδιασμός της Λευκωσίας, ενώ τα θέματα ΑΟΖ θα είναι όπως είπε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ομοσπονδιακά.



«Η φιλοσοφία της αποσκοπεί στη μεγαλύτερη διοικητική αυτονομία των δύο πολιτειών, κάτω από τους όρους που έχουν προαναφερθεί, με εξορροπιστικό αντιστάθμισμα η θετική ψήφος των Τουρκοκυπρίων να σκεταίται μόνο εκεί και όπου η όποια απόφαση εκτελεστικού οργάνου μπορεί να επιταχύνει αρνητικά τα ζωικά συμφέροντα της τουρκοκυπριακής κοινότητας». Αυτή ήταν η γενική οπτική της διάσκεψης Αναστασιάδη.

Αποτέλεσμα αποτυχημένης πολιτικής βλέπουν ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ

Σύμφωνα με κύκλους του ΔΗΚΟ, στη διάσκεψη τύπου ο Νίκος Αναστασιάδης προσπάθησε να δικαιολογήσει το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται σήμερα βγάζοντας το συμπέρασμα πως «η ομιλία του αδιεξόδου συνιστά και ομολογία της αποτυχημένης πολιτικής των τελευταίων χρόνων». Όπως εξηγούν στο ΔΗΚΟ θεωρείται αποτυχημένη πολιτική γιατί δεν έκαμψε καθόλου την τουρκική αδιαλλαξία, αλλά ανέπτυξε την υποβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, οδήγησε στην απενοχοποίηση της Τουρκίας και έφερε χειρότερες εκθέσεις του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών στο Κυπριακό. Στο ΔΗΚΟ επιστομαίνονται παράλληλα πως η πολιτική που οδήγησε στο Πλαίσιο Γκουτέρες που κλειδώνει όπως λέγεται μία σειρά υποχωρήσεων από την Τουρκία δεν επιτρέπεται ούτε η συνέχιση αυτής της αποτυχημένης τακτικής αλλά ούτε και η διαπίστωση σε ακόμα πιο καταστροφικές επιλογές όπως η συνομοσπονδία και τα δύο κράτη», αναφέρουν ΔΗΚΟικά στελέχη. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα επιμείνει στην ανάγκη ενότητας και συλλογικής αξιολόγησης της κατάστασης με στόχο την εκπόνηση μιας πολιτικής η οποία θα ενισχύει την Κυπριακή Δημοκρατία και θα επιφέρει κόστος στην Τουρκία.

Σε ανακοίνωση τύπου της ΕΔΕΚ επιστομαίνεται πως «ο Πρόεδρος της

Δημοκρατίας επιχείρησε να παρουσιάσει την πρότασή του για αποκεντρωμένη ομοσπονδία με απώτερο στόχο να συγκαλύψει ότι συναινετική στην επανάληψη και συνέχηση μιας διαδικασίας που ακολουθήθηκε εδώ και τέσσερις δεκαετίες και απέτυχε παταγωδώς. Κορύφωση της αποτυχημένης αυτής πολιτικής ήταν το δικαστικό Σχέδιο Ανάν και η αποτυχημένη Πενταμερής Διάσκεψη στο Κρανς Μοντανά».

«Η πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας να μεταφερθούν κάποιες περιφερειακές αρμοδιότητες από την κεντρική κυβέρνηση στις συστατικές πολιτείες δεν αλλάζει την ουσία αυτής της επικίνδυνης διαδικασίας που ακολουθείται εδώ και δεκα χρόνια και εντάσσεται στο πλαίσιο της ΔΔΟ. Η αποκεντρωμένη ομοσπονδία είναι στην καλύτερη περίπτωση μορφή συνομοσπονδίας στο πλαίσιο της οποίας δεν αναιρούνται όλες εκείνες οι προνοητές που νομομοποιούν τη δικαιοσύνη και θέτουν τις βάσεις είτε για απόσχιση και στο τέλος δημιουργία δύο κρατών, είτε για δημιουργία συνθηκών συνολικής προσάρτησης της Κύπρου στην τουρκική επικράτεια» αναφέρεται. Τέτοιες πρόνοιες είναι:

1. Ο γεωγραφικός διαχωρισμός του λαού σε εθνοτική βάση.
2. Η εγγυημένη πλειοψηφία πληθυσμού και εδάφους.
3. Η νομιμοποίηση των εποίκων.
4. Η μη εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κεκταμένου σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια.
5. Η μη αποκατάσταση σε συνθήκες

σίζαζον ανοδικές τάσεις και τα παραδοσιακά κόμματα του ευρωπαϊκού κατεστημένου να αδυνατούν να παρέχουν λύσεις και εναλλακτικές προτάσεις για σημαντικά ζητήματα όπως το μεταναστευτικό, η οικονομική κρίση, η ξενοφοβία κ.α.

Προβληματισμός της Αγκυρας

«Η Τουρκία έχει δείξει την αποφασιστικότητα της για την ευρωπαϊκή πορεία της από την πρώτη ημέρα της έναρξης των διαπραγματεύσεων. Αυτή η στάση είναι αδιαιφισβήτητη». Έτσι

Σε μεγάλα ζητήματα, Ευρωπαϊκή Ένωση και Τουρκία προβάλλουν αντικρουόμενες θέσεις.

απάντησε ο Αντιπρόεδρος της Τουρκίας, Φουάτ Οκτάϊ στις δηλώσεις του κ. Hahn και όπως είπε η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας στην Ε.Ε. έχει περισσότερο «πολιτικό» παρά «τεχνικό» χαρακτήρα. «Δεν πρέπει να απευθύνονται σε εμάς με τεχνικούς υφές επιχειρήματα. Η Τουρκία ξεκαθάρισε τον στόχο της πριν από 54 χρόνια. Το ίδιο πράττει και σήμερα. Δεν έχουν αλλάξει οι πολιτικές της Τουρκίας. Ωστόσο, η Τουρκία δεν πρόκειται να παραμείνει σε κανενός τον πόρτα, σε στάση αναμονής. Στέκεται όρθια με αποφασιστικότητα. Τηρεί στάση λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα του έθνους των Ρετζέπ Ταγρίπ Ερντογάν. Η αποθήκευση του Οκτάϊ αντικατοπτρίζει το κλίμα έντονου προβληματισμού που επικρατεί στην τουρκική πρωτεύουσα, στους κυβερνητικούς κύκλους. Δυσχερές και ακροδεξιά κινήματα να παρο-

ισονομίας των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των πολιτών ανεξαρτήτως θρησκευτικής ή εθνοτικής προέλευσης.

6. Η μη αναίρεση της θετικής ψήφου (βέτο) στην λήψη των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, η εκπαιδευτική προεδρία, η αριθμητική εξέταση, η μορφή σύνθεσης και η μορφή λήψης αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου καθώς και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων (με ξεχωριστή πλειοψηφία) στη Γερουσία.

«Η λειτουργικότητα ενός κράτους δεν εξασφαλίζεται στα επισυνδεδεμένα αλλά στα ουσιαστικά ζητήματα όπως είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, το Ανώτατο Δικαστήριο και τα νομοθετικά σώματα (Βουλή και Γερουσία). Αντί λοιπόν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να επιχειρεί να συγκαλύψει μία αποτυχημένη πολιτική και να ψάχνει μία ψευδοπρωτότυπη δικαιοσύνη για να επαναλάβει το λάθος, ας ξεκινήσει να διεκδικεί την εφαρμογή του συνόλου των αποφάσεων και ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας που αναφέρονται σε αποχώρηση του συνόλου των κατοικών στρατευμάτων, επαπαρτισμού των εποίκων, επιστροφή όλων των προσφύγων (Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων) σε συνθήκες ασφάλειας, απόδοσης της πώλησης της Αμμοχώστου κατά προτεραιότητα, σύγκληση Διεθνούς Διάσκεψης για το κυπριακό, και όχι μόνο το ζήτημα των ψηφισμάτων που αναφέρονται σε λύση ΔΔΟ», καταλήγει στην ανακοίνωσή της ΕΔΕΚ.

MAPINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΙΟΥ

Ενδιάμεσος: Συζητάνε όλοι με όλους Οι προϋποθέσεις που δυσκολεύουν την κοινή τους πορεία

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΙΟΥ

Κινούμενη άμμο θυμίζουν τα όσα συζητούνται το τελευταίο διάστημα στον ενδιάμεσο χώρο αναφορικά με τις ευρωπαϊκές και το ενδεχόμενο συνεργασίας, καθώς όλοι συζητούν με όλους και τίποτα δεν είναι οριστικό, ενώ όροι και προϋποθέσεις δυσκολεύουν την κοινή πορεία των τεσσάρων κομμάτων.

Σε αυτό το θολό τοπίο, η Ελένη Θεοχάρους βρίσκεται σε συζητήσεις και με τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος έχει ξεκαθαρίσει από νωρίς ότι το κόμμα θα κινηθεί αυτόνομα. Το κόμμα του Κέντρου έχει ήδη ξεκαθαρίσει στην Πρόεδρο της Αλληλεγγύης πως η παρουσία της στο ψηφοδέλτιο του κόμματος είναι περισσότερο από καλοδεχούμενη, νοούμενου ότι θα είναι υποψήφια κάτω από την ομπρέλα του κόμματος και όχι σε συνεργασία με την Αλληλεγγύη. Η ίδια επιθυμεί μια κοινή πορεία των δύο κομμάτων, ενώ την ίδια στιγμή συνεχίζονται και οι διαβουλεύσεις με τα υπόλοιπα κόμματα του χώρου.

Και Νικόλας Παπαδόπουλος

Τόσο και ο Νικόλας Παπαδόπουλος όσο και ο Μαρίνος Σιζόπουλος έχουν συζητήσει με την Ελένη Θεοχάρους πιθανή συνεργασία. «Όπως έχει καταγραφεί και στο παρελθόν, όρος του ΔΗΚΟ είναι η Ελένη Θεοχάρους να κατέλθει ως υποψήφια στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΚΟ και όχι ως αποτέλεσμα συνεργασίας ΔΗΚΟ-Αλληλεγγύη. Μία προϋπόθεση που θεωρείται από κύκλους της Αλληλεγγύης πως προσβάλλει το Κίνημα. Το αν θα υπάρξει διαφωτισμός των όρων στη συζήτηση ή κάποιος συμβιβασμός, είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Όπως πληροφορείται η «Κ», συζήτηση υπήρξε παράλληλα

και για συνεργασία ΕΔΕΚ-Αλληλεγγύης, με τον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ να προτείνει στην Ελένη Θεοχάρους το ψηφοδέλτιο να απαρτίζεται από πέντε υποψηφίους της ΕΔΕΚ και ένα της Αλληλεγγύης. Πρόταση η οποία φαίνεται να απέρριψε η Αλληλεγγύη μέσω των σωμάτων του Κινήματος, καθώς όπως λέγεται η ΕΔΕΚ δεν έχει την πενταπλάσια εκλογική δύναμη από την Αλληλεγγύη.

Δεν θέλουν Λιλλήκα

Πάντως η Ελένη Θεοχάρους έχει ήδη αποστειλεί επιστολή στα κόμματα του χώρου—συμπεριλαμβανομένου και του ΔΗΚΟ—ζητώντας να

Η Ελένη Θεοχάρους βρίσκεται σε συζητήσεις με τον Νικόλα Παπαδόπουλο, με πολύ πιθανή μία κοινή πορεία.

παραμεριστεί η όποια πικρία και να διευθετηθεί συνάντηση των εν λόγω κομμάτων.

Μέχρι τώρα επίσημα έχουν απαντήσει πως είναι ανοικτοί σε συνάντηση ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος και ο Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Γιώργος Λιλλήκας. Το κύριο ζήτημα που φέρεται να αποτελεί πρόβλημα στην πορεία των τεσσάρων δεν είναι άλλο από τον Γιώργο Λιλλήκα. Τόσο στην ΕΔΕΚ, όσο και στην Αλληλεγγύη, διαφωνούν με μία πιθανή συνεργασία με τη Συμμαχία Πολιτών.

Οι ενστάσεις της ΕΔΕΚ είναι γνωστές και χρονολογούνται από το 2013, ενώ η Αλληλεγγύη φαίνεται να μην έχει συγχωρήσει στον κ. Λιλ-

λήκα την στάση του το περασμένο καλοκαίρι, όταν αρνήθηκε να στρίξει την Αλληλεγγύη με το ζήτημα της 56ης έδρας.

Όπως μαθαίνει η «Κ» δεν αποκλείεται να υπάρξει συνάντηση εντός των ημερών μεταξύ Μαρίνου Σιζόπουλου, Γιώργου Περίδη και Ελένης Θεοχάρους ούτως ώστε να διαφανεί πόσο πιθανή είναι μία κοινή πορεία των τριών, αποκλείοντας συνεννόηση με τον Γιώργο Λιλλήκα.

Πάντως και στις διαβουλεύσεις μεταξύ ΕΔΕΚ-Οικολόγων-Αλληλεγγύης, τα πράγματα δεν θεωρούνται και ιδιαίτερα ροδία εξαιτίας όρων και προϋποθέσεων που θέτει ο καθεώς.

Ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ Μαρίνος Σιζόπουλος έχει ήδη εκφράσει τη δυσσέθειά του από την στάση του Προέδρου των Οικολόγων Γιώργου Περίδη όταν ο τελευταίος κατήγγειλε δημοσίως τη στάση της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ κατά την περίοδο του Συνεργατισμού, αλλά και το αίτημά του για εκ περιτροπής θητεία στο ευρωπαϊκό βουβούλιο στο ενδεχόμενο που ο ενδιαμέσος καταλάβει την έδρα. Όρος, που σύμφωνα με την ΕΔΕΚ θα πλήξει έτι περαιτέρω την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος στους πολίτες. Και η Ελένη Θεοχάρους ωστόσο φαίνεται να έχει δυσσέθειη με το αίτημα των Οικολόγων, καθώς όπως αναφέρουν κύκλοι, αίτημα του Γιώργου Περίδη ήταν στο ενδεχόμενο εκλογής της Ελένης Θεοχάρους, να ενταχθεί στους Πρόσθιους.

Πάντως, δημοσίως, ο κ. Περίδης έχει δηλώσει πως δεν έχει βάλει όρους με προϋποθέσεις και είναι ανοικτός σε διάλογο. Υπενθυμίζεται πως ο Πρόεδρος των Οικολόγων έχει ήδη αποστείλει δύο επιστολές στον Μαρίνο Σιζόπουλο για νέο γύρο συζητήσεων.

Τεντώνει το σχοινί με ΕΕ η Τουρκία Αντιδράσεις από τις δηλώσεις του Επιτρόπου Johannes Hahn

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Ο Johannes Hahn δεν τρέφει ψευδοσθήσεις για την τροπή των εξελίξεων στον άξονα Αγκυρας-Βρυξελλών. «Η ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. στο προβλεπόμενο μέλλον δεν είναι μια ρεαλιστική εκτίμηση. Θα ήταν πιο ειλικρινής αν μακροπρόθεσμα Τουρκία και Ε.Ε. εισέρχονταν σε μια νέα τροχιά και τηριαζίζονταν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις». Αυτό υποστήριξε ο Επίτροπος, αρμόδιος για τη Διεύθυνση της Ε.Ε., ο οποίος μιλώντας στον γερμανικό Τύπο έφερε στο προσκήνιο το ενδεχόμενο της διακοπής της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, ένα γεγονός που βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής της Αγκυρας για παραπάνω από μισό αιώνα. Στα πλαίσια της τοποθέτησής του, ο κ. Hahn απίθυνε έκκληση για μια πιο «ειλικρινή» και «ρεαλιστική» σχέση στο μέλλον ανάμεσα στην ΕΕ και στην Αγκυρα και σύμφωνα με τον ίδιο, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία. Λαμβάνοντας υπόψη του τις τελευταίες εξελίξεις, ο κ. Hahn τάσσεται υπέρ μιας νέας, ρεαλιστικής, στρατηγικής συνεργασίας-συνεταιρισμού με την Τουρκία. Οι δυο πλευρές θα μπορούσαν να αναπτύξουν συνεργασία σε τομείς όπως η ανοικτότητα της Συρίας, η ενέργεια, το μεταναστευτικό και η τελωνειακή ένωση. Τα νέα μηνύματα των Βρυξελλών προς την Τουρκία ριχνουν φως στην κρισιμότητα της συγκυρίας. Σε μεγάλα ζητήματα, οι δυο πλευρές προβάλλουν αντικρουόμενες θέσεις, με την Ε.Ε. να εκφράζει προβληματισμό για την απομάκρυνση της Τουρκίας από την τροχιά του εκδυτικισμού και εκδημοκρατισμού. Η αγανακτισμένη της ευρωπαϊκής πλευρά λαμβάνει διαστάσεις, με τα ακροδεξιά κινήματα να παρο-

σίζαζον ανοδικές τάσεις και τα παραδοσιακά κόμματα του ευρωπαϊκού κατεστημένου να αδυνατούν να παρέχουν λύσεις και εναλλακτικές προτάσεις για σημαντικά ζητήματα όπως το μεταναστευτικό, η οικονομική κρίση, η ξενοφοβία κ.α.

Προβληματισμός της Αγκυρας
«Η Τουρκία έχει δείξει την αποφασιστικότητα της για την ευρωπαϊκή πορεία της από την πρώτη ημέρα της έναρξης των διαπραγματεύσεων. Αυτή η στάση είναι αδιαιφισβήτητη». Έτσι

Σε μεγάλα ζητήματα, Ευρωπαϊκή Ένωση και Τουρκία προβάλλουν αντικρουόμενες θέσεις.

απάντησε ο Αντιπρόεδρος της Τουρκίας, Φουάτ Οκτάϊ στις δηλώσεις του κ. Hahn και όπως είπε η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας στην Ε.Ε. έχει περισσότερο «πολιτικό» παρά «τεχνικό» χαρακτήρα. «Δεν πρέπει να απευθύνονται σε εμάς με τεχνικούς υφές επιχειρήματα. Η Τουρκία ξεκαθάρισε τον στόχο της πριν από 54 χρόνια. Το ίδιο πράττει και σήμερα. Δεν έχουν αλλάξει οι πολιτικές της Τουρκίας. Ωστόσο, η Τουρκία δεν πρόκειται να παραμείνει σε κανενός τον πόρτα, σε στάση αναμονής. Στέκεται όρθια με αποφασιστικότητα. Τηρεί στάση λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα του έθνους των Ρετζέπ Ταγρίπ Ερντογάν. Η αποθήκευση του Οκτάϊ αντικατοπτρίζει το κλίμα έντονου προβληματισμού που επικρατεί στην τουρκική πρωτεύουσα, στους κυβερνητικούς κύκλους. Δυσχερές και ακροδεξιά κινήματα να παρο-

πόψει σχετικά με την πορεία των σχέσεων της Τουρκίας με την Ε.Ε. Μια μερίδα της βάσης του συντηρητικού κυβερνητικού κόμματος και των συνεργατών του Προεδρικού θεωρούν ότι πλέον έχει έρθει η στιγμή για να δώσει την τελική απόφαση της η τουρκική κοινωνία με ένα δημοψήφισμα που θα αφορά την πορεία των σχέσεων Τουρκίας-Ε.Ε. Κύκλοι του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) που διατηρούν στενές σχέσεις με επιχειρηματικούς κύκλους και το αναδυόμενο κεφάλαιο της Ανατολίας, κρατούν απροσβέτους ασφαλείας από αυτήν την θέση.

Τα κοινά συμφέροντα

Υπάρχει σειρά λόγων και οικονομικών συμφερόντων που υποκρένουν μια μερίδα του Προεδρικού και του ΑΚΡ να εστιάζουν σημασία της διατήρησης των στενών σχέσεων και της συνεργασίας με την Ευρώπη. Οι τουρκικές εταιρείες εξακολουθούν να δίνουν προτεραιότητα στις συναλλαγές και συνεργασίες τους με την Ε.Ε. Μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες εξακολουθούν να διατηρούν μεγάλες επενδύσεις στην τουρκική αγορά. Η περιφημη άνθιση της τουρκικής οικονομίας κατά την προηγούμενη δεκαετία στριχτήθηκε στο «εύκολο» κρημα που ήρθε από τις ευρωπαϊκές τράπεζες. Την ίδια ώρα, η Τουρκία φιλοδοξεί να μετεξελιχθεί σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής, ο οποίος θα τροφοδοτεί τις επόμενες δεκαετίες με φυσικό αέριο και πετρέλαιο στην Δύση. Επίσης, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που επιβάλλουν στην τουρκική πλευρά συγκρατημένη στάση στις σχέσεις της χώρας με την Ε.Ε. Στο ζήτημα της Συρίας και στο πεδίο της καταπολέμησης των εξτρεμιστικών οργανώσεων κοινά συμφέροντα φέρνουν κοντά την Αγκυρα με τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Υπό στενή πίεση ο Χατζηγιάννης στην Ερευνητική

Για τέσσερις ώρες ο πρώην Γενικός Διευθυντής της ΣΚΤ δεχόταν τον καταגיισμό ερωτήσεων από τον πρόεδρο της Επιτροπής

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η παρουσία του πρώην Γενικού Διευθυντή της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) στην Ερευνητική Επιτροπή για τον Συνεργατισμό απλά επιβεβαίωσε τις προσδοκίες που είχαν δημιουργηθεί από ενάρξεις των δημοσίων ακροάσεων. Για τέσσερις ώρες ο Νικόλας Χατζηγιάννης δεχόταν τα πιεστικά ερωτήματα του Γιώργου Αρέστη, προέδρου της Επιτροπής, για την περίοδο που ο ίδιος διετέλεσε αρχικά πρόεδρος και στη συνέχεια Γενικός Διευθυντής της ΣΚΤ. Η στάση του κ. Αρέστη για όσους παρακολουθούν τις δημόσιες ακροάσεις λίγο πολύ ήταν αναμενόμενη μιας και η Επιτροπή εξαρχής δεν είχε κρύψει τις διαθέσεις για κάποια στελέχη της ΣΚΤ, μεταξύ αυτών και του πρώην γενικού διευθυντή της. Σε αρκετές περιπτώσεις ο μάρτυρας βρέθηκε σε δύσκολη θέση από τις υποδείξεις και υποβολές του προέδρου της Ερευνητικής σε σημείο τέτοιο που να δίνεται η εικόνα «εχθρικού» χειρισμού του σε σχέση με άλλους μάρτυρες, που πέρασαν από το Φιλοξενία. Επί της ουσίας η πρώτη μέρα κατάθεσης του κ. Χατζηγιάννη περιτράφηκε στα όσα επικριτικά διατυπώθηκαν για τον ίδιο από άλλους μάρτυρες, αλλά και από έγγραφα τα οποία έχει στην κατοχή της Επιτροπής. Η κατάθεση του κ. Χατζηγιάννη θα συνεχισθεί την Τετάρτη το πρωί.



Η κατάθεση του Νικόλα Χατζηγιάννη θα συνεχισθεί την Τετάρτη όπου αναμένεται να ολοκληρωθεί η υποβολή ερωτήσεων από τον Γιώργο Αρέστη και θα συνεχισθεί με ερωτήσεις από τους Γιώργο Χαραλάμπους και Γεώργιο Γεωργίου.

ευρώ στις 4.4.2013 περίοδο που η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚτΚ) είχε επιβάλει εμπόριο στις πληρωμές. Επίσης, όπως ανέφερε ο κ. Αρέστη, δεν απέτρεψε πληρωμή επιταγών της ίδιας εταιρείας αξίας περίπου 6.000 ευρώ. Η πειθαρχική διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε μιας και στις 16 Ιουλίου του 2013 ο κ. Χατζηγιάννης υπέβαλε αίτηση για το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης. Ο κ. Χατζηγιάννης δεν αρνήθηκε τη συγκεκριμένη περίπτωση και υποστήριξε πως δεν τον επιβλήθηκε ποινή.

Ο κ. Χατζηγιάννης παραδέχθηκε ότι ο διορισμός του στην θέση του Προέδρου της Επιτροπής του Συνεργατισμού προέκυψε ύστερα από πρόταση συγκεκριμένου πολιτικού κόμματος στο οποίο πρόσκειται, ύστερα από εκδήλωση ενδιαφέροντος από τον ίδιο. Περιγράφοντας τη διαδικασία των διορισμών το 2013, είπε ότι ζητήθηκε από διάφορα πολιτικά κόμματα να προτείνουν ονόματα προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια, πρόσθεσε, γίνονταν πρόταση από το

Ο κ. Χατζηγιάννης προσήλθε στην Ερευνητική Επιτροπή εφοδιασμένος με στοιχεία για τις εκκρούς καταθέσεων, αλλά και τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια τα οποία θα καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής μετά το πέρας της κατάθεσής τους.

Υπουργείο Οικονομικών προς την Επιτροπή Οικονομικών και στη συνέχεια ο διορισμός επικυρωνόταν από τη Βουλή, ύστερα από τη διαδικασία fit and proper που έκανε η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚΤΚ).

Η σχέση με Χάρη
Ένα άλλο σημείο που ο πρόεδρος

της Επιτροπής προσπάθησε επίμονα αφορούσε τις σχέσεις του Νικόλα Χατζηγιάννη με τον υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη. Όπως ο ίδιος είπε, τον ΥΠΟΙΚ τον γνωρίζει από τα χρόνια που φοιτούσε στο Πανεπιστήμιο και έκτοτε διατηρεί φιλική σχέση μαζί του. Είπε επίσης ότι τον γνώριζε από την Αγγλική Σχολή στην οποία και οι δύο φοιτούσαν. Στο σημείο αυτό ο μάρτυρας υποστήριξε πως η σχέση του με τον ΥΠΟΙΚ έχει δαιμονοποιηθεί απορριπτόντας κατηγορηματικά πως η φιλική του σχέση είχε επιδράσει και στην επαγγελματική του πορεία στη ΣΚΤ. Επικαλέστηκε την πρόσληψη του στις 5 Δεκεμβρίου 2015 στη θέση του Γενικού Διευθυντή της ΣΚΤ, υποστηρίζοντας πως έγινε ύστερα από διαδικασία που ακολούθησε με την ανάθεση της πρόσληψης στον οίκο Egon Zehnder, όπως είχε γίνει και στις προηγούμενες προσλήψεις.

Το αυτοκίνητο
Ένα κομμάτι της δημόσιας ακρόασης

σε έντονο ύφος αφορούσε την αγορά υπηρεσιακού αυτοκινήτου για τον κ. Χατζηγιάννη, τη στελέκωση του γραφείου του αλλά και τα όσα ισχυρίστηκε στην κατάθεσή του ο Μάριος Κληρίδης ότι ο κ. Χατζηγιάννης παρενέβαινε στο έργο του.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής επικαλέστηκε έκθεση της ΚτΚ, σύμφωνα με την οποία χαρακτηριζόταν ακρείστατη και προκλητικά σπάταλη η αγορά κάποιου υπηρεσιακού για τον κ. Χατζηγιάννη τη στιγμή που η ΣΚΤ βρισκόταν από καθεστώς κρατικής στήριξης. Ο μάρτυρας αντέκρουσε τα όσα είχε ο κ. Αρέστη λέγοντας ότι η απόφαση λήφθηκε από την Επιτροπή αμοιβάτων και είχε να κάνει με τα καθήκοντα που εκτελούσε ως Πρόεδρος με συνεχείς επαφές και αυξημένες αρμοδιότητες.

Οι προσλήψεις
Στο ίδιο πνεύμα ο κ. Αρέστη, επικαλούμενος αυτή την φορά σημείωμα του Γενικού Ελεγκτή, ζήτησε απαντή-

σεις για την πρόσληψη ενός λειτουργού με αμοιβή 55.000 ευρώ ετησίως και μιας γραμματέως με αμοιβή 22.000 ευρώ το χρόνο. Ο κ. Χατζηγιάννης απέδωσε τις προσλήψεις στα αναβαθμισμένα καθήκοντα και ευθύνες που είχε την εποχή εκείνη η Επιτροπεία. Σε ό,τι αφορά την πρόσληψη του Γιάννου Σταυρινίδη, ο κ. Χατζηγιάννης απέρριψε ότι αυτή ήταν αποτέλεσμα των σχέσεων του με τον ΥΠΟΙΚ ο οποίος όπως είπε είχε μείνει εντελώς εκτός από αυτές τις διαδικασίες της ΣΚΤ.

Ο Κληρίδης και οι παρατήσεις
Επικαλούμενος μέρος της κατάθεσης Μάριου Κληρίδη για υποσέλιφ του από τον κ. Χατζηγιάννη, ο κ. Αρέστη ρώτησε τον μάρτυρα για τις σχέσεις του με τον πρώην Γενικό Διευθυντή της ΣΚΤ. Ο Νικόλας Χατζηγιάννης τον χαρακτήρισε αξιόλογο τραπέζιτη απορρίπτοντας τα περί παρεμβάσεων στο έργο του κ. Κληρίδη. Ο κ. Χατζηγιάννης, ερωτηθείς για τις παρατηρήσεις Κληρίδη, Ταουσιάνη, Τρόκκου, Πηλασίου και της κ. Πιογιάτση, είπε ότι δεν γνωρίζει τους λόγους πέρα από όσα αναφέρθηκαν στις επιστολές από τους ίδιους τους παρατηθέντες, ενώ σημείωσε ότι δεν συζητήσε ποτέ το θέμα των παρατήσεων με τον Υπουργό Οικονομικών. Πρόσθεσε ότι για τα θέματα κάποιων αποχωρήσεων έγινε κάποια συζήτηση στην Επιτροπεία με συγκεκριμένες αμοιβάρες.

Το γραφείο
Ο κ. Αρέστη ζήτησε από το μάρτυρα για την εγκατάστασή του στο γραφείο του Γενικού Διευθυντή ενώ ήταν ακόμα πρόεδρος της ΣΚΤ. Όπως ο ίδιος είπε είχεται στις μεγάλες τράπεζες να υπάρχουν γραφείο προέδρου και μέχρι τότε δεν υπήρχε άλλο γραφείο προέδρου στο Συνεργατισμό. Υπήρχε ένα μεγάλο αδειο γραφείο του ΓΔ, συμπλήρωσε, ωστόσο, μετά έφτιαξαν ακόμα ένα γραφείο.

Όταν ήρθε, ως Γενικός Διευθυντής ο Μάριος Κληρίδης τον ρώτησε, όπως είχε ο κ. Χατζηγιάννης, αν ήθελε να μετακινηθεί στο πρώτο γραφείο και του απάντησε ότι αποκλείεται να θέλει να μετακινηθεί κάποιος άλλος για να μπει ο ίδιος.

K. TREPPIDES & CO LTD

Brexit - Υπάρχει συμφωνία ή όχι;

Είναι σχεδόν αδύνατον να διαβάσει κάποιος τις ειδήσεις των τελευταίων ημερών και να μην εστιάσει στο Brexit. Το δημοψήφισμα που διεξήχθη στις 23 Ιουνίου 2016 έφτιασε πλέον στην τελική του ευθεία και η Ευρώπη στο σύνολό της, περιμένει να δει πώς θα εκτελεστεί το Brexit και πώς αυτό θα επηρεάσει την οικονομία και τον τρόπο ζωής των κρατών μελών που υπάγονται σε αυτήν. Άρα για μια ένα μεγάλο ερώτημα είναι, πώς θα επηρεαστεί η Κυπριακή Οικονομία εάν η Βρετανία εγκαταλείψει την ΕΕ.

Η Κύπρος είναι η 123η μεγαλύτερη οικονομία εξαγωγική στον κόσμο.

Σύμφωνα με τις στατιστικές Εσωτερικού - Εξωτερικού Ευρωπαϊκού Εμπορίου της Κυπριακής Δημοκρατίας, που εκδόθηκαν από τη στατιστική υπηρεσία της Κύπρου, για την περίοδο Ιανουαρίου με Ιουλίου 2018, οι κορυφαίες εξαγωγές είναι:

1. Οχήματα, αεροσκάφη, πλοία και σχετικός εξοπλισμός μεταφοράς με €1.347,8εκ
2. Ορυκτά προϊόντα με €598,7εκ
3. Μηχανήματα και μηχανικές συσκευές ηλεκτρικής ενέργειας με € 252,4 εκ
4. Προϊόντα χημικών ή συναφών βιομηχανιών με € 216,0 εκ.
5. Βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά με € 181,4 εκ.
6. Ζώνα ζωα, ζώικα προϊόντα με € 151, 8 εκατ.
7. Παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά, οινόπνευμα και τζι, καπνός και βιομηχανοποιήματα υπακτάτα καπνού με € 78,9 εκατ. και
8. Φυτικά προϊόντα με € 51,9 εκατ.

Για την περίοδο Ιανουαρίου με Ιουλίου 2018, οι κορυφαίες εισαγωγές ήταν:

1. Οχήματα, αεροσκάφη, πλοία και συναφές εξοπλισμός μεταφορών με € 1.451,0 εκ.
2. Ορυκτά προϊόντα με € 1.072,0 εκ.
3. Μηχανήματα και μηχανικές συσκευές, ηλεκτρικές εξοπλισμός και ανταλλακτικά € 474,0 εκ.
4. Παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά, οινόπνευμα και τζι, καπνός και βιομηχανοποιήματα υπακτάτα καπνού με € 417,1 εκ.
5. Προϊόντα χημικών ή συναφών βιομηχανιών με € 380,4 εκ.
6. Βασικά μέταλλα και αντικείμενα από κοινά μέταλλα € 283,0 εκ.
7. Κλωστοϋφαντουργικά και υφαντουργικά είδη με € 168,0 εκ.
8. Πλαστικά και τεχνουργήματα από πλαστικό € 143,5 εκ. και
9. Κορυφαίοι προμηθευτές για τις κυπριακές εξαγωγές είναι η Ελλάδα (€181εκ.), το Ηνωμένο Βασίλειο (€115εκ) και τη Γερμανία (€115εκ).

Οι περισσότερες εισαγωγές προέρχονται από την Ελλάδα (€977εκ.), τη Γερμανία (€302εκ.), την Ιταλία (€464εκ) και το Ηνωμένο Βασίλειο (€320,5εκ).

Όπως φαίνεται ξεκάθαρα από αυτές τις στατιστικές, το ΗΒ είναι από τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Κύπρου και η συμφωνία που θα καταφέρει το ΗΒ να εξασφαλίσει με την ΕΕ θα έχει αντίκτυπο στις εισαγωγές και εξαγωγές μεταξύ Κύπρου και ΗΒ. Η έκταση των επιπτώσεων εξαρτάται αποκλειστικά από τον τρόπο με τον οποίο το ΗΒ θα διαχωρίζεται από την ΕΕ.

Όταν το ΗΒ αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο μεγαλύτερος αριθμός εμπορικών φραγμών, η ροή κεφαλαίων και η διακίνηση των εργατικών δυναμικού θα επηρεάσουν την παραγωγή και τις θέσεις εργασίας στο ΗΒ αλλά και στα υπόλοιπα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό σημαίνει, ότι με το Brexit,



Κώστας Λοΐζου
Ανώτερο Διευθυντικό Στέλεχος.

Το ΗΒ θα καταφέρει στη συμμετοχή του στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), το παγκόσμιο φορέα διακυβέρνησης διεθνούς εμπορίου.

Οι εξαγωγές του ΗΒ στην ΕΕ θα υποκινείται στους ίδιους τελωνειακούς ελεγχόμενους και φόρους που επιβάλλει σήμερα η ΕΕ σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις μιας «σκληρής συμφωνίας Brexit» ή μιας «μη-συμφωνίας Brexit» θα επεκταθούν σε ολόκληρη την ΕΕ ως αποτέλεσμα των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών δεσμών που συνδέουν την περιοχή, οι οποίοι έχουν αυξηθεί κατά περίπου 40% το τελευταίο τέταρτο του αιώνα. Το ΗΒ κατατάσσεται μεταξύ των πρώτων μεγαλύτερων εμπορικών εταίρων της ΕΕ, αντιπροσωπεύοντας το 13% του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών. Υπάρχουν επίσης πολυάριθμες εφοδιαστικές αλυσίδες μεταξύ εταιρειών σε όλο το συνασπασμό.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ με στενότερους δεσμούς με το ΗΒ, όπως η Κύπρος, θα υποφέρουν δυσανάλογα, επομένως, όσο πιο κοντά βρίσκεται η συμφωνία σε αυτή του ελεύθερου εμπορίου τόσο το καλύτερο για την Κύπρο.

Η οικονομία της Κύπρου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό και πάνω από το ένα τρίτο των τεσσάρων εκατομμυρίων τουριστών που επισκέπτονται κάθε χρόνο την Κύπρο προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο, οπότε είναι πολύ σημαντικό εάν τελικά δεν υπάρξει συμφωνία για το Brexit να μειωθούν όσον το δυνατόν πιο πολύ οι επιπτώσεις που αφορούν τις αεροπορικές πτήσεις. Σίγουρα το γεγονός ότι η Κύπρος είναι επίσης μέλος της Κοινωνίας των Κρατών θα βοηθήσει στην ανακούφιση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, ανεξάρτητα από το ποιο είναι το αποτέλεσμα.

Αυτή τη στιγμή, γίνονται διαπραγματεύσεις για τις μελλοντικές σχέσεις μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ.

Και οι δύο πλευρές ελπίζουν ότι θα μπορούσαν να συμφωνήσουν μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου στις γενικές γραμμές για το πώς θα λειτουργήσουν σε θέματα όπως το εμπόριο, η ελεύθερη μετακίνηση και η ασφάλεια. Αν όλα πάνε βλάση οκείνου, αυτή η συμφωνία θα μπορούσε να πάρει το πρόσωπο φως και από τις δύο πλευρές εγκαίρως για τις 29 Μαρτίου 2019.

Η Κ. Treppides & Co. Limited μέσω του κανονικού τρόπου σκέψης και εμπειρίας της καλωσορίζει αυτού του είδους επιχειρηματικές κουλτούρας και αναμένει θετική επίδραση της στο επιχειρηματικό περιβάλλον της Κύπρου. Το όραμα μας και η δέσμευσή μας στο να προσρμοζόμαστε στις νέες αλλαγές των παγκόσμιων αγορών και τάσεων, μας επιτρέπει να συνεχίζουμε να παρέχουμε καινοτόμες λύσεις και υπηρεσίες στους πελάτες μας.

ακόμη και εάν τα δύο μέρη αποσυρθούν από μια οικονομική σχέση χωρίς τριβές, θα υπάρχουν κόστη και από τις δύο πλευρές, ειδικά για τα συμβαλλόμενα μέρη που έχουν σημαντικές εμπορικές συνδέσεις μεταξύ τους, εφοδιαστικές αλυσίδες.

Σε μία προτιμώμενη συμφωνία το ΗΒ θα αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά θα παραμείνει όσο το δυνατόν πιο ευθυγραμμισμένο με την ΕΕ. Θα μπορούσε να κρατήσει το ΗΒ στην ενιαία αγορά ή στην τελωνειακή ένωση ή και στα δύο, θα μπορούσε να περιλαμβάνει συμβιβασμούς από πλευράς ΗΒ όπως ελεύθερη διακίνηση ατόμων, επιτρέποντας σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εγκαθίστανται στο ΗΒ με πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και κοινόχρηστες.

Τα σχέδια που συζητούνται περιλαμβάνουν «το μοντέλο της Νορβηγίας», μια συμφωνία ανεργασίας Νορβηγικού τύπου, όπου το ΗΒ θα παραμείνει στην ενιαία αγορά της ΕΕ, θα μπορεί να εμπορεύεται ελεύθερα, αλλά σε ανταλλαγή για επιτρέψει την ελεύθερη διακίνηση πολιτών - βασικό σημείο συζήτησης στους διαλόγους για το Brexit για όσους θέλουν να είναι σε θέση να ελέγχουν τη μετανάστευση από την ΕΕ. Το ΗΒ θα πρέπει επίσης να συνεκφέρει στον προϋπολογισμό της ΕΕ - μικρότερο ποσό από αυτό που συνεκφέρει τώρα - και να συμμορφώνεται με πολλούς από τους κανόνες της ΕΕ.

Ένα τέτοιο σχέδιο θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια «ήπια συμφωνία Brexit» και σίγουρα θα είναι η καλύτερη επιλογή για την εμπορική σχέση ΗΒ - Κύπρου.

Στοιχεία επικοινωνίας:
info@treppides.com www.treppides.com
Nicosia: Treppides Tower, Kafkasou 9, Aglantzia, CY 2112, Nicosia, Cyprus
Limassol: Kristelina Tower, 12 Arch. Makarios III Avenue, Mesa Geitonía, CY 4000 Limassol, Cyprus
London: Office 3.1, 12 Hay Hill, Mayfair, London W1J 8NR
Malta: Level 1, Somnium, Tower Road, Swatar, Birkliraka BKR 4012
Tel.: +357 22678944, +357 25822272

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
13:45 - 18:15

ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣΟΔΟΣ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΜΕΝΗ

Υπό την Αegis της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΗ



- **Θες να ενημερωθείς για τις ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ στην αθλητική επίδοσή;**
- **Θες να αναπτύξεις την κρίση σου για να διαχωρίζεις ψεύτικες υποσχέσεις από επιστημονικές μεθόδους υποστήριξης της αθλητικής απόδοσης;**
- **Είσαι αθλητής ή αθλούμενος και ενδιαφέρεσαι να μάθεις τι πρέπει να περιέχει η διατροφή σου πριν και μετά και γιατί; Διερωτάσαι τί αναλύσεις χρειάζονται και κάθε ποσό;**
- **Είσαι γονέας αθλητή και επιθυμείς να συμβάλεις θετικά στην ανθεκτικότητα του σε αντιζοήτητες;**
- **Έχεις περιέργεια για το ρόλο της φυσιοθεραπείας και της χειροπρακτικής στην πρόληψη και αποθεραπεία αθλητικών τραυματισμών;**
- **Διερωτάσαι πώς να αντιμετωπίσεις κάποιους γονείς αθλητών σου που είναι υπερεμπλεκόμενοι στην προπονητική πορεία του παιδιού τους;**
- **Ανησυχείς αν η υγεία σου μπορεί να υποστηρίξει εντατική άθληση και γυμναστική;**

Συντονιστής Ηρόδοτος Μιλτιάδους, Πρόεδρος Ένωσης Αθλητογράφου Κύπρου
13:45-14:00 Αφίξεις / Εγγραφές
14:00-14:30 Η πλευρά του πρωταθλητή Κωνσταντίνος Χαραλάμπους, Υπεύθυνος Στρατηγικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ)
14:30-15:50 Διατροφική και Αθλητική Νικολέτα Μιχαηλίδου, Msc, RD, Κλινική Διαιτολόγος Αθλητική Διατροφολόγος
Ψυχολογία και Αθλητική Δρ Ανθή Λούτσιου, Ψyd Εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος, EuroPsy Certified
Κλινικός Έλεγχος Αθλητή / Αντεδείξεις στην άσκηση Δρ Κώστας Σχίζας, Παθολόγος
15:50-16:00 Παρουσίαση προϊόντων της εταιρείας MSJ, Μαρία Ζαχαράκη, MSJ's Scientific Promotion Manager, Group Trainer, Βιολόγος
16:00-16:30 Διαλείμμα, καφέ
16:30-18:00 Εργαστηριακή Ιατρική Χάρη Μαυρομουστάκης, Ms Medical Microbiology, Ms Immunology, Virology Specialist
Ποδιατρική και Άθληση Μαρία Μιχαηλίδου-Πολυδώρου, Ποδολόγος-Ποδίατρος
Χειροπρακτική και Άσκηση Γιώργος Όθινος, DC Δρ Χειροπρακτικής, BA Human Physiology
Αξιολόγηση και Πρόληψη Τραυματισμών Κωνσταντίνος Βονιάτης, Κλινικός Φυσιοθεραπευτής
18:00-18:15 Συναντίστε τους εμπειρογνώμονες

ΧΟΡΗΓΟΙ: VITABiotics, MSJ, ΣΠΩΡ FM, 24SPORTS, ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ: Για πληροφορίες: 99515526 science4athletes@gmail.com

Επιασαν δουλειά για το Peninsula Resort στην Πάφο

Σε τρία χρόνια ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του έργου, σε εκκρεμότητα παραμένει το Eden City Cyprus

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μετά από εκτεταμένες διερευνητικές ανασκαφές από το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Τμήμα Πολεοδομίας έδωσε τελικά τον περασμένο Ιούλιο την έγκριση για έναρξη των εργασιών της επένδυσης της εταιρείας ATUM Developments Ltd στην Γεροσκήπου. Η άδεια έλυσε τα χέρια της εταιρείας, που ξεκίνησε την ανέγερση ενός πεντάστερου ξενοδοχείου και δύο δωδεκακάροφων κτιρίων στην περιοχή της Πάφου. Πρόκειται για το Peninsula Resort, το οποίο εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί σε ορίζοντα τριετίας. Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας Zsolt Szenasi, η ολοκλήρωση του έργου Eden City Cyprus θα χρειαστεί τον τετραπλάσιο χρόνο για να ολοκληρωθεί, από την στιγμή που είναι σε εξέλιξη η διαδικασία διαπραγματεύσεων της εταιρείας με το κράτος. Με αφορμή το 14ο συνέδριο του Economist στο οποίο τέθηκε επί τάπητος, μεταξύ άλλων, και ο τομέας των επενδύσεων στην Κύπρο, ο κ. Szenasi άνοιξε τα χαρτιά του στην «Κ» τονίζοντας ότι αν η Κύπρος στοχεύει στην ανάδειξη της ως επενδυτικό προορισμό, θα πρέπει και η ίδια να επενδύσει σε άλλα αξιολογικά προϊόντα, πέραν του προγράμματος των πολιτογραφήσεων.

-Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο της Eden City Cyprus στην Γεροσκήπου;

-Ξεκινήσαμε την εφαρμογή της πρώτης φάσης, που είναι το Peninsula Resort. Θα είναι το πρώτο και το μοναδικό διεθνές επώνυμο ξενοδοχείο πέντε αστέρων στην περιοχή της Πάφου. Το σχέδιο αφορά την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων στο ανατολικό τμήμα της γης που ανήκει στην Αρχιεπισκοπή, για την οποία το Τμήμα Αρχαιοτήτων έδωσε θετική γνώμη μετά από εκτεταμένες διερευνητικές ανασκαφές. Το θέρετρο Peninsula βρίσκεται σε μια πλεονεκτική τοποθεσία και θα προσφέρει διάφορα επιλογές στους επισκέπτες όπως σπα, εστιατόρια και μοναδικά κέ-

τρα εκδηλώσεων. Θα κατασκευάσουμε μια οικιστική ανάπτυξη δύο κτιρίων δώδεκα επιπέδων και 122 διαμερισμάτων και ενός ξενοδοχείου πέντε αστέρων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το έργο Peninsula Resort υλοποιείται σε συνδυασμό και παράλληλα με το έργο Eden City Cyprus, για το οποίο εκκρεμούν ακόμα διαπραγματεύσεις με το κράτος.

Το έργο αναμένεται ότι θα διαδραματίσει επίσης καθοριστικό ρόλο στην καταπολέμηση της εποχικότητας στον τουρισμό, προσφέροντας εναλλακτικές μορφές τουρισμού, προωθώντας την

Δέκα- δώδεκα χρόνια θα χρειαστούν για την ολοκλήρωση του Eden City Cyprus, σύμφωνα με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ATUM Developments Ltd Zsolt Szenasi.

Κύπρο σε διεθνές επίπεδο ως ελκυστικό επενδυτικό προορισμό. Παράλληλα αναμένεται ότι θα προσελκύσει ξένους μόνιμους κατοίκους της Κύπρου, γεγονός που με τη σειρά του θα οδηγήσει σε αυξημένες καταναλωτικές δαπάνες.

-Δεδομένων των κανονισμών που θέτει η Πολεοδομία, πώς αναμένεται να προχωρήσει το έργο Eden City; Πότε περιμένετε να ολοκληρωθεί;

-Όπως ήδη αναφέρθηκε, η προτεραιότητά μας σε αυτό το στάδιο είναι η κατασκευή του θέρετρο (Peninsula Resort), το οποίο θα είναι το μεγαλύτερο θέρετρο στην περιοχή της Πάφου, και στην οποία θα διαθέσουμε 150 εκατομμύρια ευρώ. Εκτός της περίπτωσης που προκύψουν απρόσμενες καθυστερήσεις, ο στόχος μας είναι να είμαστε έτοιμοι μέσα σε τρία χρόνια.

Παράλληλα, θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες και τις διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση για την υλοποίηση του

έργου Eden City Cyprus, για το οποίο υπολογίζουμε ότι θα χρειαστούν 10-12 χρόνια. Το γεγονός αυτό είναι ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που εξακολουθεί να έχει ο κύριος επενδυτής κ. Sandor Kenyeres για επιχειρηματική δραστηριότητα στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής, παρά τις αποθαρρυντικές καθυστερήσεις. Στην ουσία, εφαρμόζεται μια εναλλακτική στρατηγική που επιτρέπει την άμεση ανάπτυξη της γης που παρέχει στην ATUM τη δυνατότητα να αποδείξει τη δυναμική της. Η ATUM Developments Ltd θα συνεχίσει να συνεργάζεται με όλους τους ενδιαφερόμενους με καλή θέληση, καθώς προσβλέπει στην ταχεία υλοποίηση του έργου, το οποίο θα αποφέρει πολλά και ουσιώδη οφέλη στην κυπριακή οικονομία.

-Εκτός από την επένδυση της Γεροσκήπου, η εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο περισσότερων επενδύσεων στην Κύπρο;

-Είναι γεγονός ότι πολλές εταιρείες διαχειρίζονται ακινήτων του κ. Kenyeres έχουν εγγραφεί στην Κύπρο εδώ και πολλά χρόνια. Επιπλέον, σημαντικά απόβειγα της επιχειρηματικών δεσμών με την Κύπρο είναι το Antara Palace στην Πόλις Χρυσούκους. Αλλά πέραν της Κύπρου, οι εταιρείες μας δραστηριοποιούνται παγκοσμίως, κυρίως σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (CEE), όπως είναι η Ουγγαρία. Ασχολούμαστε με κτηματομεστικά έργα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Εκτελούμε έργα εύκολης απορρόφησης, ωστόσο θέλουμε παράλληλα να επενδύσουμε σε έργα τα οποία προσφέρουν κάτι μοναδικό. Ένα καλό παράδειγμα αυτής της επιχειρηματικής νοοτροπίας είναι το νέο μας ξενοδοχείο D8 Hotel το οποίο άνοιξε την περασμένη εβδομάδα στην καρδιά της Βουδαπέστης.

-Το έργο Limni Resort ψάχνει να βρει έναν επενδυτή. Η εταιρεία σας ενδιαφέρεται να αναλάβει αυτό το έργο;

-Όχι, σε αυτό το στάδιο παραμένουμε



Στρατηγικός προορισμός επενδύσεων η Κύπρος και μπορεί να ανταγωνιστεί δημοφιλείς τουριστικές αγορές όπως η Ντουμπάι επισημαίνει ο κ. Szenasi.

Το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων δεν αρκεί

«Ήταν το κίνητρό σας για να επενδύσετε στην Κύπρο το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων;»
 -Ξεκινήσαμε να επενδύουμε στην Κύπρο πριν από την εφαρμογή του προγράμματος για ξένους επενδυτές. Σίγουρα, αυτό το καθεστώς προσφέρει μια σταθερότητα στους επενδυτές, δημιουργώντας παράλληλα τη βάση για οικονομική ανάπτυξη. Μέσω του προγράμματος οι επενδυτές έχουν την δυνατότητα όχι μόνο να αποκτήσουν ένα διαβατήριο αλλά να ζήσουν στο νησί, να εφαρμόσουν τις υπηρεσίες τους και ίσως μάλιστα να μεταφέρουν και τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους στο νησί.
 -Θεωρείτε ότι το όριο των 700 διαβατηρίων που έθεσε η κυβέρνηση λειτουργεί ανασταλτικά για τις επενδύσεις που επιθυμείτε να πραγματοποιήσετε;
 -Ασφαλώς η πολιτική των πολιτογραφήσεων που εφάρμοσε η κυβέρνηση από ένα μέτρο το οποίο ενίσχυσε την οικονομία, ιδίως μετά την κρίση το 2013. Παρόλο που αυτή η πολιτική έχει τεράστια συμβολή σε μεγάλα έργα όπως είναι το δικό μας, εμείς ως ATUM διαθέτουμε τεράστια εμπειρία στην προσέλκυση επενδυτών. Μάλιστα πρόσφατα αριθμός επενδυτών εξέφρασαν την επιθυμία τους για συνεργασία με την εταιρεία μας στην επένδυση της Γεροσκήπου. Αλλά αν η Κύπρος θέλει να διαφοροποιηθεί από άλλες αγορές ώστε να είναι ελκυστική στους επενδυτές, θα πρέπει να παρέχει αξιολογικά προϊόντα. Θα έλεγα ότι ο κύριος στόχος της Κύπρου για διαφοροποίηση από άλλες αγορές είναι η παροχή επαρκών προϊόντων ώστε να είναι ελκυστική για τους επενδυτές. Θα πρέπει επίσης να διαθέτει μια ολοκληρωμένη στρατηγική η οποία θα αναβαθμίσει σημαντικά το τουριστικό προϊόν της Κύπρου.

επικεντρωμένοι στην υλοποίηση του υφιστάμενου έργου μας. Παρόλα αυτά, θεωρώ ότι το Λίμνη Resort είναι ένα σημαντικό έργο για τον τουρισμό του γκολφ το οποίο μπορεί να αναβαθμίσει το τουριστικό προϊόν της Κύπρου.

-Ποια είναι τα οφέλη για αυτόν που αποφασίζει να επενδύσει στην κυπριακή αγορά;

-Θα ήταν αδύνατο για την Κύπρο, λόγω της στρατηγικής της θέσης και των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της, να μην προσελκύσει κανένα ενδιαφέρον από ξένους επενδυτές για ε-

πείκταση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων εδώ. Ως εκ τούτου, για την ATUM και τον ιδιοκτήτη της Sandor Kenyeres, η Κύπρος είναι στρατηγικός προορισμός επενδύσεων. Γενικά, η Κύπρος είναι μια πολύ ελκυστική αγορά. Νομίζω ότι οι απαιτήσεις πέντε αστέρων έφτασαν τελικά στην Κύπρο. Ως προορισμός, η Κύπρος μπορεί να ανταγωνιστεί τις δημοφιλείς τουριστικές αγορές όπως το Ντουμπάι. Αλλά αυτό που λείπει στον τομέα είναι να προσβληθεί καλύτερα η χώρα είναι η γνώση και η εμπειρογνωμοσύνη, στοιχεία βασικά τα οποία

θα της επιτρέψουν να αξιοποιήσει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά της. Συνεπώς, θεωρούμε ως αναγκαία να υπάρχει στρατηγική μακροπρόθεσμος ανάπτυξης, η οποία θα υλοποιήσει το όραμα που έχει το κράτος για τον τομέα. Ιδίως ανόψει του ενδεχόμενου αντικτυπού της Brexit στις αφίσες τουριστών από το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και των εσοδών από τη συγκεκριμένη αγορά, θα ήταν χρήσιμο να ανοιχθούν νέες αγορές στο εξωτερικό σε συνδυασμό με έναν γενικότερο σχεδιασμό της ανάπτυξης του τομέα στρατηγική.

Κατακόρυφη άνοδος των κονδυλίων για την Παιδεία

Από το 2014 μέχρι το 2019 καταγράφεται αύξηση στον προϋπολογισμό, ύψους 155 εκατ. ευρώ - Αυξημένος κατά €38,69 εκατ. φέτος

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Σταδιακή αύξηση παρουσιάζει ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας από το 2014 μέχρι το 2019 παρουσιάζοντας άνοδο €155 εκατομμυρίων. Στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλεται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του δημοσίου σχολείου, ο υπουργός Παιδείας, Κώστας Χαμηλοπούρας, ανέφερε πως ο προϋ-

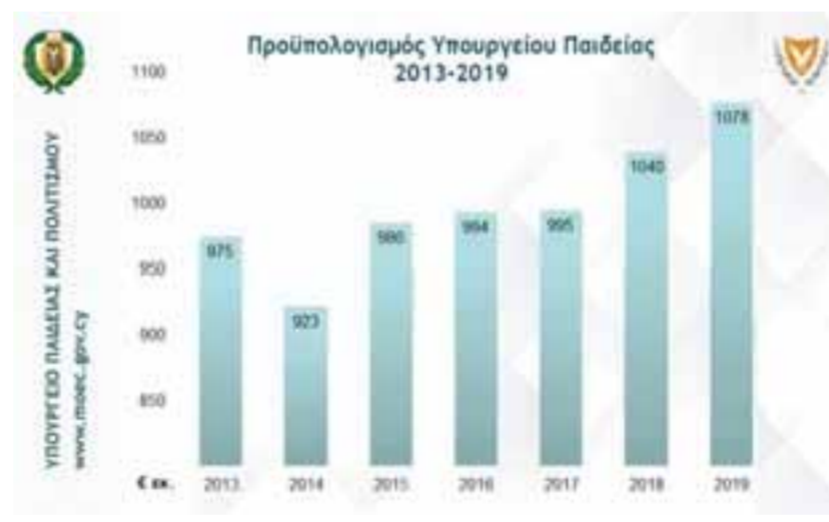
Για την επόμενη τριετία το Υπουργείο Παιδείας θέτει στο Στρατηγικό Σχέδιο 2019-2021 πέντε στόχους.

πολογισμός για το 2019 ετοιμάστηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που απορρέουν από το Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2019-2021, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21 Μαΐου 2018, και στο οποίο καθορίστηκαν οι ανώτατες οροφές ανά Υπουργείο, με σκοπό την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του κράτους. Όπως αναφέρθηκε την περασμένη Δευτέρα

κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών στην Βουλή, για το 2019 ο προϋπολογισμός του Υπουργείου ανέρχεται στο €1.078.639.125, παρουσιάζοντας συνολική αύξηση ύψους €38,69 εκατομμύρια, σε σχέση με το 2018. Κι αυτό λόγω αύξησης τόσο των τακτικών δαπανών ύψους €37,15 εκ. όσο και των αναπτυξιακών ύψους €1,54 εκατομμυρίων.

Πέντε στόχοι

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», για την επόμενη τριετία το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θέτει εντός του Στρατηγικού Σχεδίου πέντε στόχους για την αποδοτική και αποτελεσματική διαχείριση του Υπουργείου, την οριζόντια διοίκηση εκπαιδευτικών πολιτικών, την αποτελεσματική και ενεργό συμμετοχή του ΥΠΠ στο Ευρωπαϊκό και Διεθνές γίγνεσθαι, την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των υποδομών στις σχολικές μονάδες, αλλά και την ενίσχυση της θετικής συμπεριφοράς και αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν. Βάσει των προαναφερθέντων στόχων το Υπουργείο καταγράφει την υφιστάμενη κατάσταση, τις δραστηριότητες που έχουν προγραμματιστεί να γίνουν αλλά παράλληλα κάνει την αυτοκριτική του



προκειμένου να επιλύσει τα όποια κενά υπάρχουν.

20 νέες θέσεις ΕΨ

Στο πλαίσιο του πέμπτου στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου για ενίσχυση της θετικής συμπεριφοράς και αντιμετώπισης προβλημάτων, το ΥΠΠ για το 2019 συμπεριέλαβε στον προϋπολογισμό 20 νέες θέσεις εκπαιδευτικών ψυχολόγων για περαιτέρω στήριξη των δράσεων της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας. Βάσει των όσων

αναφέρονται στο Σχέδιο του Υπουργείου οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι (ΕΨ) που εργοδοτούνται στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΕΨΨ) α-σχολούνται παραδοσιακά με την αντιμετώπιση ατομικών περιπτώσεων παιδιών που παραπέμπονται στην Υπηρεσία και αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα π.χ. μάθησης, συναισθηματικά, συμπεριφοράς ή δυσκολίες που αφορούν στον ψυχοκοινωνικό τομέα.

Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα

που διατρεί η ΥΕΨ, σε ετήσια βάση, κατά τη σχολική χρονιά 2016-2017 οι ΕΨ χειρίστηκαν 5.509 ατομικές περιπτώσεις. Σε κάθε Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο αναλογούν 3.140 μαθητές. Ειδικότερα, κάθε ΕΨ χειρίστηκε 140 ατομικές περιπτώσεις μαθητών στα σχολεία κατά τη διάρκεια της προηγούμενης σχολικής χρονιάς. Για τη σχολική χρονιά 2016-2017 υπήρχε μείωση 11,1% στις ατομικές περιπτώσεις μαθητών που παραπέμφθηκαν στην ΥΕΨ. Λόγω της οικονομικής κρίσης, τα προβλήματα που οι οικογένειες και επομένως τα παιδιά αντιμετωπίζουν έχουν αυξηθεί και έχουν γίνει πιο πολύπλοκα και δύσκολα στον χειρισμό. Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα που διατρεί η ΥΕΨ, και κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, ποσοστό 49,6% των παιδιών που παραπέμφθηκαν αντιμετώπισαν μαθησιακές δυσκολίες (γενικές φύσης ή ειδικές μαθησιακές δυσκολίες). Κατά τη διάρκεια του έτους 2016-2017, ποσοστό 21,6% των παιδιών που παραπέμφθηκαν αντιμετώπισαν συναισθηματικές δυσκολίες.

Ασφάλεια και Υγεία

Στο τελικό στάδιο βρίσκεται το πρωτόκολλο που ετοιμάζει η Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας της οποίας επι-

κεφαλής είναι ο αρμόδιος προϊστάμενος του ΥΠΠ, Ηλίας Μαρκάτζης.

Όπως απορροφείται η «Κ», το εν λόγω πρωτόκολλο έχει διαμορφωθεί και το Υπουργείο έδωσε διορία έως τη χριστιανική μέρα για να αποστείλουν οι αρμόδιοι φορείς τα τελικά τους σχέδια ούτως ώστε να αποσταλεί εντός της ερχόμενης βδομάδας σε όλα τα σχολεία. Σε τοποθέτησή του όλο τον της Επιτροπής Οικονομικών, ο υπουργός ανέφερε αναλυτικά τα κονδύλια που θα δοθούν για αναβάθμιση της Ασφάλειας και Υγείας στο δημόσιο σχολείο. Συγκεκριμένα στις σχολικές εφορείες θα διανεμηθούν τα ακόλουθα ποσά:

- €10 εκατομμύρια για τις περιφράξεις και τα θυροτηλέφωνα στα σχολεία.
- €800 χιλιάδες για την πρόσληψη φρουρών προστασίας (μόνο για δημοτικά εκπαιδευση).
- €500 χιλιάδες για τις μονάδες Ειδικής Εκπαίδευσης.
- €500 χιλιάδες για αθλητικές εγκαταστάσεις.
- €800 χιλιάδες για συνοδούς στα λεωφορεία (μόνο για παιδιά δημοτικών εκπαιδευσης).
- €3 εκατομμύρια για αναβάθμιση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

Blue Air

Λάρνακα - Βουκουρέστι, και μετά... **όλη η Ευρώπη!**

www.blueairweb.com

Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος
Orthodoxou
ΟΛΙΓΟΠΛΗΘΙΣΤΗΣ

(357) 22 755 300
ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτορείων της περιοχής σας

Η ανάκαμψη άργησε, αλλά ήρθε στην αγορά των γιοτ

Οι κροίσοι του πλανήτη επιστρέφουν στο ακριβό, μα αγαπημένο τους «παιχνίδι»

Από τα ακριβά «παιχνίδια» που αγοράζουν οι δισεκατομμυριούχοι, κανένα δεν είναι τόσο ακριβό όσο ένα σούπερ γιοτ. Τα συγκεκριμένα σκάφη έχουν συνήθως μήκος πάνω από 100 μέτρα, κοστίζουν δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια να τα αγοράσει κανείς και δεκάδες εκατομμύρια τον χρόνο να τα συντηρήσει, ενώ η αξία τους δεν ανεβαίνει σχεδόν ποτέ. Και όμως, οι πολύ πλούσιοι εξακολουθούν να αγοράζουν αυτά τα πολύ ακριβά «παιχνίδια». Αμέσως μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, η αγορά των σούπερ γιοτ είχε υποχωρήσει κατά 90%, καθώς ακόμη και όσοι εξακολουθούσαν να διαθέτουν τα απαραίτητα μετρητά δίσταζαν να τα ξοδέψουν.

Τα ναυπηγεία που κατασκευάζουν τα υπερπολυτελή γιοτ είχαν μειωθεί στα μισά, καθώς είχε περιορισθεί και ο αριθμός υποψήφιων αγοραστών. Δέκα χρόνια μετά, η κατάσταση είχε αλλάξει δραστηρικά. Από την αρχή του έτους μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου, πελάτες διάφορων εθνικοτήτων είχαν αγοράσει σχεδόν 300 σούπερ γιοτ, ενώ το 2017 είχαν αγοράσει 249 σούπερ γιοτ. Η αθροιστική αξία των σκαφών που είχαν

Η αγορά ενός σούπερ γιοτ ανέρχεται σε εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια, η συντήρησή του σε δεκάδες εκατ. δολάρια, ενώ η αξία του δεν ανεβαίνει ποτέ.

πουληθεί το 2017 είχε ανέλθει στα 2,6 δισ. δολάρια, αυξημένη κατά 21% σε σύγκριση με το 2016, σύμφωνα με την εταιρεία Superyacht Intelligence Agency. Βέβαια οι πιθανοί πελάτες αυτής της εξαιρετικά αποκλειστικής αγοράς είναι λίγοι, όπως φαντάζεστε.

Η αξία των 25 πιο ακριβών σούπερ γιοτ είναι μεγαλύτερη από 7,5 δισ. δολάρια, σύμφωνα με την εταιρεία αποτίμησης αξίας σκαφών VesselsValue. «Υπολογίζουμε πως ο αριθμός των πολύ πλούσιων που δίνουν κατεύθυνση στην αγορά είναι μεταξύ 1.500 και 2.000 ατόμων», λέει στο Bloomberg ο Ουίλιαμ Μάτινσον, διευθυντής της Superyacht



Το 2017 είχαν αγοράσει 249 σούπερ γιοτ, με την αξία τους να φθάνει στα 2,6 δισ. δολάρια, αυξημένη κατά 21% σε σύγκριση με το 2016, σύμφωνα με την εταιρεία Superyacht Intelligence Agency.

Group. «Τον ρόλο καταλύτη παίζουν τύποι που θα αγοράσουν ένα σκάφος, θα το πουλήσουν στην αγορά μεταχειρισμένων και στη συνέχεια θα αγοράσουν ένα μεγαλύτερο σκάφος. Ξέρουν πραγματικά τι αγοράζουν και μπορούν να περιορίσουν το περιθώριο κέρδους των ναυπηγείων», προσθέτει. Σύμφωνα με τον Σαμ Τάκερ, επικεφαλής σούπερ γιοτ στη VesselsValue, σήμερα εξακολουθούν να πλέον στις θάλασσες 6.245 σούπερ γιοτ, με συνολική αξία 77,3 δισ. δολάρια, και το παλαιότερο εκ των οποίων είχε ναυπηγηθεί το 1880. Το ακριβότερο σούπερ γιοτ στον κόσμο ανήκει, σύμφωνα με τη VesselsValue,

στον Άλνισερ Ουσμάνοφ από το Ουζμπεκιστάν, ονομάζεται «Dilbar», έχει μήκος 156 μέτρα, ναυπηγήθηκε το 2016 και το κόστος του είχε ανέλθει στα 594 εκατ. δολάρια, δηλαδή λίγο περισσότερο από το 10% της εκτιμώμενης περιουσίας που κατέχει ο Ουσμάνοφ. Ακολουθεί το μήκος 164 μέτρων «Fulk Al Salamah» του Καμπίδους μπιν Σαΐντ αλ Σαΐντ, σουλτάνου του Ομάν, με εκτιμώμενο κόστος τα 518 εκατ. δολάρια. Όσο γερνάει ένα σούπερ γιοτ τόσο αυξάνεται και το κόστος συντήρησής του, τα τέλη λιμανιού, το κόστος των καυσίμων και το κόστος μισθοδοσίας του πληρώματος.

Οι φιλόδοξοι μελλοντικοί ιδιοκτήτες ενός σούπερ γιοτ θα πρέπει να υπολογίζουν πως το κόστος λειτουργίας του κυμαίνεται γύρω στο 10% του κόστους αγοράς του. Η αμερικανική αγορά κυριαρχεί (και) στον χώρο των σούπερ γιοτ, χάρη στην παρουσία πολλών πολυεκατομμυριούχων και την αγάπη των Αμερικανών για τη θάλασσα, ωστόσο πολλά από τα ακριβότερα σούπερ γιοτ στον κόσμο ανήκουν σε Ρώσους και σε δισεκατομμυριούχους από τη Μέση Ανατολή, που εξοπλίζουν τα σκάφη τους με ιδιωτικά υποβρύχια, αλεξίσφαιρα παράθυρα, ελικόπτερα και υδροπλάνα.

Αφαίρεσε την άδεια της μαλτέζικης τράπεζας Pilatus Bank η ΕΚΤ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αφαίρεσε την άδεια λειτουργίας της μαλτέζικης τράπεζας Pilatus Bank, της οποίας τα πεπραγμένα διερευνούσε η άτυχη δημοσιογράφος Ντάφνι Καρούνα Γκαλιζία, η δολοφονία της οποίας πέρυσι τον Οκτώβριο φέρεται να συνδέεται με τις αποκαλυπτικές της έρευνες για τη διαφθορά στην πατρίδα της. Σύμφωνα με τα όσα είχε φέρει στο φως η Ντάφνι Καρούνα Γκαλιζία, η Pilatus Bank διεξήγαγε παράτυπες συναλλαγές και πληρωμές εκ μέρους των κυβερνήσεων της ίδιας της Μάλτας αλλά και του Αζερμπαϊτζάν. Ωστόσο, μόνον μετά τη δολοφονία της η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΤΑ) ασχολήθηκε με τη διαβόητη Pilatus Bank και διαπίστωσε σοβαρές ελλείψεις στην εποπτεία της από την Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών της Μάλτας (MFSA).

Αδυναμία

Κι ενώ ξεκίνησε σχετική έρευνα με επικέντρο την MFSA και το γιατί αυτή εξέδωσε αρχικά άδεια λειτουργίας για την Pilatus το 2014, αυτή η έρευνα διεκόπη φέτος τον Σεπτέμβριο χωρίς ουσιαστικά συμπεράσματα. Το όλο πλαίσιο για τις υποθέσεις «ξεπλύματος» χρήματος είναι πολύ γενικόλογος και αδύναμο στην Ε.Ε. «Έτσι είναι δύσκολο να διαπιστωθεί παραβίαση κανόνων, που είναι και ξεκάθαροι και δεσμευτικοί», ανέφερε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής, Αντρέα Ενρία. Επιπλέον, όπως προσέθεσε ο κ. Ενρία, η έρευνα για την Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών της Μάλτας διεκόπη και λόγω των μέτρων που έλαβε για τον αμφιλεγόμενο ιδιοκτήτη της Pilatus Bank.

Όπως επισημαίνει το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters, το υφιστάμενο πλαίσιο δεν δίνει εργαλεία στις ευρωπαϊκές αρχές να πατήσουν αποτελεσματικά το οικονομικό έγκλημα, όπως φάνηκε στην περίπτωση της Pilatus Bank αλλά και της Danske Bank κ.ά. Φέτος τον Μάρτιο ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Pilatus Bank και πραγματικός ιδιοκτήτης της, Αλί Σαντ Χασεμί Νετζάντ, συνελήφθη στις ΗΠΑ, κατηγορούμενος για «ξέπλυμα» χρήματος και παραβίαση των αμερικανικών κυρώσεων εις βάρος του Ιράν. Τότε και μόνον τότε κινητοποιήθηκε η Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών της Μάλτας.



Η έρευνα των ευρωπαϊκών αρχών ξεκίνησε μετά τη δολοφονία της δημοσιογράφου Ντάφνι Καρούνα Γκαλιζία.

Αρχικά διάταξε το «πάγωμα» των περιουσιακών στοιχείων του κ. Χασεμί Νετζάντ, και μετά τον Ιούνιο συνέστησε προς τις ευρωπαϊκές αρχές την ανάκληση της άδειας της τράπεζάς του, όπως και συνέβη.

Ο Αντρέα Ενρία, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (ΕΤΑ), είχε δηλώσει ότι σε τριμηνιαία βάση θα ελέγχει την πρόοδο που θα σημειώον η Αρχή της Μάλτας ως προς τη βελτίωση των πρακτικών εποπτείας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας. Στα μέσα του 2019 δεν θα επισκεφθεί αντιπροσωπεία της ΕΤΑ τη Μάλτα.

Κατά τον Αντρέα Ενρία, χρειάζονται τροποποιήσεις στους ευρωπαϊκούς κανόνες, που δίνουν την αντιμετώπιση του «ξεπλύματος» χρημάτων. Τον Σεπτέμβριο η Κομισιόν παρουσίασε σχετικές προτάσεις, που εκκκωρών περισσότερες εξουσίες στην ΕΤΑ να διερευνά ύποπτες υποθέσεις. Σε αυτές τις προτάσεις αντιμετωπίζονται η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο. Τέλος, αναφερόμενος στα μέχρι σήμερα ισχύοντα, ο κ. Ενρία επισημαίνει πως «οι κανόνες έκδοσης άδειας για τράπεζες δίνουν σημαντική ελευθέρια κινήσεων στις τοπικές αρχές». Σε μερικές περιπτώσεις μπορούν, ακόμα και χωρίς ενδελεχή έλεγχο των κινήσεων για «ξέπλυμα», να αποφασίσουν να αδειοδοτήσουν ένα πιστωτικό ίδρυμα.

REUTERS

Νέο προσχέδιο προϋπολογισμού ζήτησε από Ιταλία το Eurogroup

Δεν αλλάζουν οι βασικοί στόχοι, τόνισε ο Ιταλός υπουργός Οικονομικών Τζ Τρία

Με τον χρόνο να μετράει αντίστροφα, οι υπουργοί Οικονομικών των χωρών της Ευρωζώνης στο χθεσινό Eurogroup ζήτησαν από τον Ιταλό ομόλογό τους Τζοβάνι Τρία να τροποποιήσει τον προϋπολογισμό του 2019 και να τον υποβάλει πριν από την προθεσμία, στις 13 Νοεμβρίου, όπως ζήτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο ίδιος, όμως, διευκρίνισε πως δεν πρόκειται να αλλάξουν οι βασικοί στόχοι του προϋπολογισμού. Προσέθεσε, πάντως, ότι η Ρώμη προσδοκά μείωση του δημοσίου χρέους του 130% του ΑΕΠ, λόγω της αναθέρμανσης στην οικονομία, την οποία προβλέπει ο προϋπολογισμός. Οι συμμετέχοντες στο Eurogroup εξέφρασαν την ελπίδα να υπάρξει συνεργασία και επικοδομητικός διάλογος Ρώμης - Βρυξελλών. Ιταλός αξιωματούχος έκανε λόγο για προσπάθειες της κυβέρνησης συνασπισμού να επέλθει συμβιβασμός με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κι αυτός ο συμβιβασμός αφορά περισσότερο την άμβλυνση των πένσεων στα ιταλικά ομόλογα, ενώ ο αξιωματούχος δεν έθιξε το πώς θα γεφυρωθούν οι διαφορές των δύο μερών. Η Κομισιόν έχει ζητήσει από την ιταλική κυβέρνηση συνασπισμού να αναθεωρήσει τον προϋπολογισμό του 2019 επειδή παραβιάζει κατάφωρα τους ευρωπαϊκούς κανόνες δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Δεν προβλέπεται περιστολή του ελλείμματος και του δημοσίου χρέους, αλλά αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος λόγω υψηλότερων κοινωνικών δαπανών και αύξηση του δανεισμού. Ηδη, όμως, η Ιταλία έχει ένα υπερέσσο στο 130% του ΑΕΠ, το δεύτερο υψηλότερο στην Ευρωζώνη μετά εκείνου της Ελλάδας. Ο προαναφερθείς Ιταλός αξιωματούχος δήλωσε πως θα δοθεί απάντηση εγκαίρως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επισημαινώντας, παράλληλα, ότι υπάρχουν ευρωπαϊκοί κανόνες οι οποίοι επιτρέπουν αποκλίσεις από τους δημοσιονομικούς στόχους. Ο πρόεδρος του Eurogroup Μάριο Σεντένο ε-

Το Eurogroup ζήτησε από την Ρώμη την κατάθεση του αναθεωρημένου προσχεδίου έως τις 13 Νοεμβρίου.

ξέφρασε την ελπίδα ότι η ιταλική κυβέρνηση θα υποβάλει νέο προϋπολογισμό, ενώ ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Ολαφ Σολτς συνέστησε στη Ρώμη να δείξει περισσότερη σύνεση, επειδή το χρέος της είναι υψηλότερο. Πριν από τη σύνοδο του Eurogroup, ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ τόνισε ότι με τα δημοσιονομικά σχέδια της Ιταλίας διακυβεύεται το ευρώ.

Πάντως, θα πρέπει να επισημανθεί στο σημείο αυτό ότι ο Πιερ Μοσκοβισί, ο αρμόδιος επιτροπος Νομισματικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διέψευσε δημοσιεύματα που έφεραν την Κομισιόν έτοιμη να επιβάλει κυρώσεις στην Ιταλία στις 21 Τρέχοντος, εάν δεν συμμορφωθεί προς τους δημοσιονομικούς στόχους. Ο κατατεθείς στην Κομισιόν προϋπολογισμός προβλέπει μια αύξηση του ελλείμματος της Ιταλίας κατά 0,8% το 2019, ενώ οι ευρωπαϊκοί κανόνες ορίζουν μείωση του της τάξεως του 0,6%. Βέβαια, παρά τις πιέσεις εκ μέρους των Βρυξελλών, ο πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζουζέπε Κόντε έχει διαμνύσει πως δεν υπάρχει ένα εναλλακτικό σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος - κι αυτό, όπως αναφέρει το Bloomberg, αφήνει να εννοηθεί πως η κυβέρνηση του δεν προτίθεται να εισακούσει τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εάν δεν υποβάλει αναθεωρημένο προϋπολογισμό η Ρώμη, τότε υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων, τις οποίες πρώτα θα πρέπει να εγκρίνουν τα κράτη-μέλη.

REUTERS, BLOOMBERG



Σύμφωνα με τον Ιταλό υπουργό Οικονομικών Τζοβάνι Τρία (φωτ.), η Ρώμη προσδοκά μείωση δημοσίου χρέους λόγω της αναθέρμανσης στην οικονομία.

Ο Τραμπ, πρότυπο του Ντι Μάιο

Ο Ιταλικός προϋπολογισμός, ο οποίος προβλέπει αύξηση δαπανών για κοινωνικούς λόγους και για έργα υποδομών, θα γίνει πρότυπο και για τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Τα σχετικά δηλώνει σε συνέντευξή του στο Financial Times ο ένας εκ των αντιπροέδρων της ιταλικής κυβέρνησης Λουιτζί ντι Μάιο, επισημαινώντας ότι «εάν η συνταγή της Ιταλίας επιτύχει, τότε θα πρέπει να εφαρμοστεί και σε άλλες χώρες της Ε.Ε. και να εγκαταλειφθεί η λιτότητα». Διατύπωσε την άποψη ότι η αύξηση των κρατικών δαπανών μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του δημοσίου χρέους, προσθέτοντας ότι δεν περιμένει να επιβάλει κυρώσεις στην Ιταλία

η Κομισιόν λόγω παραβίασης των δημοσιονομικών κανόνων. Δίλωσε θιασώτης της πολιτικής Τραμπ για αύξηση δαπανών και μείωση φορολογίας και προσέθεσε πως η Ρώμη θα καταβάλει τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια να πείσει τους επενδυτές ότι η χώρα δεν πρόκειται να φύγει από την Ευρωζώνης. Ο 32χρονος πολιτικός με καταγωγή από την Νάπολη τονίζει πως τα κοινωνικά δικαιώματα, που κάποτε απολάμβαναν οι πολίτες της χώρας, θυσιαστήκαν στον βωμό της περικοπής του χρέους. «Πολλοί θεωρούν μείζον ζήτημα σήμερα τη μετανάστευση, αλλά εγώ πιστεύω πως είναι η απασχόληση», λέει, τέλος, ο κ. Ντι Μάιο.

Κεφαλαιακή ενίσχυση χρειάζονται 12 μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες

Δώδεκα τράπεζες της Ευρωζώνης, περιλαμβανομένων ορισμένων εκ των μεγαλύτερων, θα χρειαστεί να ενισχύσουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια, δήλωσε ο Λουίς ντε Γκίντος, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σχολιάζοντας το αποτέλεσμα των πιο πρόσφατων τραπεζικών δοκιμασιών αντοχής που δημοσιεύθηκε την περασμένη Παρασκευή. Οι δοκιμασίες είχαν διενεργηθεί από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ) και περιελάμβαναν τις 48 μεγαλύτερες τράπεζες της Ε.Ε. και τις 33 μεγαλύτερες της Ευρωζώνης. Η ΕΚΤ είχε διαμνύσει από την αρχή ότι θα χρησιμοποιήσει το αποτέλεσμα των δοκιμασιών ώστε να καθορίσει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάθε μία διαφορετική τράπεζα. «Τράπεζες των οποίων ο βασικός δείκτης ιδίων κεφαλαίων είναι, στο δυσμενές σενάριο, ασθενέστερος από 9% παρουσιάζουν ασθενέστερη, αν και ακόμη ικανοποιητική, κεφαλαιακή θέση», είπε χθες ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ. «Αυτές οι 12 οντότητες αντιπροσωπεύουν περίπου το 40% του συνόλου των κεφαλαίων του κλάδου, θα έπρεπε να ενισχύσουν τη στιβαρότητά τους και την κεφαλαιακή τους θέση ώστε να αντιμετωπίσουν μελλοντικές προκλήσεις και συνεπώς θα παρακολουθούνται στενά», δήλωσε ο Ντε Γκίντος, συμπληρώνοντας πως τα αποτελέσματα θα πρέπει να ιδωθούν ως «ενδεικτικοί δείκτες αναφοράς και όχι ως επίσημο όριο». Τα χειρότερα επίδομα, στο δυσμενές οικονομικό σενάριο, είχε η βρετανική τράπεζα Barclays με δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων 6,37% και η ιταλική Banco BNP με δείκτη 6,67% των σταθμισμένων έναντι κινδύνου κεφαλαίων τους. Στις 12 τράπεζες που κατά την ΕΚΤ έχουν σχετικά χαμηλή κεφαλαιοποίηση περιλαμβάνονται ακόμη οι Société Generale, BNP Paribas και Deutsche Bank, των οποίων ο βασικός δείκτης ιδίων κεφαλαίων υποχώρησε στο 7,61%, στο 8,64% και στο 8,14% στο δυσμενές σενάριο. Τράπεζες με βασικό δείκτη ιδίων κεφαλαίων μεταξύ 9% και 11% παρουσιάζουν «εύλογο» βαθμό αντοχής, κατέληξε ο Ντε Γκίντος.



Ο Λουίς ντε Γκίντος, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.



Η ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στις ΗΠΑ εναρμονίζεται με την αύξηση των καταναλωτικών δαπανών κατά το γ' τρίμηνο, η οποία είναι η μεγαλύτερη από το 2014.

Στα υψηλά 18ετίας η καταναλωτική εμπιστοσύνη στις ΗΠΑ

Η μεγαλύτερη άνοδος των τελευταίων 18 χρόνων σημειώθηκε στον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης των ΗΠΑ, που ανήλθε τον Οκτώβριο στις 137,9 μονάδες από τις 135,3 μονάδες του Σεπτεμβρίου. Παράλληλα, μεταξύ των καταναλωτών επικρατεί αισιοδοξία για την κατάσταση στην αγορά εργασίας και στην οικονομία στις ΗΠΑ, σύμφωνα με τα στοιχεία του ερευνητικού ιδρύματος Conference Board με έδρα στη Νέα Υόρκη.

Ο δείκτης των σημερινών συνθηκών ανήλθε στις 172,8 μονάδες από τις 169,4 μονάδες, όπου βρισκόταν τον Σεπτέμβριο. «Η εκτίμηση των καταναλωτών για τις σημερινές συνθήκες στην οικονομία παραμένει αρκετά θετική, κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης δημιουργίας θέσεων εργασίας», δήλωσε ο Λιν Φράνκο, διευθυντής του τμήματος ερευνών των οικονομικών δεικτών στο Conference Board. Ταυτόχρονα, ο δείκτης των προσδοκιών των καταναλωτών, επίσης, είχε άνοδο στις 114,6 μονάδες από τις 112,5 μονάδες του προηγούμενου μήνα.

Σύμφωνα με τον Λιν Φράνκο, ο δείκτης αυτός σημαίνει «ότι οι καταναλωτές δεν προβλέπουν ότι η οικονομία σύντομα θα εξασθενήσει. Αντιθέτως, περιμένουν οι γοργοί ρυθμοί ανάπτυξης να εξακολουθήσουν και στις αρχές του 2019». Στην έρευνα του Conference Board συμμετείχαν Αμερικανοί με ετήσιο εισόδημα 50.000 δολαρίων και άνω.

Η ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στις ΗΠΑ εναρμονίζεται με την αύξηση των καταναλωτικών δαπανών κατά το τρίτο τρίμηνο, η

οποία είναι η μεγαλύτερη από το 2014. Υπενθυμίζεται ότι η καταναλωτική συνεισφέρει κατά 70% στην αμερικανική οικονομία. Επιπλέον, το τρίτο τρίμηνο αυξήθηκαν οι αγορές κατοικιών στις ΗΠΑ με όσους αποκοτούν στέγη για πρώτη φορά να δείχνουν το πιο ζωηρό ενδιαφέρον. Το ποσοστό ιδιοκατοίκησης το τρίμηνο αυτό ανήλθε στο 64,4% από το 64,3% του προηγούμενου τριμήνου.

Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας ερευνών RedBook Research, και οι λιανικές πωλήσεις σε παρεμφερή καταστήματα σημείωσαν άνοδο κατά 5,9% την προηγούμενη εβδομάδα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι. Ταυτόχρονα, η καταναλωτική εμπιστοσύνη ενισχύεται και από την άνησση της αγοράς εργασίας. Πέραν τούτου, σύμφωνα με το Conference Board, οι συμμετέχοντες στην έρευνά του έδειξαν να είναι συνολικά αισιόδοξοι όσον αφορά τις συνθήκες στην αγορά εργασίας και τις προοπτικές για την οικονομία και τα εισοδήματα. Ένα ποσοστό των ερωτηθέντων θεωρεί ότι θα δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στο επόμενο εξάμηνο. Η διαφορά μεταξύ όσων πιστεύουν ότι οι θέσεις εργασίας είναι αρκετές και όσων θεωρούν ότι υπάρχει έλλειψη, αυξήθηκε στις 32,7 ποσοστιαίες μονάδες, όντας η μεγαλύτερη διαφορά από τον Ιανουάριο του 2001. Παρότι αυτή την περίοδο οι μετοχές των αμερικανικών εταιρειών ακολουθούν πτωτική πορεία, το 44,5% των ερωτηθέντων προβλέπει αύξηση της τιμής τους μέσα στον επόμενο χρόνο.

BLOOMBERG

Διεθνές μέτωπο για τη φορολόγηση των κολοσσών υψηλής τεχνολογίας

Μετά την Ε.Ε., Ασία και Ν. Αμερική θέλουν να επιβάλουν «ψηφιακούς» φόρους

Το παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέλουν να ακολουθήσουν και άλλες χώρες του κόσμου όσον αφορά την επιβολή φόρου στους κολοσσούς υψηλής τεχνολογίας (Alphabet/Google, Amazon, Facebook κ.ά.) με κριτήριο τα έσοδά τους και όχι τα κέρδη τους. Αυτή τη στιγμή, Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επεξεργάζονται τις σχετικές προτάσεις. Την ίδια πολιτική εξετάζουν και Νότια Κορέα, Ινδία και ακόμα τουλάχιστον επτά χώρες της περιφέρειας Ν. Ασίας - Ειρηνικού. Επίσης, στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκονται το Μεξικό και η Χίλι, καθώς και άλλες χώρες της Νοτίου Αμερικής. Τα σχετικά αναφέρει σε δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Associated Press, επισημαίνοντας πως οι προαναφερθέντες φόροι διαφέρουν από εκείνους που πληρώνουν ήδη οι επιχειρήσεις.

Οι φόροι επί των εσόδων στους ομίλους υψηλής τεχνολογίας είναι γνωστοί ως «ψηφιακοί» και, εάν επιβληθούν, θα αυξήσουν κατά πολλά δισεκατομμύρια δολάρια τη φορολογική

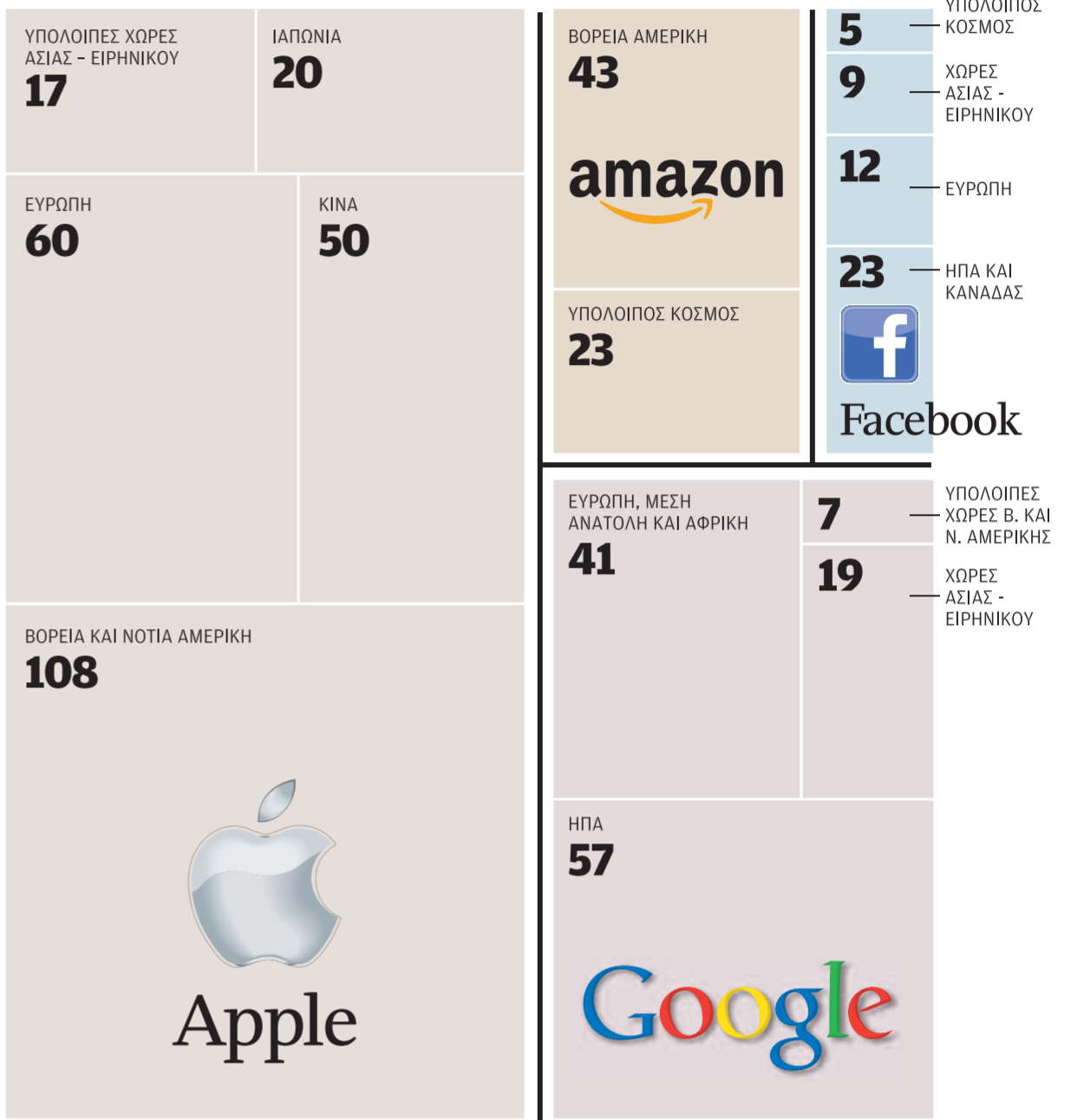
Επιδιώκουν να κλείσουν τα «παράθυρα» φοροαποφυγής μεγάλων εταιρειών.

τους δαπάνη. Στόχος των νομοθετών είναι να επιβληθούν φόροι σε ψηφιακές υπηρεσίες που εκπορεύονται από έναν όμιλο σε μια χώρα, αλλά πωλούνται μέσω θυγατρικής του σε άλλη. Σε μερικές περιπτώσεις, οι προτεινόμενοι φόροι αφορούν υπηρεσίες όπως η συλλογή δεδομένων για ντόπιους χρήστες, αποσκοπώντας στη δημιουργία στοχευμένων διαφημίσεων. Κατά τον υπουργό Οικονομικών της Γαλλίας, Μπριόν Λε Μερ, «όλες οι χώρες πλέον αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να θεσπίσουν ψηφιακούς φόρους». Ο Γάλλος υπουργός έχει τεθεί επικεφαλής εκστρατείας για την πρωτόβηση της ψηφιακής φορολόγησης ενόψει της συνόδου των ομιλόγων του της Ε.Ε. τον Νοέμβριο. Βέβαια, η προοπτική αυτή δεν βρίσκει τους πάντες σύμφωνους, εξ ου και ορισμένες χώρες στη Γηραιά Ήπειρο έχουν διαμνύσει πως θα κινηθούν μονομερώς.

Ειδικότερα, ο υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας Φίλιπ Χάμοντ, ο οποίος παρουσίασε χθες τον προϋπολογισμό του 2019, δήλωσε ότι θα επιβάλει μονομερώς φορολογία επί των ψηφιακών υπηρεσιών το 2020, η οποία δεν θα αφορά νεοφυείς εταιρείες αλλά μεγάλους κολοσσούς. Οπως διαμορφώνεται σιγά σιγά το τοπίο, φαίνεται ότι ακόμη κι αν υπάρξει αντιπαράθεση για το θέμα στην Ε.Ε., άλλες χώρες θα ακολουθήσουν την πρωτοβουλία της, κι αυτές

Εσοδα τεχνολογικών και διαδικτυακών εταιρειών

12μηνιο Ιουλίου 2017 - Ιουνίου 2018, ποσά σε δις. δολ.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

οι χώρες όπως η Βρετανία, καθώς και άλλες στη Λατινική Αμερική και στην Ασία θα επιβάλουν διαφορετικούς φόρους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, βέβαια, παραμένει η μεγαλύτερη υπερβάλλουσα αγορά για τους αμερικανικούς ομίλους στον κλάδο της υψηλής τεχνολογίας. Εάν, λοιπόν, τελικώς επιτευχθεί ομοφωνία μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε., τότε τα φορολογικά της έσοδα θα αυξηθούν κατά σχεδόν 5 δις. ευρώ σε ετήσια βάση. Αλλά, ενδεχομένως, αυτό να είναι δύσκολο. Αρκεί να σκεφθεί κανείς ότι η Ιρλανδία φιλοξενεί πολλές μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες χωρίς στον χαμηλό συντελεστή της φόρου.

Αντιδράσεις

Ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών Στιβεν Μνούτσιν χαρακτηρίσει την ψηφιακή φορολογία «μονομερή και αθέμιτη», ζητώντας από τους εμπορικούς εταίρους να συντονιστούν και να δράσουν πολυμερώς και εντός του πλαισίου του ΟΟΣΑ. Οπως αναφέρει η Wall Street Journal, οι αμερικανικές εταιρείες τεχνολογίας καταγράφουν χαμηλά κέρδη και πληρώνουν λίγους φόρους στις χώρες που παράσχουν ψηφιακές υπηρεσίες. Και αυτό γιατί συνήθως οι πελάτες στις ανωτέρω χώρες αγοράζουν τις υπηρεσίες από θυγατρική της αμερικανικής με έδρα σε τρίτη χώρα χαμηλού

φορολογικού συντελεστή. Οι μονάδες στις ανωτέρω χώρες κάνουν προώθηση και τεχνολογική υποστήριξη, ενώ η θυγατρική στην τρίτη χώρα αποζημιώνει τις πρώτες για τις δαπάνες τους σε προώθηση και υποστήριξη. Οπότε απομένουν λίγα έσοδα προς φορολόγηση. Τέλος, λόγω των έντονων πιέσεων σε πολιτικό επίπεδο και επίπεδο κοινωνίας πολιτών, οι Amazon, Facebook, Google άρχισαν να δλώνουν υψηλότερα έσοδα σε χώρες όπου δραστηριοποιούνται. Βέβαια, εκ παραλλήλου, δλώνουν και υψηλότερες δαπάνες σε τοπικό επίπεδο, κάτι που ισοφαρίζει τα διογκωμένα έσοδα.

ASSOCIATED PRESS

Δραστικές περικοπές στην General Electric

Σε τροχιά ριζικών αλλαγών μπαίνει ο αμερικανικός κολοσσός General Electric, ο οποίος χθες ανακοίνωσε τη δραστηριότητα περικοπή του τριμηνιαίου του μερίσματος από τα 12 σεντ σε ένα σεντ ανά μετοχή, τη μη εκπλήρωση των ετήσιων στόχων για ταμειακές ροές, ενώ ενημέρωσε επενδυτές και αγορές ότι θα αναδιοργανώσει και θα διχοτομήσει τη θυγατρική του Power, η οποία δραστηριοποιείται στην κατασκευή εξοπλισμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Χθες η τιμή της μετοχής της General Electric σημείωσε πτώση 10%, δηλαδή τη μεγαλύτερη από τον Αύγουστο του 2015. Η τιμή της στα 9,96 δολάρια ήταν και η χαμηλότερη από τον Απρίλιο του 2009.

Ο Λάρι Καλπ, ο νέος διευθύνων σύμβουλος του πολυεθνικού κολοσσού, που τον ανέλαβε την 1η Οκτωβρίου, είχε και άλλες δηλώσεις να κάνει. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ διευρύνει την έρευνά της στην GE ώστε να συμπεριλάβει και μία μεγάλη

Η εκ θεμελίων ανασυγκρότηση της μονάδας Power στην General Electric καθίσταται αναγκαία έπειτα από λάθη, που συρρίκνωσαν τα κέρδη της.

δαπάνη 22 δις. δολαρίων, η οποία αφορά απομείωση περιουσιακών στοιχείων στην Power και συνδέεται με τον κλονισμό της αξιοπιστίας της εταιρείας - αυτό σημαίνει πως η Power δεν θα είναι σε θέση να εμφανίσει τα κέρδη που είχε προβλέψει. Την απομείωση αυτή εξετάζει και το υπουργείο Οικονομικών. «Η ανάμιξη και του υπουργείου καθιστά ακόμα πιο σοβαρή την κατάσταση», παρατηρεί ο Χόλι Φρουμ, αναλυτής νομικών θεμάτων της Bloomberg Intelligence. Το τρίτο τρίμηνο οι πωλήσεις της Power ελαττώθηκαν 33%, ενώ ο βραχίονας της

αεροναυπηγικής, η GE Aviation, είχε ενισχυμένες πωλήσεις 12%. Ο όμιλος της GE εν γένει είχε μείωση πωλήσεων 3,6%, στα 29,6 δις. δολάρια.

Θεμέλια

Η εκ θεμελίων ανασυγκρότηση της μονάδας Power στην General Electric, η οποία συμπληρώνει 126 χρόνια ζωής, καθίσταται αναγκαία έπειτα από λάθη, που συρρίκνωσαν τα κέρδη της. Επίσης, η GE υποχρεώθηκε να ανακοινώσει μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο απομείωση περιουσιακών στοιχείων 40 δις. δολαρίων, και αυτή είναι μία από τις μεγαλύτερες απομειώσεις στην ιστορία των αμερικανικών επιχειρήσεων συνολικά. Ακριβώς εξαιτίας της Power, η GE δεν θα κατορθώσει να εκπληρώσει τον ετήσιο στόχο των 6 δις. δολαρίων για ταμειακές ροές. Συν τους άλλους, δεν μπορεί να προβλέψει την πορεία των κερδών της, έως ότου ο Λάρι Καλπ λάβει όλες τις πληροφορίες για την ηλεκτροπαραγωγική μονάδα και τις εξελίξεις σε αυτήν. Επιπλέον,


αναφορικά με την περιστολή του τριμηνιαίου μερίσματος της General Electric από τα 12 στο 1 σεντ ανά μετοχή, αυτή θα της εξασφαλίσει μια εξοικονόμηση πόρων της τάξεως των 3,9 δις. δολαρίων.

Κατά τους αναλυτές, η απόφαση αυτή ήταν ορθή. Ο Λάρι Καλπ έσπευσε να διευκρινίσει ότι δεν σχεδιάζει να κάνει αύξηση κεφαλαίου, κάτι το οποίο ως προοπτική ανησυχούσε τους αναλυτές. «Προτεραιότητα μέσα στις πρώτες 100 ημέρες μου είναι να ενισχύσω τη θέση της εταιρείας, αρχής γενομένης από την ανασυγκρότηση της Power, και να επισπεύσω τη διαδικασία της απομόκλευσης», τόνισε ο κ. Καλπ. Συγκεκριμένα, θα διασπάσει σε δύο επιμέρους μονάδες την ηλεκτροπαραγωγική εταιρεία, εκ των οποίων η μία θα αφορά τις δραστηριότητες στο φυσικό αέριο και στις συναφείς υπηρεσίες, ενώ η άλλη θα έχει το καρτοφυλάκιο που αφορά την πυρηνική ενέργεια, τα δίκτυα και τη μετατροπή ενέργειας.

REUTERS, BLOOMBERG



Χθες η τιμή της μετοχής της General Electric σημείωσε πτώση κατά 10%, δηλαδή τη μεγαλύτερη από τον Αύγουστο του 2015. Η τιμή της στα 9,96 δολάρια ήταν και η χαμηλότερη από τον Απρίλιο του 2009.




Grant Thornton
An instinct for growth™

Audit | Tax | Advisory

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com



© 2017 Grant Thornton (Cyprus) Ltd. All rights reserved. Grant Thornton (Cyprus) Ltd is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.gtcyprus.com for further details.



Οι διάφορες εθνικές κεντρικές τράπεζες αγόρασαν το διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου περίπου 148 τόνους χρυσού

Χρυσό αξίας 5,8 δις. δολαρίων αγόρασαν οι κεντρικές τράπεζες

Οι κεντρικές τράπεζες αύξησαν τις αγορές χρυσού, το τρίτο τρίμηνο, διαθέτοντας συνολικά για την αγορά του πολυτιμου μετάλλου περίπου 5,8 δις. δολάρια, το μεγαλύτερο ποσό που έχουν διαθέσει γι' αυτό τον σκοπό από τα τέλη του 2015. Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού, οι διάφορες εθνικές κεντρικές τράπεζες αγόρασαν το διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου περίπου 148 τόνους χρυσού, δηλαδή 22% περισσότερο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Πρώτη στην αγορά χρυσού το τρίτο τρίμηνο ήταν η κεντρική τράπεζα της Ρωσίας, η οποία αγόρασε περισσότερους από 92 τόνους χρυσού, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη καθαρή τριμηνιαία αγορά χρυσού στη χώρα από το 1993. Ο Ντιμίτρι Τούλιν, αναπληρωτής διευθυντής της κεντρικής τράπεζας της Ρωσίας, είχε πει τον Μάιο απευθυνόμενος στη ρωσική Βουλή πως ο χρυσός αποτελεί καθολική εγγύηση απέναντι σε «νομικούς και πολιτικούς κινδύνους».

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο

Συμβούλιο Χρυσού, άλλοι μεγάλοι αγοραστές, πλην της Ρωσίας, κατά το τρίτο τρίμηνο ήταν η Τουρκία, η Ινδία και το Καζακιστάν, που αγόρασαν 18,5 τόνους, 13,7 τόνους και 13,4 τόνους, αντίστοιχα. Στην Ευρώπη οι κεντρικές τράπεζες της Πολωνίας και της Ουγγαρίας επίσης αύξησαν τις αγορές χρυσού. Συγκεκριμένα, η τράπεζα της Ουγγαρίας σκοπεύει να εξασφαλίσει τη σταθερότητα των αποθεμάτων χρυσού στο μέλλον.

Παρότι αυξήθηκαν οι αγορές του ευγενούς μετάλλου, η τιμή του κατά την εν λόγω περίοδο σημείωσε πτώση 4%, υποχωρώντας κάτω από 1.200 δολάρια ανά ουγγιά, δηλαδή στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιανουάριο του 2017. Οπως υποστηρίζει το Παγκόσμιο Συμβούλιο Χρυσού, πολλοί επενδυτές χρυσού εγκατέλειψαν την αγορά παρότι αυξήθηκαν οι αγορές ράβδων, χρυσών νομισμάτων, κοσμημάτων, και οι παραγγελίες από τεχνολογικές εταιρείες. Η αγορά χρυσού χρησιμοποιείται συχνά ως μέτρο προστασίας για το ενδεχόμενο υποχώρησης του δολαρίου.



Αστρωνομικά ποσό μήκαν στα ρωσικά ταμεία από το πρόσφατο Μουντιάλ, ενώ, όπως εκτιμάται, τα έμμεσα κέρδη θα συνεχιστούν για τα επόμενα πέντε έτη.

Συνεχίζει να προσθέτει κέρδη στη Ρωσία το Παγκόσμιο Κύπελλο

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΚΟΠΟΥ

Πάνω από 12 δις. ευρώ προσέθεσε στη ρωσική οικονομία συνολικά από το 2013 έως και το 2018 το φετινό Μουντιάλ, σύμφωνα με έρευνα της ρωσικής οργανωτικής επιτροπής.

Το εντυπωσιακό αυτό μέγεθος στέφει τη διοργάνωση του Παγκοσμίου Κυπέλλου από τους Ρώσους απολύτως επιτυχημένα εκπλήσσοντας ακόμη και τους ίδιους τους διοργανωτές, ενώ το έμμεσο οικονομικό όφελος αναμένεται να συνεχιστεί για μια πενταετία τουλάχιστον.

«Ο αριθμός των 952 δις. ρουβλίων (12,2 δις. ευρώ) που εμφανίζει η έρευνα είναι αρκετά εκπληκτικός», παραδέχθηκε ο γενικός διευθυντής της οργανωτικής επιτροπής του Μουντιάλ στη Ρωσία, Αλεξέι Σορόκιν, κατά τη διάρκεια πρόσφατου ποδοσφαιρικού συνεδρίου στο Κατάρ, όπου θα διεξαχθεί το επόμενο Παγκόσμιο Κύπελλο σε τέσσερα χρόνια. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 1,1% του ρωσικού ετήσιου ακαθάριστου προϊόντος, ενώ πέρυσι και φέτος εκτιμάται ότι το ρωσικό ΑΕΠ ενισχύθηκε κατά 0,4%, κι αυτό ενώ το ΑΕΠ της χώρας αντιστοιχεί σε πάνω από το 2,5% όλης της υπηλίου.

Το ποσό που η έρευνα υπολόγισε είναι κατά 38% υψηλότερο από τα 688 δις. ρουβλίων (περίπου 9,1 δις. ευρώ) που παδάνησε σε όλα τα επίπεδα η Ρωσία για τη φιλοξενία της διοργάνωσης, η οποία τελείωσε με θριαμβητήρια τη Γαλλία.

Η έρευνα των διοργανωτών έδειξε ακόμη ότι το τούρ-

νοβά στις 11 πόλεις όπου το φιλοξένησαν δημιούργησε έως και 315.000 θέσεις εργασίας και αύξησε τα φορολογικά έσοδα του ρωσικού προϋπολογισμού κατά 164 δις. ρουβλίων, ενώ οι ευεργετικές συνέπειες στην προβολή και στον τουρισμό της χώρας αναμένεται να διαρκέσουν περισσότερα χρόνια.

Οπως εκτιμάται από τους διοργανωτές, τα έμμεσα κέρδη από τη διοργάνωση, που άρχισε στις 14 Ιουνίου και ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουλίου, θα συνεχιστούν για τα επόμενα πέντε έτη, ανερχόμενα μεταξύ 150 και 200 δις. ρουβλίων (2 με 2,7 δις. ευρώ) τον χρόνο, φέρνοντας το συνολικό όφελος της Ρωσίας κοντά στα 2 τρις. ρουβλίων μέσα σε μια δεκαετία.

Πέρα από τα οικονομικά στοιχεία η έρευνα κατέδειξε και την απήκδοση του τουρισμού στο φιλάθλο και μη κοινό. Αφού κατέγραψε την παρουσία άνω του 1 εκατομμυρίου θεατών στους 64 αγώνες της διοργάνωσης –εκ των οποίων οι 600.000 θεατές ήταν Ρώσοι– η έκθεση των διοργανωτών υπολόγισε ότι 84% των αλλοδαπών φιλάθλων που συνέρρευσαν στη Ρωσία για το Μουντιάλ άλλαξαν προς το καλύτερο την άποψή τους για τη χώρα, ενώ 90% είπαν ότι θα συνιστούσαν μια επίσκεψη στη Ρωσία.

Η διοργάνωση, όμως, είχε ποιοτικά κέρδη και για τον εγκόσμιο πληθυσμό: Οπως έδειξε έρευνα των διοργανωτών, το ενδιαφέρον των Ρώσων πολιτών για το ποδόσφαιρο –στη χώρα όπου κυριαρχεί το χόκεϊ επί πάγου– αυξήθηκε από 48% το 2010 στο 71% φέτος.

Σινοαμερικανική κόντρα για την υψηλή τεχνολογία

Η Ουάσιγκτον επιχειρεί να αναχαιτίσει την επέλαση της Κίνας στον τομέα

Η παγκόσμια κυριαρχία στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας είναι το ζητούμενο ενός νέου μετώπου που ανοίγει ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη. Η Ουάσιγκτον επιχειρεί να αναχαιτίσει την επέλαση της Κίνας στην υψηλή τεχνολογία ενώ το Πεκίνο εξακολουθεί να επιδοτεί τις κινεζικές βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας και να τις ενθαρρύνει να αποσπούν με τεχνάσματα τεχνολογία από τις αμερικανικές. Η κυβέρνηση Τραμπ αποφάσισε χθες να απαγορεύσει στις αμερικανικές επιχειρήσεις κάθε συνεργασία με την κινεζική βιομηχανία ημιαγωγών Fujian Jinhua. Επικαλέστηκε λόγους εθνικής και οικονομικής ασφάλειας, καθώς η Fujian Jinhua κατηγορείται από την αμερικανική Micron Technology ότι της έχει υποκλέψει τεχνολογικά μυστικά. Υποστηρίζει μάλιστα ότι αυτό έγινε μέσω δύο μηχανολόγων πρώην υπαλλήλων της, τους οποίους κατόρθωσε να της αποσπάσει η Fujian. Οπως αναφέρει σχετικό ρεπορτάζ της εφημερίδας Wall Street Journal, πρόκειται για μία από τις τρεις κινεζικές εταιρείες που με την αμέριστη στήριξη του Πεκίνου έχουν αναλάβει καιρό ρόλο στην ανάδειξη της Κίνας σε παγκόσμια ηγεμονική δύναμη στην τεχνολογία. Αυτή είναι

Η κυβέρνηση Τραμπ απαγορεύει στις αμερικανικές επιχειρήσεις κάθε συνεργασία με την κινεζική βιομηχανία ημιαγωγών Fujian Jinhua.

και η ιδιαιτερότητα της Fujian Jinhua που από το 2016, και από κοινού με τις Tsinghua Unigroup Ltd και Innotron Memory Co., προσπαθεί να απαλλάξει οριστικά την Κίνα από την ανάγκη να εισάγει μικροπεξεργαστές.

Σε μονάδα της στην ανατολική επαρχία της Φουτζιάν, της οποίας το κόστος υπολογίζεται σε 5,7 δις. δολάρια, η εταιρεία ειδικεύεται στην παραγωγή DRAM, ενός είδους μικροπεξεργαστών μνήμης που χρησιμοποιούνται σε τπλέφωνα και υπολογιστές και προσφέρουν άμεση και εύκολη πρόσβαση σε αποθηκευμένες πληροφορίες. Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, που επικαλείται κινεζικά ΜΜΕ, η εν λόγω μονάδα σχεδιάζει να παράγει αυτού του είδους τους μικροπεξεργαστές μνήμης συνολικής αξίας 1,6 δις. δολαρίων ετησίως.

Η υπόθεση δεν εμπίπτει στην ίδια κατηγορία με την επίσης κινεζική ZTE που προ μηνών έτυχε παρόμοιας μεταχείρισης από την Ουάσιγκτον, επειδή, όμως, είχε παραβιάσει το αμερικανικό εμπάργκο κατά του Ιράν και της Βόρειας Κορέας.



Το Πεκίνο εξακολουθεί να επιδοτεί τις κινεζικές βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας και να τις ενθαρρύνει να αποσπούν με τεχνάσματα τεχνολογία από τις αμερικανικές.

Σύντομα η Ουάσιγκτον βρήκε έναν εύσχημο τρόπο να δικαιολογήσει την άρση της απαγόρευσης που τελικά απέβαινε εις βάρος των αμερικανικών επιχειρήσεων.

Τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά στην περίπτωση της Jinhua. Τον περασμένο Δεκέμβριο η αμερικανική Micron Technology υπέβαλε μήνυση κατά της Jinhua και κατά της United Microelectronics Corp, εταιρού της Jinhua στην Ταϊβάν. Με τη σειρά της η Jinhua κατέθεσε μήνυση κατά της Micron επιτρέποντας της την κατηγορία, υποστηρίζοντας δηλαδή ότι εκείνη επιχειρήσει να υποκλέψει δική της τεχνολογία. Η

δικαστική διαμάχη βρίσκεται βέβαια σε εξέλιξη, αλλά είναι σαφές ότι το θέμα δεν είναι νομικής φύσεως ούτε θα κριθεί σε αιώσουτες δικαστηρίων.

Η απόφαση της κυβέρνησης Τραμπ θα πλῆξει καιρῖα την Jinhua, καθώς η βιομηχανία αυτή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από μερικές αμερικανικές εταιρείες της Καλιφόρνιας που δεσπόζουν στην παγκόσμια αγορά μικροτεχνολογίας. Ανάμεσα τους οι Applied Materials Inc., Lam Research Corp και KLA Tencor Corp. Στο πλαίσιο του προγράμματος Made in China 2025, που στοχεύει ακριβώς στην απεξάρτηση της Κίνας από τις εισαγωγές τεχνολογίας,

το Πεκίνο έχει κορηγήσει διοικητομύρια στον μεταπολιτικό τομέα. Εκτιμάται πως ειδικότερα στον κλάδο των μικροπεξεργαστών έχει επενδύσει περισσότερα από 150 δις. δολάρια από το 2017 και μετά. Οπως τονίζει η Wall Street Journal, σε μεγάλο βαθμό έχει επιτύχει να καταλάβει σημαντικό χώρο στην παγκόσμια αγορά καθώς στον τομέα των λεγόμενων εξυπνων κινητών τηλεφώνων οι κινεζικές εταιρείες αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% των παγκόσμιων εξαγωγών. Οι κινεζικές εταιρείες, όμως, εξακολουθούν να καλύπτουν με εισαγωγές το 90% των αναγκών τους σε μικροπεξεργαστές.

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες πέρασαν τα stress tests της ΕΚΤ

Αντεξαν και τα ιταλικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στη δοκιμασία παρά την ένταση με ΕΕ

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι σαφώς πιο υγιείς και με μεγαλύτερη κεφαλαιακή επάρκεια σήμερα σε σύγκριση με την εικόνα που παρουσίασαν πριν από δύο χρόνια στον προηγούμενο γύρο των τεστ κοπήσεως. Αυτή είναι η διαπίστωση της ΕΚΤ, που παρουσίασε χθες τα αποτελέσματα του νέου γύρου των τεστ κοπήσεως στον οποίο υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ) 48 μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες. Ηταν ο πλέον σκληρός και απαιτητικός από όλους τους προηγούμενους, καθώς δοκίμαζε τις αντοχές των ευρωπαϊκών τραπεζών σε ένα υποθετικό σενάριο αλληλόπληλων οικονομικών σοκ. Σημειώτουμε ότι οι ελληνικές και πορτογαλικές τράπεζες

που είχαν συμμετάσκει στις δοκιμασίες ανταχής του 2016 δεν περιλαμβάνονται αυτή τη φορά (οι ελληνικές τράπεζες είχαν ελεγχθεί ειδικά από την ΕΚΤ στην αρχή του έτους και είχαν περάσει όλες τις δοκιμασίες).

Πάνω από τα όρια

Διαπιστώθηκε, όμως, ότι καμία από τις 48 τράπεζες που εξετάσθηκαν δεν έχει λόγο βασικών ιδίων κεφαλαίων κάτω από το όριο του 5,5%, που έχουν θέσει η ΕΚΤ και η ΕΒΑ. Στην πλειονότητά τους, αντιθέτως, υπερβαίνουν κατά πολύ όριο. Το ίδιο ισχύει σε γενικές γραμμές και για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες της Ιταλίας, που βρίσκονταν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, καθώς έχουν δεχθεί πλήγμα από την πτώση της αξίας των ομολόγων



Η κατάσταση των ευρωπαϊκών τραπεζών είναι καλύτερη σε σχέση με τα προηγούμενα τεστ κοπήσεως, που είχε διενεργήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πριν από δύο χρόνια.

που διακρατούν στο χαρτοφυλάκιό τους εν μέσω της έντασης ανάμεσα στη Ρώμη και τις Βρυξέλλες, ενώ ήταν αυτές που βαρύνονταν με το μεγαλύτερο ποσοστό κόκκινων δανείων. Πρόκειται για τις Intesa Sanpaolo, UniCredit, Ubi και Banco Bpm που πέρασαν επιτυχώς τα τεστ, αν και δύο από αυτές συγκαταλέγονται στην τετραδα με τις χαμηλότερες επιδόσεις. Ειδικότερα, οι δύο βρετανικές τράπεζες Barclays και Lloyds εμφάνισαν λόγο βασικών ιδίων κεφαλαίων 6,37% και 6,8%, αντίστοιχως, ενώ οι δύο από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες της Ιταλίας, οι Banco BPM και UBI, εμφάνισαν λόγο 6,67% και

7,46%. Σε ό,τι αφορά τις άλλες δύο μεγάλες ιταλικές τράπεζες, τις Intesa Sanpaolo και UniCredit, η επίδοσή τους ήταν 10,4% και 9,34%, αντίστοιχως.

Η Deutsche Bank

Ομοίως στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ο γερμανικός τραπεζικός κολοσσός της Deutsche Bank, με επίδοση 8,14%. Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα των τεστ, ο Μάριο Κουλιάρελο, υπεύθυνος οικονομικών αναλύσεων της ΕΒΑ, τόνισε πως «καταδεικνύουν ότι οι προοπτικές των ευρωπαϊκών τραπεζών να ενισχύσουν την κεφαλαιακή τους βάση τα τελευταία χρόνια

έχουν συνεισφέρει στο να θωρακισθούν και να έχουν μεγαλύτερη αντοχή και δυνατότητα να αντέξουν σοβαρά πλήγματα». Οπως ανέφερε, πάντως, οι βρετανικές τράπεζες έχουν δεχθεί ιδιαίτερα ισχυρά πλήγματα εξαιτίας της μεγάλης έκθεσής τους σε δάνεια χωρίς ασφάλιση ή άλλες εγγυήσεις. Μόνον η Carige, μία από τις μικρές τράπεζες της Ιταλίας, χαρακτηριστικά «εύθραυστη» από την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή τραπεζών (ΕΒΑ). Σημειώτουμε ότι την επιτυχία έκβαση των τεστ για τις ιταλικές τράπεζες είχαν προεξοφλήσει οι ιταλικές εφημερίδες, που τόνιζαν τη ιδιαίτερα ακραίες συνθήκες που προέβλεπε το υποθετικό σενάριο.

Τα σενάρια

Τα υποθετικά σενάρια περιλαμβάνουν: έξοδο της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την υπογραφή συμφωνίας για τη μελλοντική εταιρική σχέση των δύο πλευρών. Συρρίκνωση της ευρωπαϊκής οικονομίας κατά περισσότερο από 8% αθροιστικά μέχρι το 2020. Επείγουσα αλλαγή διάθεσης για ανάληψη επενδυτικού ρίσκου και παράλληλο μαζικό ξεπούλημα περιουσιακών στοιχείων όπως κρατικά ομόλογα, με ανάλογη πτώση της τιμής και άνοδο της απόδοσής τους, και ακινητα. Ταυτόχρονη υποχώρηση της οικονομικής ανάπτυξης και της τραπεζικής κερδοφορίας. Ανυπομονία για τη βιομηματώδη δημοσίωση και ιδιωτικού χρέους, σε συνδυασμό με κλιμάκωση της πολιτικής αβεβαιότητας. Ένα ένο στοιχείο στις φετινές τραπεζικές δοκιμασίες αντοχής είναι η περίπτωση του νέου λογιαστικού προτύπου γνωστού ως IFRS 9, σύμφωνα με το οποίο οι τράπεζες είναι αναγκασμένες να λάβουν πολύ νωρίτερα προβλέψεις για μη εξυπηρετούμενα δάνεια απ' ό,τι στο παρελθόν. Από τις 48 ευρωπαϊκές τράπεζες που θα ελεγχθούν, οι 33 βρίσκονται στην Ευρωζώνη και εποπτεύονται απευθείας από την ΕΚΤ.

Ακραία καιρικά και πολιτικά φαινόμενα

Αγριο φθινόπωρο, με νεκρούς, διαδέχεται το εφιαλτικό καλοκαίρι, αλλά οι αρνητές της κλιματικής αλλαγής δεν συγκινούνται

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Άγριες καταιγίδες στην Ιταλία άφησαν πίσω τους 11 νεκρούς, πλημμύρισαν τη Βενετία σε ύψος 1,6 μ. πάνω από τη θάλασσα και έστρωσαν τους δρόμους της Ρώμης με χαλάζι. Στη Γαλλία, οδηγοί ξενύκτισαν μέσα στα αμάξια τους, καθλωμένοι από το χιόνι που έφτανε το μισό μέτρο στις γέφυρες πάνω από τον ποταμό Ιζέρ, ενώ πολλά σχολεία έμειναν κλειστά. Νωρίτερα, ο τυφώνας «Μανγκούτ», ο πιο ισχυρός της δεκαετίας, είχε προκαλέσει τον θάνατο τουλάχιστον 120 ανθρώπων και ανυπολόγιστες καταστροφές στις Φιλιππίνες. Το αγριο φθινόπωρο του 2018 πήρε τη σκυτάλη από ένα εφιαλτικό, για πολλές περιοχές του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της Αττικής, καλοκαίρι. Στην Ιαπωνία, ο υδράργυρος κατέγραψε ρεκόρ όλων των εποχών, δείχνοντας 41,1 βαθμούς Κελσίου, ενώ τρομερές πλημμύρες έπνιξαν 300 ανθρώπους και έστειλαν στα νοσοκομεία δεκάδες χιλιάδες. Χώρες που βρίσκονται εν μέρει στον Αρκτικό κύκλο, σαν τον Καναδά και τη Σουηδία, γνώρισαν μεγάλες πυρκαγιές. Το ίδιο συνέβη στη δυτική ακτή των Ηνωμένων Πολιτειών, ενώ στην ανατολική ακτή οι πλημμύρες ήταν οι σφοδρότερες που έχουν ποτέ καταγραφεί.

Όπως ανέφερε, όμως, ρεπορτάζ των New York Times, σχεδόν κανένας υποψήφιος είτε των Ρεπουμπλικανών είτε των Δημοκρατικών στις μεθαιριανές εκλογές για το Κογκρέσο δεν ανέφερε τις λέξεις «περιβάλλον» και «κλιματική αλλαγή» στην εκστρατεία του. Το θέμα απλά «δεν πουλάει», αν δεν αρωθεί κιόλας, παρότι ο πρόεδρος Τραμπ προκάλεσε ριπή ανησυχίας σε άλλες χώρες όταν απέσυρε τις ΗΠΑ από τη διεθνή συμφωνία του 2015 για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Την ίδια περίοδο οι Βραζιλιάνοι εξέλεξαν πρόεδρο τον ακροδεξιό Ζαϊρ Μπολσονάρο, ο οποίος επίσης τάσσεται εναντίον της συμφωνίας του Παρισιού και υπόσχεται στα λόμπι της αγροτικής και εξορυκτικής βιομηχανίας να άρει τους περιορισμούς για την οικονομική «εμετάλλευση» της Αμαζονίας, του μεγαλύτερου πνευμώνα του πλανήτη. Όσοι επιμένουν να στρουθοκαμηλιζουν πίνουνται από δύο λογικοφανή επιχειρήματα: ότι άλλο πράγμα είναι ο καιρός και άλλο το κλίμα, κι ότι υπάρχουν πολλοί παράγοντες, πέραν της ανθρώπινης

Τα τελευταία 40 χρόνια οι πολύ μεγάλες πυρκαγιές πενταπλασιάστηκαν και οι σφοδρές καταιγίδες αυξήθηκαν κατά 70%.

δραστικότητα, που αποσταθεροποιούν την ατμόσφαιρα. Είναι αλήθεια ότι φαινόμενα όπως το «El Niño» (περιοδική υπερθέρμανση των νερών στον κεντρικό και ανατολικό Ειρηνικό), η ηφαιστειακή δραστηριότητα και οι διακυμάνσεις της ηλιακής ακτινοβολίας προκαλούν κατά καιρούς σημαντικές διαταραχές. Όπως είναι εξίσου αλήθεια ότι κανένα μεμονωμένο καιρικό φαινόμενο, όσο ακραίο κι αν είναι, δεν μπορεί να συνδεθεί ευθύγραμμα με την κλιματική αλλαγή.

Ωστόσο, το ουσιώδες, για όποιον δεν θέλει να κοιροειδέει τον εαυτό του και τους άλλους, είναι ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη τροφοδοτείται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και ότι όσο δεν αντιμετωπίζεται, τα ακραία καιρικά φαινόμενα – τυφώνες, πλημμύρες, πυρκαγιές, ξηρασία – θα γίνονται πιο συχνά, πιο έντονα και πιο καταστροφικά. Οι ενδείξεις είναι συντριπτικές. Σύμφωνα με την Εθνική Υπηρεσία Ωκεανών και Ατμόσφαιρας των ΗΠΑ (NOAA), η περιεκτικότητα της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του άνθρακα, βασικός ουσίος που ενοχοποιείται για την υπερθέρμανση του πλανήτη, αυξήθηκε κατά 60% στα χρόνια της αλματώδους εκβιομηχάνησης, ύστερα από το 1960.

Τα πιο θερμά χρόνια

Τα δέκα θερμότερα χρόνια μετά το 1850, δηλαδή από τότε που υπάρχουν μετεωρολογικά αρχεία, ήταν όλα τους μετά το 1998 και τα πέντε θερμότερα μετά το 2010. Τα τελευταία 40 χρόνια οι πολύ μεγάλες πυρκαγιές πενταπλασιάστηκαν και οι σφοδρές καταιγίδες αυξήθηκαν κατά 70%. Στις αρχές του προηγούμενου μήνα, η Διακυβερνητική Διάσκεψη για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), το αρμόδιο όργανο των Ηνωμένων Εθνών για το πρόβλημα, προκάλεσε διεθνές σοκ. Στην εμπειριστικιστική έκθεση που έδωσε στη δημοσιότητα, προειδοποίησε ότι ο στόχος για συγκράτηση της θερμοκρασιακής απόδοσης του πλανήτη στους δύο βαθμούς Κελ-



Ζευγάρι περπατάει στην πλημμυρισμένη πλατεία του Αγίου Μάρκου στη Βενετία.

σίου, που είχε τεθεί από τη συνθήκη του Παρισιού, είναι ήδη ξεπερασμένος. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου, η «οροφή» πρέπει να πέσει στον 1,5 βαθμό, διαφορετικά οι επιπτώσεις θα είναι δραματικές: παρατεταμένες ξηρασίες θα καταστρέφουν όλο και περισσότερο σοδειές, προκαλώντας τεράστια μεταναστευτικά κύματα, μικρές νησιωτικές χώρες θα εξαφανιστούν από τον χάρτη, οι φυσικές καταστροφές θα ενταθούν. Ακόμη και με καθαρά οικονομικούς όρους, τα επείγοντα μέτρα επιβάλλονται, αρκεί να σκεφθεί κανείς

εταίρειες, την αγορά ακινήτων σε παραθαλάσσιες περιοχές και τα τεράστια ποσά που θα επιβαρύνουν τους κρατικούς προϋπολογισμούς για την αντιμετώπιση των «φυσικών» (προβληματικός όρος, που απεννοχοποιεί τον άνθρωπο) καταστροφών. Παρ' όλα αυτά, η ανθρωπότητα συνεχίζει να υπνοβατεί, σαν τους επιβάτες της κλινάμαζας που δεν ξυπνούν παρά μόνο τη στιγμή της σύγκρουσης. Σε πείσιμα των διεθνών συμφωνιών – περισσότερο ευχολόγια παρά ισχυρές δεσμεύσεις – εκπομπή ρύπων συνεχίζει να αυξάνεται σε παγκόσμια κλίμακα και οι υδρογονάνθρακες επιμέ-

νον να εκπροσωπούν το 80% στην παραγωγή ενέργειας. Οι πολιτικοί συνεχίζουν να παίρνουν αποφάσεις με χρονικό ορίζοντα τις επόμενες εκλογές, ενώ η περιβαλλοντική κρίση, αν μη τι άλλο, επιβάλλει ριζοσπαστικές αλλαγές, με ορίζοντα τις επόμενες γενιές.

Ο αρθρογράφος των Financial Times, Νικ Μπάτλερ, εξέφραζε πρόσφατα την ελπίδα ότι η επιστήμη μπορεί να πετύχει, ως από μηχανής θεός, εκεί όπου η πολιτική αποτυγχάνει: νέες τεχνολογίες θα κάνουν οικονομικά ελκυστικές τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας, διασώ-

Ο Τραμπ εξέλεξε επειδή νίκησε σε βιομηχανικές (Δημοκρατικές) πολιτείες, που πλούτιονταν από την αποβιομηχάνιση.

εκθιάζε την πρωτοβουλία επιστημόνων του London School of Economics για ένα διεθνές πρόγραμμα στήριξης των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, ανάλογο του προγράμματος «Απόλλων» που οδήγησε τους Αμερικανούς στο φεγγάρι.

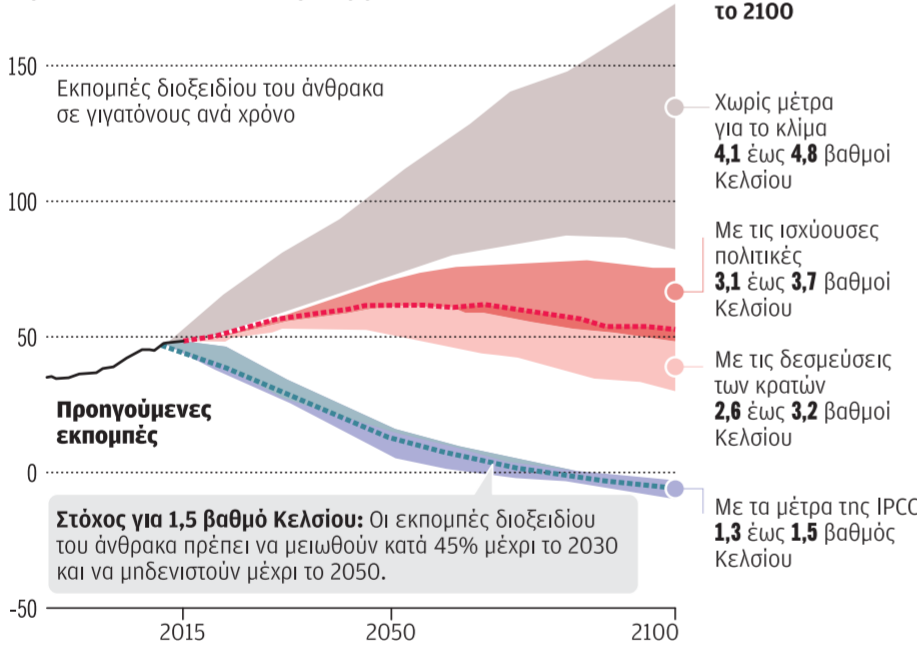
Το πρώτο πρόβλημα με αυτή την προσέγγιση είναι ότι καταντά κουραστική. Τόνοι καρτιού και μελάνης έχουν ξοδευτεί για την περιήρπση «πρόσιπη οικονομία», την «οικονομία του υδρογόνου» και πάει λέγοντας. Δυστυχώς, η πραγματική οικονομία, που έχει ως μόνο θεό της το κέρδος, περιφρόνησε αυτές τις αισιόδοξες τεχνολογικές προφητείες. Οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές υποχώρησαν πέρυσι 6% στις ΗΠΑ και 36% στην Ευρώπη λόγω χαμηλής κερδοφορίας – κι αν διασώθηκαν σε παγκόσμια κλίμακα ήταν σχεδόν αποκλειστικά λόγω της Κίνας. Η εντατική εκμετάλλευση του γιγαντιαίου αποθέματος αλάτι στο Σαλάρ ντε Ουγιούνη της Βολιβίας για την παραγωγή λιθίου, βασικής πρώτης ύλης για τους συσσωρευτές των «καθάρων», ηλεκτρικών αυτοκινήτων, έχει προκαλέσει τεράστια οικολογική καταστροφή στη μεγαλύτερη έρημη λίμνη του πλανήτη.

Επιπλέον, όσο τα κινήματα και τα συμφέροντα που υπερασπίζονται τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν αντιμετωπίζουν την αγωνία των εργαζομένων στην εξορυκτική βιομηχανία και στις παραδοσιακές μορφές ενέργειας για τις θέσεις εργασίας τους, προσφέροντας εναλλακτικές λύσεις, η δημιουργία των αρνητών της κλιματικής αλλαγής θα έχει πεδίο δόξης λαμπρόν. As μην ξεχνάμε ότι ο Τραμπ δεν θα είχε εκλεγεί πρόεδρος των ΗΠΑ, αν δεν είχε νικήσει σε βιομηχανικές πολιτείες, παραδοσιακά ουχρά των Δημοκρατικών, που πλούτιονταν από την αποβιομηχάνιση. En ολίγοις, αν θέλωμε να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή, δεν μπορούμε να υπερπηδήσουμε την πολιτική: είμαστε υποχρεωμένοι να την αλλάξουμε.

Το δραματικό σήμα κινδύνου από τον ΟΗΕ

Η Διακυβερνητική Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) προειδοποίησε ότι ο πλανήτης θα τεθεί εκτός ελέγχου αν η αύξηση της θερμοκρασίας σε σχέση με την προβιομηχανική εποχή δεν περιοριστεί στον 1,5 βαθμό Κελσίου μέχρι το 2052.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2100

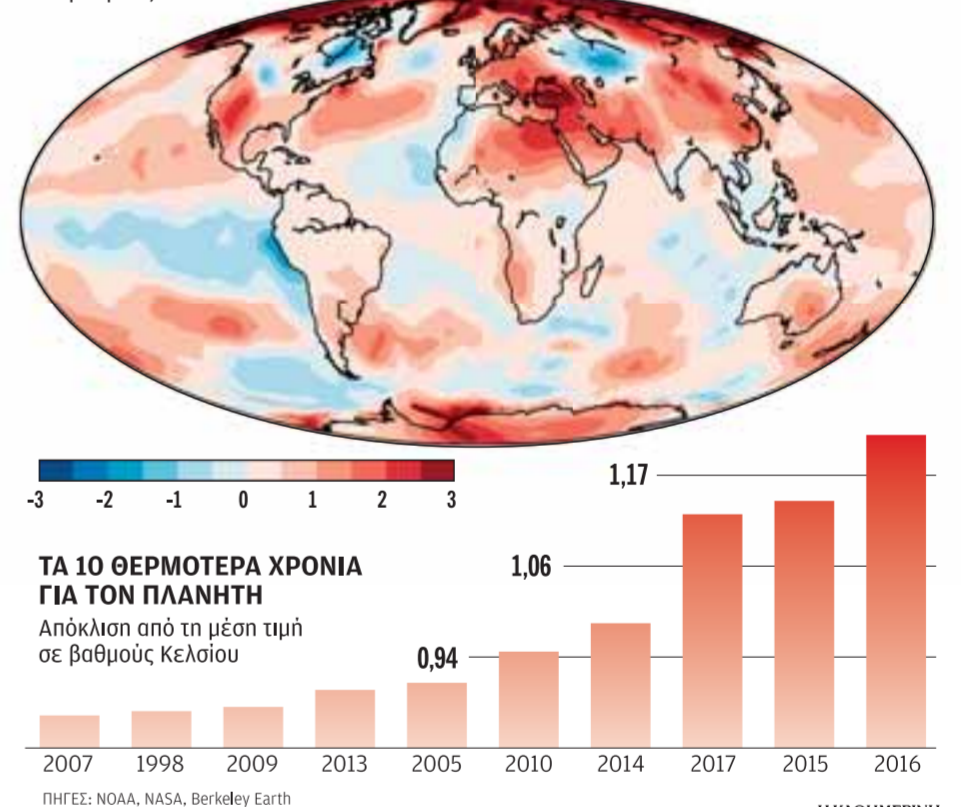


ΠΗΓΕΣ: IPCC, The New York Times, Reuters, The Conversation, Graphic News

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	+1,5 ΒΑΘΜΟΣ	+2 ΒΑΘΜΟΙ
Αρκτική Θάλασσα χωρίς πάγοις το καλοκαίρι	Μία φορά ανά αιώνα	Μία φορά ανά δεκαετία
Ανοδος της στάθμης των θαλασσών Εκθεση σε πλημμύρες το 2100	31-69 εκατ. άνθρωποι	32-80 εκατ. άνθρωποι
Καύσιωνα Εκθεση τουλάχιστον μία φορά ανά πενταετία	Περίπου το 14% του παγκόσμιου πληθυσμού	Περίπου το 37% του παγκόσμιου πληθυσμού
Σοβαρή ξηρασία Αύξηση στον αστικό πληθυσμό που θα εκτεθεί	+350 εκατ. άνθρωποι	+411 εκατ. άνθρωποι
Κατάσταση κοραλλιογενών υφάλων	Απώλεια του 70-90%	Απώλεια του 99%
Πανίδα και κλωρίδα Είδη που χάνουν περισσότερο από το 50% του πληθυσμού τους	6% των εντόμων 8% των φυτών 4% των σπονδυλιτών	18% των εντόμων 16% των φυτών 8% των σπονδυλιτών

ΟΙ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΚΕΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ιανουάριος-Ιούνιος του 2018, απόκλιση από τις μέσες τιμές της περιόδου 1979-2000, σε βαθμούς Κελσίου



ΠΗΓΕΣ: NOAA, NASA, Berkeley Earth
H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βροχερό καλοκαίρι, νησιά με λειψυδρία, Νοέμβριος με κοντομάνικα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Την περασμένη Πέμπτη 1η Νοεμβρίου 2018, σε πολλές περιοχές της Ελλάδας οι μέγιστες θερμοκρασίες έπιασαν καλοκαιρινά επίπεδα. Στη Γόρτυνα το θερμομέτρο έφτασε τους 31,1 βαθμούς Κελσίου, στη Σπάρτη τους 30,2, στο Αιτωλικό 29,7, στην πόλη της Χίου τους 29,4 και στα Πατσία τους 28,8. Σε αρκετές περιοχές της Πελοποννήσου σημειώθηκαν μέγιστες θερμοκρασίες άνω των 29° C.

Κυκλοφορώντας με κοντομάνικα, πολλοί αναρωτιούνται αν ήρθε ξανά το καλοκαίρι. «Στη χώρα παρατηρείται συχνά μια περίοδος καλοκαιρίας διάρκειας αρκετών ημερών το χρονικό διάστημα από τα μέσα Οκτωβρίου έως τα μέσα Νοεμβρίου, η οποία έχει ονομαστεί καλοκαιράκι του Αγίου Δημητρίου ή αλλιώς μικρό καλοκαιράκι. Το συγκεκριμένο φαινόμενο παρατηρείται μετά τις πρώτες επισκέψεις του χειμώνα, λίγο προτού η ατμόσφαιρα αποκτήσει την εύρυθμη χειμερινή κυκλοφορία της», λέει στην «Κ» ο μετεωρολόγος Δημήτρης Ζιακόπουλος. «Αντιστοίχα φαινόμενα έχουμε και αλλού: στην Αμερική ονομάζεται καλοκαίρι των Ιν-

Ανησυχία για τη συχνότητα εμφάνισης και την ένταση μιας σειράς καιρικών φαινομένων και για τη σπανιότητα άλλων στην χώρα μας.

διάνων, στη Γαλλία καλοκαίρι του Αγίου Μαρτίου, σε Γερμανία και Αυστρία χρυσός Οκτώβριος και στη Βουλγαρία καλοκαίρι των Τσιγγάνων», συμπληρώνει. Αυτό δεν σημαίνει πως ζούμε απλά κάτι συνηθισμένο, καθώς η κλιματική αλλαγή κάνει πιο συχνά και έντονα τα καιρικά φαινόμενα. Ήδη με τους 28,8° C στα Πατσία έσπασε το αθηνάϊκο ρεκόρ των τελευταίων δεκαετιών στις μέγιστες θερμοκρασίες του Νοεμβρίου. Το «κρατούσε» η Νέα Φιλαδέλφεια από την 1η Νοεμβρίου 1992 με 28,6° C. Πανελλαδικό ρεκόρ παραμένουν οι 35° C στο Ηράκλειο, στις 5/11/1990.

Στις μακρόχρονες τάσεις του καιρού στην Ελλάδα αποτυπώνονται ήδη τα ανησυχητικά σημάδια της κλιματικής απορρύθμισης. Έτσι, ενώ το φετινό καλοκαίρι ήταν ιδιαίτερα βροχερό στην



Η κλιματική αλλαγή κάνει πιο συχνά και έντονα τα καιρικά φαινόμενα.

πειρατική Ελλάδα, πολλά νησιά του Νότιου Αιγαίου και η Κρήτη αντιμετώπιζαν πρόβλημα λειψυδρίας. Παρατηρούνται και αντιδράσεις αγροτών, καθώς στεγνώνει ο υδροφόρος ορίζοντας και πριμοδοτούνται οι τουριστικές εγκαταστάσεις.

Η φονική πλημμύρα

Ποιος μπορεί να ξεχάσει τη φονική πλημμύρα πέρυσι στις 16 Νοεμβρίου στη Μάνδρα και στη Νέα Πέραμο, με συνέπεια την απώλεια 24 ανθρώπων και μεγάλες καταστροφές. Είχε προηγηθεί εντονότατη βροχόπτωση στο όρος Πατέρας, έκφραση των ακραίων καιρικών φαινομένων που ήδη πυκνώνουν λόγω της κλιματικής αλλαγής και της γενικής απορρύθμισης που φέρνει. Εικόνα της συνολικής αστάθειας ήταν η αντίθεση του φετινού θέρους, που ενώ η Δυτική και η Βόρεια Ευρώπη «καίγονταν», η Ελλάδα απολάμβανε ένα δροσερό καλοκαίρι. Χαρακτηριστικό είναι πως φέτος στην Αττική το θερμομέτρο δεν ανέβηκε ούτε μία φορά στους 40 βαθμούς Κελσίου, κάτι που έχει να συμβεί εδώ και πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα, βέβαια, οι απότομες καιρικές μεταβολές ήταν εδώ, όπως με τον

μηνι καύσιωνα της 22ας-23ης Ιουλίου με τους θυελλώδεις ανέμους, που συνέβαλαν στην τραγωδία από την πυρκαγιά στην Ανατολική Αττική.

Το σχετικά δροσερό φετινό καλοκαίρι ήταν μια εξαίρεση σε μια μακρά συνέχεια ιδιαίτερα ζεστών θερινών μηνών στο Λεκανοπέδιο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών από το 2001 έως το 2017, για 17 έτη δηλαδή, οι 51 θερινοί μήνες κατέγραψαν μέσες μέγιστες θερμοκρασίες ανώτερες από τις κλιματικές τιμές, δηλαδή τους μέσους όρους των προηγούμενων δεκαετιών! Μάλιστα, αρκετοί από τους 51 μήνες ξεπέρασαν τις κανονικές τιμές από 2° C έως 3,5° C.

Για τις συνέπειες που συνεπάγεται η άνοδος της θερμοκρασίας του νερού στη Μεσόγειο προειδοποιεί ο Πέτερ Χόφμαν, από το Ινστιτούτο Κλιματικής Έρευνας στο Πότσνταμ. «Δεν θα έχουμε απαραίτητα αύξηση της συχνότητας των ακραίων καιρικών φαινομένων, αλλά είναι πιθανό να αυξηθεί η έντασή τους». Όπως σημειώνει, φαινόμενα έντονους βροχόπτωσης θα γίνουν πιο ακραία, με συνέπεια να αυξηθεί ο κίνδυνος για πλημμύρες.

Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα καινοτομίας η Αθήνα

Η μοντελοποίηση πρωτοποριακών συνεργασιών για την αστική διακυβέρνηση ήταν αυτή που της χάρισε το βραβείο

Του **ΝΙΚΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

Λίγα λεπτά μετά τις δώδεκα το μεσημέρι της Τρίτης, στη διασκέυση των οδών Πειραιώς και Πέτρου Ράλλη, όπου βρίσκεται το φιλόδοξο Σέραφειο του Δήμου Αθηναίων, ένα ενθουσιώδες πλήθος ξεσπάσε σε έντονο χειροκρότημα και εορταστικές κραυγές. Ο λόγος, φυσικά, ήταν η βράβευση της Αθήνας με τον πολυπόθητο τίτλο της Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας Καινοτομίας για το 2018, ο οποίος συνοδεύεται από έπαθλο ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της Ε.Ε. «Ορίζων 2020». Εκπρόσωποι του δήμου και των αθηναϊκών ΜΚΟ αλλά και ενεργοί πολίτες παρακολούθησαν συγκινημένοι τον δήμαρχο Αθηναίων, Γιώργο Καμίνη, να παραλαμβάνει το βραβείο, σε απευθείας μετάδοση της τελετής που έλαβε χώρα στη Λισαβώνα. «Ο,τι πετύχαμε, το πετύχαμε όλοι μαζί», υπογράμμισε ο δήμαρχος, ευχαριστώντας θερμά τους Αθηναίους που συνέβαλαν με θετικό τρόπο στην διάκριση της ελληνικής πρωτεύουσας.

Ο «άσος στο μανίκι»

Η λέξη «καινοτομία» πολλές φορές κινδυνεύει να είναι παραπλανητική, παραπέμποντας σε ακαλίωτες τεχνολογικές εξελίξεις και άνηση του επιχειρηματικού χώρου. Ωστόσο, στην περίπτωση του βραβείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η προσέγγιση είναι πιο εννοιολογική: η Ε.Ε. επιβραβεύει τις πόλεις που αναζητούν νέες και ευφάνταστες λύσεις για να αντιμετωπίσουν τις κοι-

νωνικές, οικονομικές και διοικητικές τους προκλήσεις. Αυτός ακριβώς ήταν ο παράγοντας που έκανε την υποψηφιότητα της Αθήνας να ξεχωρίσει στον φετινό διαγωνισμό, έναντι του Ωρχους της Δανίας, του Αμβούργου της Γερμανίας, και της Τουλούζης της Γαλλίας – η ύπαρξη σαφώς περισσότερων προκλήσεων και η ταυτόχρονη άνηση νέων μοντέλων αστικής διακυβέρνησης με πρωτοφανή κοινωνική συμμετοχή για τα αθηναϊκά δεδομένα. «Η Αθήνα αποτελεί απόδειξη ότι αυτό που έχει σημασία δεν είναι οι ίδιες οι δυσκολίες, αλλά το πώς υψώνεις το ανάστημά σου μπροστά σ' αυτές», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Κάρλος Μοέντας, επίτροπος Έρευνας, Επιστήμης και Καινοτομίας, ενώ ανακοίνωσε τη νικήτρια πόλη στη Διάσκεψη Κορυφής της Λισαβώνας.

Κεντρικός άξονας στην υποψηφιότητα ήταν οι συμπράξεις μεταξύ δήμου, ιδιωτικού τομέα και κοινωνίας των πολιτών.

Αν η Βαρκελώνη βραβεύθηκε το 2014 για την έξυπνη χρήση δεδομένων για τη βελτίωση της διακυβέρνησης, και το Παρίσι το 2017 για την υιοθέτηση πρωτοβουλιών των κατοίκων της πόλης, στην περίπτωση της Αθήνας κεντρικός άξονας ήταν η μοντελοποίηση συνεργασιών και συμπράξεων μεταξύ του δή-



Ο Γιώργος Καμίνης παραλαμβάνει το έπαθλο, ύψους 1 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της Ε.Ε. «Ορίζων 2020».

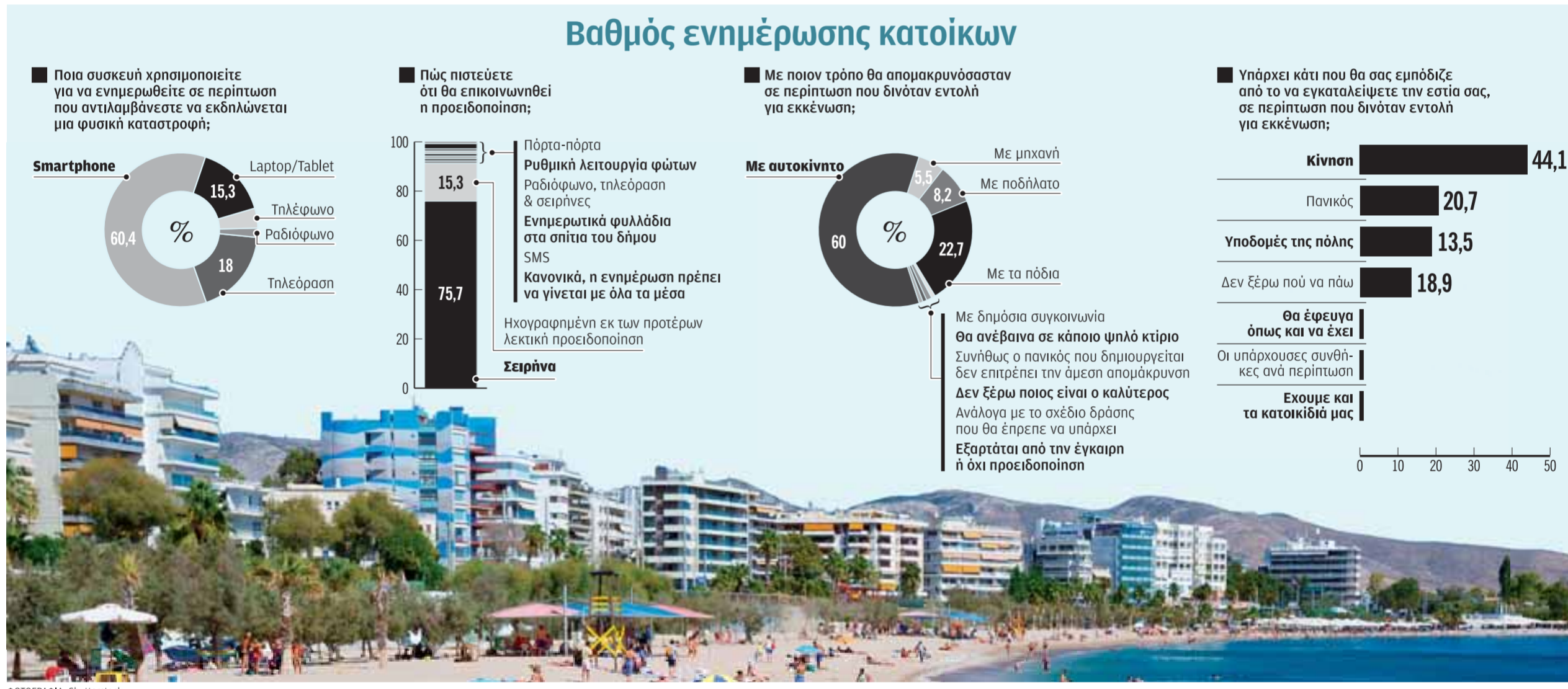
μου, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών. Προγράμματα όπως το συνΑθνήα, μια πλατφόρμα αξιοποίησης των ομάδων πολιτών που πραγματοποιούν δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη, και το «Curing the limbo», μια πρωτοβουλία που παρέχει στους πρόσφυγες τη δυ-

νατότητα να αλληλεπιδράσουν με κατοίκους της πόλης αποκτώντας ενεργό συμμετοχή στα κοινά, δημιουργούν σταδιακά ένα οικοσύστημα στο οποίο δοκιμάζονται νέες ιδέες, τεχνολογίες και προτάσεις, με τους ίδιους τους Αθηναίους πολίτες να τοποθετούνται στην καρδιά της αλλαγής της πόλης.

Ενδεχομένως το λαμπρότερο παράδειγμα της συνεργασίας του Δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα στην Αθήνα αποτελεί η συμβολή του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, με τη γενναιοδωρή δωρεά ύψους 10 εκατομμυρίων ευρώ που δημιουργήσε πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη ενός πρωτοποριακού και ε-

νεργού αστικού οικοσυστήματος. Μερικά από τα καινοτόμα προγράμματα που γεννήθηκαν χάρη στη συμβολή του Ιδρύματος ήταν το Athens Partnership, το οποίο οικοδομεί γέφυρες συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, το πρόγραμμα «Ανοικτά σχολεία», το οποίο προσφέρει δωρεάν δράσεις πολιτισμού, εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας σε 25 σχολικά κτίρια της πόλης, και το «Athens τρίγωνο», το οποίο αναβαθμίζει την ιστορική, εμπορική «σφραγίδα» της πρωτεύουσας.

Ξεχωρίζει, επίσης, και το νεοσύστατο Ψηφιακό Συμβούλιο, το οποίο φέρνει σε επαφή επιχειρήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα με σκοπό την προσφορά μαθημάτων εξοικείωσης με τα ψηφιακά μέσα και την τεχνολογία. Η επιβράβευση έχει συνθήσει μεγαλύτερο αντίκτυπο, όχι όταν δίνεται αναδρομικά μετά την ολοκλήρωση μιας διαδικασίας, αλλά όταν χρησιμοποιείται ως κινητήριος μοχλός για περαιτέρω εξέλιξη και μεταμόρφωση. Αδιαμφισβήτητο, η Αθήνα συνεχίζει να αντιμετωπίζει δεκάδες προκλήσεις – ωστόσο, τα πρωτοποριακά μοντέλα σύμπραξης και αστικής διακυβέρνησης που δοκιμάζει τα τελευταία χρόνια, δημιουργούν μια παρακαταθήκη για το μέλλον και μια πρωτοφανή κουλτούρα ενεργούς συμμετοχής των πολιτών. Η Αθήνα βραβεύθηκε γιατί, ανάμεσα σε δεκάδες κύματα και προκλήσεις, δημιούργησε ένα φωτεινό παράθυρο καινοτομίας και αισιοδοξίας. Μένει μόνο να το διασπίσει.



Πόσο «οχυρωμένοι» είμαστε για την εκδήλωση τσουνάμι;

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Και ξαφνικά, ο ήχος της σειρήνας ξεσκάνει τη γειτονιά. Το πρώτο κύμα που στέλνει ένα τσουνάμι πλησιάζει στις ακτές του Παλαιού Φαλήρου. Πόσο προετοιμασμένοι είμαστε για ένα τέτοιο ενδεχόμενο; Ποιος θα ήταν οι πρώτες μας κινήσεις; Τι γνωρίζουμε για το φυσικό αυτό φαινόμενο;

Την παραπάνω υπόθεση έκανε ο μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και υποψήφιος διδάκτωρ του Πάντειου Πανεπιστημίου κ. Δημήτρης Μπανούσης, επιχειρώντας να διερευνήσει τον βαθμό ενημέρωσης των πολιτών – αλλά και εντέλει προετοιμασίας της πόλης – σε περίπτωση εκδήλωσης ενός φυσικού κινδύνου. Γιατί στον Δήμο Παλαιού Φα-

Δειγματοληπτική έρευνα στον Δήμο Παλαιού Φαλήρου – Τι φοβούνται περισσότερο οι πολίτες.

λήρου; Γιατί εντός των ορίων του ή σε άμεση γειτνίαση με αυτόν χωροθετούνται δυναμικοί πόλοι υπερτοπικής σημασίας (από το ΚΠΣΝ, μέχρι τη Μαρίνα Φλοίου και το κλειστό γυμναστήριο Τάε Κβο Ντο) και γιατί ως παράκτιος δήμος είναι αντιμετώπιος με τον ιδιαίτερο, αλλά υπαρκτό κίνδυνο ενός τσουνάμι.

Τι είναι το τσουνάμι

Σύμφωνα με τη δειγματοληπτική έρευνα σε δείγμα 111 πολιτών μέσω ε-

ρωτηματολογίου, οι περισσότεροι κάτοικοι του Π. Φαλήρου δεν ανησυχούν τόσο για την εκδήλωση τσουνάμι. Ο φυσικός κίνδυνος που για τους ίδιους απειλεί περισσότερο την περιοχή τους είναι ο σεισμός (64%), ενώ ακολουθούν η πλημμύρα (40,5%) και η αστική πυρκαγιά (12,6%). Στην ερώτηση εάν γνωρίζουν τι είναι το τσουνάμι, οι περισσότεροι απάντησαν καταφατικά, χωρίς ωστόσο στη συνέχεια να είναι σε θέση να τεκμηριώσουν την απάντησή τους με κάποιο ορισμό. Πάντως, από όσους απάντησαν ότι γνωρίζουν τι είναι το τσουνάμι, το 28,4% έμαθε γι' αυτό από ταινίες ή ντοκιμαντέρ, το 24,8% από προσωπική έρευνα, ενώ το 22,9% από τα ΜΜΕ. Είναι χαρακτηριστικό ότι η δοθείσα απάντηση «από ενημερωτική καμπάνια δημοσίων αρχών»

επελέγη μόνο από έναν πολίτη. Σε περίπτωση που αντιληφθούν την εκδήλωση μιας φυσικής καταστροφής, οι περισσότεροι πολίτες (60,4%) καταφεύγουν στο smartphone τους για να ενημερωθούν. Λιγότεροι είναι εκείνοι που ανοίγουν την τηλεόραση (18%) και ακόμα λιγότεροι εκείνοι που θα επέλεζαν το ραδιόφωνο (1,8%). Στο ποια θεωρούν ότι είναι η αρμόδια αρχή για να τους προειδοποιήσει σε περίπτωση κινδύνου, οι περισσότεροι απαντούν ο δήμος (47,7%), ενώ ακολουθούν οι Αρχές (ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστική, Λιμενικό 30,6%), η Περιφέρεια (15,3%) και η κεντρική διοίκηση (2,7%). Η πλειονότητα υποστηρίζει ότι το προειδοποιητικό σήμα θα διαδοθεί από τα ΜΜΕ. Είναι χαρακτηριστικό ότι η δοθείσα απάντηση «από ενημερωτική καμπάνια δημοσίων αρχών»

Εάν δινόταν η εντολή για εκκένωση, το 60% θα απομακρυνόταν από την περιοχή με αυτοκίνητο, ενώ ένα 22,7% θα επέλεγε τα πόδια. Οι περισσότεροι (37,8%) θεωρούν ότι ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ του σήματος προειδοποίησης για τσουνάμι και του πρώτου κύματος είναι 10-30 λεπτά, ενώ το 20,7% θεωρεί ότι έχει λιγότερο χρόνο: έως 10 λεπτά. Πάντως, η κίνηση στους δρόμους θεωρείται από τους περισσότερους ότι θα εμποδίσει την απομάκρυνσή τους από την περιοχή (44,1%), ενώ εμπόδιο θα είναι και ο πανικός (20,7%). Αρκετοί, πάντως, το 18,9%, δηλώνουν ότι δεν θα ήξεραν πού να πάνε. Σε κάθε περίπτωση, το 57,7% θεωρεί ότι δεν υπάρχει σύστημα προειδοποίησης των πολιτών, ενώ το 74,5% δηλώνει ότι έχει μικρό βαθμό εμπιστο-

σύνης για τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων των αρμόδιων αρχών. Εάν είχαν κάτι να προτείνουν, αυτό θα ήταν η εκπαίδευση των πολιτών σχετικά με την προετοιμασία και αντίδραση σε φυσικές καταστροφές (62,7%) και η ανάπτυξη ή βελτίωση του συστήματος προειδοποίησης (61,8%). Οι υπόλοιπες προτάσεις είναι η σήμανση των δρομικών εκκένωσης (52,7%), η προετοιμασία εκκένωσης (48,2%) και η ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών σε διαδικασίες σχετικές με την Πολιτική Προστασία (40,9%). «Έχει ενδιαφέρον ότι οι πολίτες δεν ζητούν υποδομές, δεν ζητούν δομικά στοιχεία», σχολιάζει ο κ. Μπανούσης. «Αυτό που ζητούν είναι περισσότερη εκπαίδευση και ενημέρωση. Συμμετοχή στις διαδικασίες Πολιτικής Προστασίας».

Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα

Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός

www.rcbcy.com | 800 00 722

RCB Bank Ltd. | Ιδρυτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72374. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρμεθούσας 2, 3105 Λαμετσός, Κύπρος.



Συμφωνία τήρησης ισορροπιών

Η κυβέρνηση μισθοδοτεί τον κλήρο – Η Εκκλησία αποδέχεται την ουδετερότητα

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ**

Η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εγγυάται την πληρωμή των περίπου 9.000 κληρικών της χώρας – επί της ουσίας, θα τους μισθοδοτεί– με αντάλλαγμα η Εκκλησία της Ελλάδας να μην αντιδράσει στις κυβερνητικές προτάσεις για τη συνταγματική αναθεώρηση ως προς την επιταγή της «θρησκευτικής ουδετερότητας». Αυτό προέκυψε από τη χθεσινή συνάντηση που είχαν ο πρωθυπουργός κ. Αλέξης Τσίπρας με τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κ. Ιερώνυμο στο Μέγαρο Μαξίμου, Παράλληλα, θα δημιουργηθεί ταμείο αξιοποίησης εκκλησιαστικών περιουσιών, στο πλαίσιο του νόμου 4982/13 που είχε ψηφισθεί επί κυβερνήσεως Αντώνη Σαμαρά. Ο κ. Ιερώνυμος θα θέσει σήμερα τον περιεχόμενο της συμφωνίας στη Διαρκή Ιερά Σύνοδο.

Ειδικότερα, το κύριο σημείο της συμφωνίας είναι η μισθοδοσία των κληρικών, ένα κομμάτι περί τα 198 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Η Εκκλησία ζητούσε διευκρινίσεις, για το μοντέλο «θρησκευτικής ουδετερότητας» που προτείνει να καθιερωθεί στο Σύνταγμα η κυβέρνηση. Η Εκκλησία είναι υπέρ του γερμανικού μοντέλου, κατά το οποίο τη μισθοδοσία των ιερέων καταβάλλει το κράτος. Το γερμανικό μοντέλο έρχεται σε αντίθεση με το γαλλικό, όπου η Εκκλησία έχει αναλάβει με ίδιους πόρους τους μισθούς των κληρικών. Χθες, η κυβέρνηση με τη συμφωνία με την Εκκλησία – χαρακτηριστική «ιστορική» από τον κ. Τσίπρα – δείχνει να κινείται στα βήματα των Γερμανών.

Σύμφωνα με το κοινό ανακοινωθέν, «το ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει ότι μέχρι το 1939, οπότε εκδόθηκε ο αναγκαστικός νόμος 1731/1939, απέκτησε εκκλησιαστική περιουσία έναντι ανταλλάγματος που υπολείπεται της αξίας της. Το ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει ότι ανέλαβε τη μισθοδοσία του κλήρου ως αντάλλαγμα για την εκκλησιαστική περιουσία που απέκτησε. Το ελληνικό Δημόσιο και η Εκκλησία αναγνωρίζουν ότι οι κληρικοί δεν θα νοούνται το εξής ως δημόσιο υπάλληλοι και ως εκ τούτου διαγράφονται από την Ενιαία Αρχή Πληρωμών. Το ελληνικό Δημόσιο δεσμεύεται ότι θα καταβάλει ετησίως στην Εκκλησία με μορφή επιδόματος ποσό αντίστοιχο με το σημερινό κόστος μισθοδοσίας των εν ενεργεία ιερέων, το



Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Ιερώνυμος και ο πρωθυπουργός κ. Αλέξης Τσίπρας κατά τη συνάντησή τους στο Μέγαρο Μαξίμου.

Το κόστος μισθοδοσίας των ιερέων θα καταβάλλεται ετησίως στην Εκκλησία με τη μορφή επιδόματος,

οποίο θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις μισθολογικές μεταβολές του ελληνικού Δημοσίου. Η Εκκλησία αναγνωρίζει ότι μετά τη συμφωνία αυτή παρατείνεται έναντι κάθε άλλης αξιωματικής υπηρεσίας η πενταμελής διοικητική συμβουλή, που θα αναλάβει την αξιοποίηση των από το 1952 και μέχρι σήμερα ήδη αμφισβητούμενων μεταξύ ελληνικού Δημοσίου και Εκκλησίας περιουσιών, αλλά και κάθε περιουσιακού στοιχείου της Εκκλησίας που εθελοντικά η ίδια θα θελήσει να παραχωρήσει στο εν λόγω ταμείο προς αξιοποίηση. Ο κ. Ιερώνυμος στις δηλώσεις του τόνισε τις έως τώρα προσπάθειες που έχει κάνει η Εκκλησία για την αξιοποίηση της πε-

ριουσίας της, χαρακτηρίζοντας την πάκτως «κοιμώμενο θησαυρό σαν το κάρβουνο – με πολλά βαρίδια και όχι αμύθητος, όπως λένε».

Σχολιάζοντας στην «Κ» τη συμφωνία, ο επικυrios καθηγητής της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Γιάννης Κτιτσάκης δήλωσε: «Είναι θεμιτό η Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ελλάδας να νοοκοιμήσει τα του οίκου της, αλλά, αλήθεια, ποιος πολιτειακός κανόνας επιτρέπει την ε-σσει παράδοση ατόφιου του ετήσιου κονδυλίου της μισθοδοσίας στα χέρια του Αρχιεπισκόπου, χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί ένα μέτρημα: πόσο είναι σήμερα οι ιερείς, πόσα είναι τα καταπατημένα ακίνητα της Εκκλησίας, ποιος οι εκκρεμείς αντιδικίες; Και, τέλος, με ποια δικαιοδοσία ο Αρχιεπίσκοπος συμφώνησε για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, στο οποίο ανήκουν η Ηπειρος, η Μακεδονία, η Θράκη, τα νησιά του Β. Αιγαίου, το Άγιο Όρος, τα Δωδεκάνησα και η Κρήτη;».

Διαφωνία Κοτζιά για ΠΓΔΜ

Ο τέως υπουργός εστιάζει στην τροπολογία 36 του άρθρου 49 του συντάγματος

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΑΠΑΓΩΝΙΟΥ**

Ζήτημα νέας τροπολογίας για το αναθεωρητέο άρθρο 49 του συντάγματος της ΠΓΔΜ έθεσε ο τέως υπουργός Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς, λαμβάνοντας πρακτικά αποστάσεις από τις πρόσφατες ανακοινώσεις του Μάξιμου Μαξίμου περί ικανοποιητικών αλλαγών που απαλείφουν τον αλυτρωτισμό, στο πλαίσιο της αναθεώρησης στη γειτονική χώρα. Ο κ. Κοτζιάς ανέφερε χαρακτηριστικά, στη συνέντευξη του στο Orpen, ότι «θέλει μια προσοχή ο τρόπος που αλλάζει το άρθρο 49». Υπενθυμίζεται, όπως αποκάλυψε η «Κ» το περασμένο Σάββατο, ότι κάποιες ενστάσεις για τη διαδικασία της συνταγματικής αναθεώρησης στην ΠΓΔΜ διατύπωσε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος. Σύμφωνα με το σκεπτικό του κ. Κοτζιά, η τροπολογία της Κυβερνήσεως Ζάεφ ουσιαστικά κάνει λόγο για «μακεδονικό λαό» εξωτερικού, αφήνοντας ανοικτό θέμα μειονότητας στην Ελλάδα.

Παράλληλα, ο τέως ΥΠΕΞ εξαπέλυσε βολές εναντίον του Πάνου Καμμένου, επαναλαμβάνοντας πως η συνεργασία με τους ΑΝΕΛ, «όπως είχα πει από το 2012», ήταν «σωτηρίας» λόγω των έκτακτων συνθηκών που επικρατούσαν στη χώρα, οι οποίες δεν υφίστανται πλέον, καθώς έχουμε περάσει σε «νέα φάση». Σε αυτή τη «νέα φάση», όπως είπε, πρέπει να αναζητηθούν συγκλίσεις με σοσιαλιστικές κινήσεις και σοσιαλδημοκράτες, που θα οδηγήσουν στην «ανασυγκρότηση της Δημοκρατικής Παράταξης».

Όσον αφορά τους λόγους παραιτήσεώς του από την κυβέρνηση, ο κ. Κοτζιάς αναφέρθηκε και πάλι στο ταξίδι του κ. Καμμένου στις ΗΠΑ και στην πρότασή του για «βαλκανική συμμαχία», χαρακτηρίζοντας τη «θεμελιακή πολιτική διαφωνία», που για λόγους ηθικής τον οδήγησε στην παραίτηση. «Προηγήθηκε (σ.σ.: της παραίτησής) η επίσκεψη του κ. Καμμένου στις ΗΠΑ. Βγαίνοντας από το ΝΑΤΟ μίλησε για την ανάγκη, τρεις χώρες, Βουλγαρία, Αλβανία και Ελλάδα, να γίνουν εγγυη-

τριες δυνάμεις της FYROM. Δηλαδή, αυτό που θέλουμε να βγάλουμε πάνω από τον σβέρκο της Κύπρου, το προτείνουμε για τον σβέρκο άλλης χώρας», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Την ίδια ώρα αιχμές άφηνε και για το Μαξίμου, με τη φράση πως «δεν μπορεί να υπάρχει ανοχή απέναντι σε κάποιον που λέει ότι θα ανατρέψει την κυβέρνηση αν έρθει στη Βουλή η συμφωνία των Πρεσβών».

Αναφερόμενος στο άλλο ζήτημα, των μηνύσεων που έκανε για ψευδείς ειδήσεις, ο κ. Κοτζιάς σημείωσε πως «είναι ο μόνος τρόπος να υπερασπιστώ τον εαυτό μου», προκαλώντας οι καταγγελίες περί χρηματισμού από τον Σόροφ να αποδεικτούν. Παρεμβαίνοντας, δε, στην επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση, σημείωσε πως «καλό θα ήταν να υπάρξει πλήρης έλεγχος του χρηματισμού των μυστικών υπηρεσιών». Τέλος, όσον αφορά την πιθανή κάθοδο του «Πράτ» στις επικείμενες εκλογές, άφησε ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα. Όσον αφορά για τη σχέση του με τον πρωθυπουργό, υπογράμμισε πως «εκτιμώ τα χαρίσματά του», αλλά «έχω τις απόψεις μου για τις πολιτικές αδυναμίες της κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ».

Την ίδια ώρα ο κ. Τσίπρας ετοιμάζει βαλίτσες για το Βερολίνο, καθώς το Σάββατο θα βρεθεί στο συνέδριο του SPD. Η πρόσκληση θεωρείται πως πάει ένα βήμα παραπέρα τη λεγόμενη «συγκρότηση προεδρευτικού μετώπου» στην Ευρώπη με τη συμμετοχή Σοσιαλιστών, Αριστερών και Πρασίνων, η οποία εδράζεται στη λογική της ανακαταίτησης του ακροδεξιού κινήσου. Αν και η κοινή κάθοδος τους στις ευρωεκλογές δεν είναι το επικρατέστερο σενάριο, η κινητικότητα δείχνει πως οι Σοσιαλδημοκράτες σε αυτό το κρίσιμο ιστορικό σταυροδρόμι για το πολιτικό τους μέλλον αναζητούν συνομιλητές στο ευρύτερο προεδρευτικό μπλόκ. Την Κυριακή ο κ. Τσίπρας αναμένεται να βρεθεί στο Παρίσι, όπου θα μετράσει τις εκπληλώσεις για τη λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, προσκεκλημένος του Γάλλου προέδρου κ. Μακρόν.



Ο κ. Κοτζιάς ανέφερε χθες, για μία ακόμη φορά, τα ταξίδια του κ. Π. Καμμένου στις ΗΠΑ και την πρόταση του υπουργού Αμυνας για «βαλκανική συμμαχία» ως έλ-αν από τους λόγους παραίτησής του.

Κυρ. Μπισσοτάκης: Αριστερός Ορμπαν ο Αλ. Τσίπρας

Υπογράμμισε ότι δεν θα αποδεχθεί «συριζοποίηση» του Συντάγματος

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΛΗΝ**

Ηχηρό μήνυμα ότι η Ν.Δ. θα διαφυλάξει την αναγκαιότητα για μια γενναία συνταγματική αναθεώρηση είτε σε αυτή είτε στην επόμενη Βουλή και ότι δεν θα επιτρέψει στον Αλέξη Τσίπρα να θυσιάσει την ευκαιρία, όπως συνέβη στο παρελθόν, απηύθυνε χθες ο Κυριάκος Μπισσοτάκης από το βήμα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του, υπογραμμίζοντας ότι η Ν.Δ. δεν θα συναινέσει σε μια «εργαλειακή» αναθεώρηση. Παρουσιάζοντας τις δικές του προτάσεις για τη συνταγματική

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. ζήτησε από τους βουλευτές προτάσεις για την αποσύνδεση της εκλογής Προέδρου από τη διάλυση της Βουλής.

αναθεώρηση, ο κ. Μπισσοτάκης προειδοποίησε τον πρωθυπουργό να σταματήσει να φέρει ως «αριστερός Ορμπαν της Μεσογείου» και τον κάλεσε να πάψει να «ονειρεύεται ανατροπή της πολιτειακής τάξης μέσω συντακτικής συνέλευσης».

Εξαπολύοντας εφ' όλης της ύλης επίθεση στην κυβέρνηση τόσο για τη συμφωνία των Πρεσβών όσο και για την οικονομία, αλλά και τις αλληλοκατηγορίες υπουργών της, ο πρόεδρος της Ν.Δ. έθεσε ζήτημα «συριζοποίησης» του Συντάγματος και χαρακτήρισε το κείμενο των προτάσεων που κατατέθηκαν «ένα αντιδραστικό αναχρονιστικό τέλμα, το οποίο θα οδηγήσει τη χώρα ακόμα πιο πίσω». Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ακουμπά βασικά κεφάλαια, όπως η δημόσια διοίκηση, η εκπαίδευση,

η ανάπτυξη, η Δικαιοσύνη, η καλή νομοθέτηση και η δημοσιονομική σταθερότητα, επικειρώντας, όπως είπε, «να φέρει στα δικά του μέτρα όλο το πολιτικό σύστημα».

Ο κ. Μπισσοτάκης μίλησε και για ατελείωτες προτάσεις για δημοψηφίσματα ή επαναλαμβανόμενες ψηφοφορίες ανά εξάμηνο για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά και για την απλή αναλογική και επανέλεβε την πρότασή του να υπερψηφιστεί τώρα το σύνολο των άρθρων προς αναθεώρηση από όλα τα δημοκρατικά κόμματα, από «μια μεγάλη, διεγερμένη πλειοψηφία της Βουλής, ώστε στην επόμενη να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια ριζική αναθεώρηση». Επί της ουσίας και οι βουλευτές της Ν.Δ. εξέλεξαν τη χθεσινή παρέμβαση του προέδρου της Ν.Δ. ως προειδοποίηση στον πρωθυπουργό ότι, αν αποδειχθεί κατώτερος των περιστάσεων, η Ν.Δ. διατηρεί το δικαίωμα στην επόμενη Βουλή να «κάψει» τη σημερινή αναθεώρηση.

Τρεις επιλογές

Μιλώντας για την ανάγκη αποσύνδεσης της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας από την πρόωπη διάλυση της Βουλής, ο κ. Μπισσοτάκης περιέγραψε τρεις επιλογές: απλή πλειοψηφία στη Βουλή, κάτι, όμως, που δεν θα άρμοζε σε τέτοια ψηφοφορία, απευθείας εκλογή από τον λαό ή εκλογή από διεγερμένο εκλεκτορικό σώμα πέραν της Βουλής. Ανέφερε ότι το ζήτημα των προβληματικές και δήλωσε ανοικτός σε προτάσεις, καλώντας τους βουλευτές του να τις καταθέσουν.

«Εφόσον η Κ.Ο. προτάξει κάτι καλύτερο, είναι αυτή που θα λάβει την τελική απόφαση», σημείωσε χαρακτηριστικά, προαναγγέλλοντας ότι η Ν.Δ. θα καταθέσει πρόταση τις ε-

Οι προτάσεις της Ν.Δ. για τη συνταγματική αναθεώρηση

Οι κατευθυντήριες γραμμές των προτεινόμενων αλλαγών που θα κατατεθούν μέσα στις επόμενες μέρες



- Σταθερός εκλογικός κύκλος. Εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από τους πολίτες αν δεν εκλεγεί από τη Βουλή μετά δύο ψηφοφορίες.
- Ασφαλές φορολογικό περιβάλλον. Κίνητρα για επενδύσεις. Υποχρεωτικά ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί. Κανένας φόρος με αναδρομική ισχύ.
- Αναθεώρηση του Συντάγματος με μεγαλύτερη ευελιξία.
- Κανόνες διαφάνειας, λογοδοσίας, αξιολόγησής και αξιοκρατίας σε όλο το Δημόσιο.
- Αλλαγή του νόμου περί ευθύνης υπουργών.
- Ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης με αυτοτελείς πόρους.
- Συνταγματική απλοποίηση της νομοθεσίας. Επιδίωξη της Δικαιοσύνης και πλήρη απεξάρτησή της από την κυβέρνηση. Ανεξάρτητη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση.
- Ενίσχυση της αυτονομίας των δημοσίων ΑΕΙ. Ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων.
- Εξορθολογισμός της περιβαλλοντικής προστασίας. Πολιτικές για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πόμενες ημέρες που θα περιλαμβάνει όλες τις κατευθυντήριες γραμμές των αλλαγών.

Στη συνεδρίαση έγινε εκτενής συζήτηση τόσο για τη συμμετοχή της Ν.Δ. στη συζήτηση για τη συνταγματική αναθεώρηση όσο και για την κατεύθυνση και το πνεύμα των προτεινόμενων αλλαγών. Προβληματισμό για την απόφαση της Ν.Δ. να μετράσει στη συζήτηση εξέφρασε, σύμφωνα με πληροφορίες, μόνον ο Δημήτρης Σταμάτης, συνδέοντάς τον με το αν είναι πρόποσα αυτή η στάση μέσα σε ένα περιβάλλον όξυνσης. «Πρέπει να είμαστε παρόντες για να αναδείξουμε τη δημαγωγική πρόταση του

ΣΥΡΙΖΑ και να αναδείξουμε τις δικές μας προτάσεις», φέρει να του απάντησε ο πρόεδρος της Ν.Δ.

Εντός της συνεδρίασης, όπου ήταν των αντιπροέδρων του κόμματος και του εισηγητή Κώστα Τασούλα, τοποθετήθηκαν αρκετοί βουλευτές, ετέθησαν διάφορα ζητήματα, όπως ο προσωπταγματικός έλεγχος των νομοσχεδίων, που έχει τεθεί και άλλες φορές, ώστε να μην έρχεται κατόπιν εορτής το ΣτΕ και να κρίνει τα νομοσχέδια αντισυνταγματικά, η θέσπιση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας (από τον Γ. Κουμουτσάκο), η καλύτερη αναδιτύπωση του άρθρου 24, που εμποδίζει τις επενδύσεις, και άλλα.

Αποκαλύψεων συνέχεια στη δικη της Siemens

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

«**Έπρεπε** να δώσουμε χρήματα στα κόμματα στο πλαίσιο της φροντίδας γ' αυτά», είπε χθες στην απολογία του στο Εφετείο της Αθήνας ο Μιχαήλ Κουτσερόπερος, πρώην εμπορικός διευθυντής του τομέα σταθερών δικτύων της Siemens. Ο κ. Κουτσερόπερος, πάντως, δεν απέφυγε να εκφράσει το παράπονό του στο δικαστήριο ότι δεν έχει διαχωρίσει τις υποθέσεις, χρεώνοντας τις ίδιες πληρωμές σε διαφορετικά έργα, και σε εκείνα της σύμβασης του ΟΤΕ αλλά και στο έργο ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. «Τα του έργου αυτό των Ολυμπιακών Αγώνων είχε αυτοτελή ευθύνη η ελληνική εταιρεία», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Στη συνέχεια επανέλαβε ότι στη διάρκεια επιχειρηματικής συσκέψεως της Siemens το φθινόπωρο του 2004 παρουσιάστηκε το έργο ασφάλειας των Αγώνων ως έργο-πρότυπο. «Αλλά εγώ είχα δει πιο πριν τα στοιχεία του εμπορικού έτους και η ελληνική εταιρεία μας χρύστευσε 30 εκατομμύρια. Εμφανίστηκε και είπα σε δύο μέλη του κεντρικού διοικητικού συμβουλίου που κάθονταν δίπλα μου –μεταξύ τους και ο νέος τότε διευθυντής συμβολής της εταιρείας Κλαϊνφελς– ότι τα πράγματα δεν είναι έτσι. Υπάρχουν προβλήματα απόδοσης του έργου (performance problems). Λίγο αργότερα ήρθε ο κ. Χριστοφορόπουλος για να μου ζητήσει τον λόγο. Μου είπε ότι για να καταβληθούν από τον πελάτη τα 30 εκατομμύρια, θα έπρεπε να καταβάλει 10 εκατομμύρια

έτσι ώστε να αγοράσει από την ελληνική κυβέρνηση την αποδοχή του συστήματός...».

Ενώ ο κ. Σικατσέκ σε κατάθεσή του διευκρινίζει ότι τα χρήματα αυτά έπρεπε να δοθούν σε 4 υπουργεία, ο κατηγορούμενος είπε στη χθεσινή απολογία του ότι δεν γνώριζε σε ποιους θα δίνονταν τα χρήματα. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι μετά μερικές εβδομάδες ο κ. Χριστοφορόπουλος ήρθε για να πάρει τα 10 εκατομμύρια. Εκείνος, μάλιστα, πρόκασε αλληλογραφία ώστε να μείνουν αυτά αποσιωπημένα, εμμένοντας ότι αρνήθηκε να του δώσει τα χρήματα.

Δεν ήταν η πρώτη συνάντηση που αφορούσε την καταβολή «μυύρων πληρωμών» από τα ταμεία της γερμανικής εταιρείας. Στις αρχές του 2004 ο Χριστοφορόπουλος ζήτησε, σύμφωνα με τον κατηγορούμενο, από τον Κουτσερόπερο χρήματα για να ενισχύσει τα δύο κόμματα (ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ.) στον προεκλογικό τους αγώνα (σ.σ. τον Απρίλιο του 2004 έγιναν βουλευτικές εκλογές και ένα διανομή αργότερα ευρωεκλογές). «Του το αρνήθηκα με άγριο τρόπο», είπε ο Γερμανός κατηγορούμενος, που στη συνέχεια εξήγησε στο δικαστήριο ότι... ενέδωσε, καθώς ο Έλληνας συνάδελφός του στο εξήγησε ότι «στην Ελλάδα υπάρχουν δύο κόμματα και έτσι χρηματοδοτούνται από μεγάλες εταιρείες...». Ο κ. Κουτσερόπερος είπε ότι ο εμπορικός βραχίονας της εταιρείας του οποίου προϊστάτο δεν είχε γνώση των παράνομων πληρωμών, αλλά οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται από τις τοπικές εταιρείες.

Οφειλότες στα πρόθυρα νευρικής κρίσης...

Αλαλούμ με τις κατασχέσεις για χρέη προς το Δημόσιο – Αλλεπάλληλα λάθη και αδικίες εντόπισε ο Συνήγορος του Πολίτη

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

«**Μας ειδοποιούν** από τα νοσοκομεία ότι παρέλαβαν ασθενή, ο οποίος πήγε στο ΑΤΜ για να κάνει ανάληψη χρημάτων και βρήκε άδειο τον λογαριασμό του. Είναι κάτι που αντιμετωπίζουμε συχνά».

Με αυτόν τον γλαφυρό τρόπο περιέγραψε ο ειδικός γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρήστος κ. Φώτης Κουρμούσης τις επιπτώσεις στους πολίτες από τις κατασχέσεις των τραπεζικών τους λογαριασμών για οφειλές προς το Δημόσιο. Κατασχέσεις οι οποίες τα τελευταία χρόνια μαζί με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές έχουν αυξηθεί σημαντικά, ενώ την ίδια ώρα διαπιστώνεται σωρεία στρεβλώσεων, απόρροια της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Ακριβώς αυτές τις στρεβλώσεις και αδικίες στην εφαρμογή της νομοθεσίας περί κατασχέσεων στις οποίες προβαίνουν το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά

ταμεία στις τραπεζικές καταθέσεις φυσικών και νομικών προσώπων εντόπισε και αναλύει ο Συνήγορος του Πολίτη σε σχετική ειδική έκθεση, η οποία παρουσιάστηκε χθες σε ειδική ημερίδα. Οι κυριότερες από αυτές είναι οι ακόλουθες:

- **Αιφνιδιασμός του οφειλέτη:** η νομοθεσία προβλέπει ότι το κατασχετήριο δεν κοινοποιείται στον οφειλέτη, ακριβώς για να μη σπεύσει να αποσύρει τα χρήματα από τον τραπεζικό του λογαριασμό.

Η σχετική πρόβλεψη έχει κριθεί συνταγματικά ανекτή από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Διαπιστώθηκε, ωστόσο, ότι ακόμη και αν ο οφειλέτης ρυθμίσει εκ των υστέρων την οφειλή του, τα αναγκαστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί εις βάρος του συνήθως δεν αironται. Επιπλέον, ο ΣτΠ εντόπισε περιπτώσεις που ο οφειλέτης ρύθμισε εντός 30 ημερών από τη λήψη του οικείου ειδοποιητηρίου την οφειλή του,

Χρωστούσε 2.000 ευρώ στον ασφαλιστικό φορέα, αλλά τον κατάσχισαν 6.000 ευρώ. Ο λόγος; Έχει τρεις λογαριασμούς σε τρεις διαφορετικές τράπεζες...

όμως η ΔΟΥ προχώρησε στην έκδοση κατασχετηρίου και στη δέσμευση των τραπεζικών του λογαριασμών.

- **Αιφνιδιασμός των κληρονόμων του οφειλέτη:** μπορεί κάποιος να φεύγει από τη ζωή, οι συγγενείς του να τον διαγράψουν από το φορολογικό μητρώο, όπως οφείλουν, όμως αργότερα απειλούνται εις βάρος τους μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης για οφειλές, με πολλές μάλιστα προσαυξήσεις, για τις οποίες δεν ενημερώθηκαν από τη ΔΟΥ κατά τη δήλωση του θανάτου.

- **Κατασχέσεις σε λογαριασμούς με συνδικαιούχους:** οι φορολογικές αρχές επιβάλλουν κατάσχεση ακόμη και στην περίπτωση που τα εκεί κατατεθειμένα ποσά αποτελούν διακριβωμένα εισοδήματα (μισθοί, συντάξεις, βοηθήματα ή επιδόματα) μόνο του ενός δικαιούχου χωρίς αυτός να είναι καν ο οφειλέτης και οφειλέτης του Δημοσίου να είναι ο έτερος συνδικαιούχος που δεν έχει νομική σχέση με τα χρήματα.

- **Κατασχέσεις προνοιακών επιδομάτων:** η νομοθεσία προβλέπει ότι η μη κατάσχεση περιορίζεται έπειτα από αίτηση του οφειλέτη, ενώ το σύνολο του δεσμευθέντος ποσού αποδεσμεύεται μόνο εφόσον κατά την κείμενη νομοθεσία τα επιδόματα προβλέπεται ρητά ότι είναι ακατάσχετα. Μιλώντας στην ημερίδα η κ. Σοφία Φιλιππάκη, δικηγόρος στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών, πρότεινε να γίνει συνολικά και αναλυτική καταγραφή των επιδομάτων με ρητή πρόβλεψη για τον ακατάσχετο

ή μη χαρακτήρα τους, διότι οι τράπεζες δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν ποια μπορούν να δεσμευθούν και ποια όχι.

- **Ένα μηδενικό παραπάνω:** η πλέον ίσως κραυγαλέα αδικία είναι αυτή που οφείλεται σε σφάλμα κατά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Οπως ανέφερε η κ. Μαρία Καραγεώργου, μία εκ των ερευνητών της ανεξάρτητης αρχής, σε μισθοδοσία υπαλλήλου προστέθηκε κατά λάθος μηδενικό, δηλαδή πιστώθηκαν από την εταιρεία στην οποία δουλεύει 10.000 ευρώ αντί για 1.000 ευρώ. Ο υπάλληλος είχε οφειλές προς το Δημόσιο και η τράπεζα ενεργοποίησε το κατασχετήριο δεσμεύοντας και αποδίδοντας προς τη ΔΟΥ το ποσό της λανθασμένης συναλλαγής. Η ακύρωση της συναλλαγής σε αυτή την περίπτωση μπορεί να γίνει μόνο με προσφυγή στη Δικαιοσύνη.
- **Μία οφειλή, πολλές κατασχέσεις:** οφειλέτης με οφειλή στον ασφαλιστικό φορέα του ύψους για παράδειγμα 2.000

ευρώ έφτασε να του κατασχεύσουν 6.000 ευρώ. Ο λόγος; Έχει τρεις λογαριασμούς σε τρεις διαφορετικές τράπεζες και το κατασχετήριο του Κέντρου Εισπράξεως Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) απεστάλη ταυτόχρονα σε όλες τις τράπεζες. Κάθε τράπεζα δεσμεύει το ποσό χωρίς να ελέγχεται εάν η απαίτηση του ασφαλιστικού ταμείου έχει ήδη καλυφθεί.

Αποσύρουν καταθέσεις

Πέρα από τις προφανείς αδικίες που προκύπτουν από την υφιστάμενη νομοθεσία για τις κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών λόγω οφειλών στο Δημόσιο, η κατάσταση αυτή συνεπάγεται υψηλό διαχειριστικό κόστος για τις τράπεζες, δεδομένου ότι κάθε μια καλείται να επεξεργαστεί πάνω από 400.000 κατασχετήρια ετησίως. Υπό τον φόβο της κατάσχεσης, αρκετοί πολίτες, όπως ανέφερε η κ. Φιλιππάκη αποσύρουν τις καταθέσεις τους.

4.850.000 κατασχετήρια για δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών σε 3,5 χρόνια

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Περισσότερα από 4.850.000 κατασχετήρια για δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών έχουν διεκπεραιώσει οι τράπεζες την περίοδο 2015-Μάιος 2018 κατ' απαίτηση της εφορίας για χρέη που δεν κατάφεραν να πληρώσουν οι φορολογούμενοι και οι επιχειρήσεις.

Η εξάντληση της φοροδοτικής ικανότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων είχε ως αποτέλεσμα τη διόγκωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών τα οποία στα χρόνια των μνημονίων αυξηθηκαν κατά 188%. Συγκεκριμένα, η υπερφορολόγηση οδήγησε εκατομμύρια φορολογούμενους, έναν στους δύο, στην αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους προς την εφορία. Στο διάστημα αυτό εκτοξεύθηκαν οι ηλεκτρονικές κατασχέσεις μισθών, συντάξεων και γενικότερα η εφορία προχώρησε όπως είχε την υποχρέωση από τον νόμο σε δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών. Σύμφωνα με την έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη, από 650.000 που ήταν οι ηλεκτρονικές κατασχέσεις το 2015, διπλασιάστηκαν το 2016, για να φθάσουν το 2017 στο 1,7 εκατ.

Μάλιστα, σύμφωνα με τον διοικητή της ανεξάρτητης αρχής Γ. Πιτσιλιά, τα ηλεκτρονικά κατασχετήρια του 2017 αφορούσαν 312.000 οφειλότες του Δημοσίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία, από τις αρχές του έτους μέχρι τον Μάιο του 2018 οι κατασχέσεις έφθασαν στο 1,2 εκατ. με πτωτικές τάσεις, με τον κ. Πιτσιλιά να επισημαίνει ότι η εξέλιξη αυτή οφείλεται στο ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες συμβουλευόταν πλέον το σύστημα μητρώου τραπεζικών λογαριασμών. Κατά μέσον όρο από κάθε κατασχετήριο το ελληνικό Δημόσιο βάζει στα ταμεία το ποσό των 3.000 ευρώ.

Επίσης, ο διοικητής της ΑΑΔΕ τόνισε πως στόχος της φορολογικής διοίκησης είναι το Δημόσιο να εισπράττει με εκούσια μέσα τα φορολογικά έσοδα, «καθώς σε κανέναν δεν αρέσει να δεσμεύονται λογαριασμοί και καταβάλλεται μια οργανωμένη προσπάθεια για τη δημιουργία μιας πρότυπης φορολογικής διοίκησης». Επίσης, όπως είπε, μέχρι τα τέλη του Σεπτεμβρίου 2018 οι εισπράξεις από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές ανήλθαν στα 4 δισ. ευρώ, ωστόσο, τόνισε ότι επιχειρούνται μακροπρόθεσμες στρατηγικές

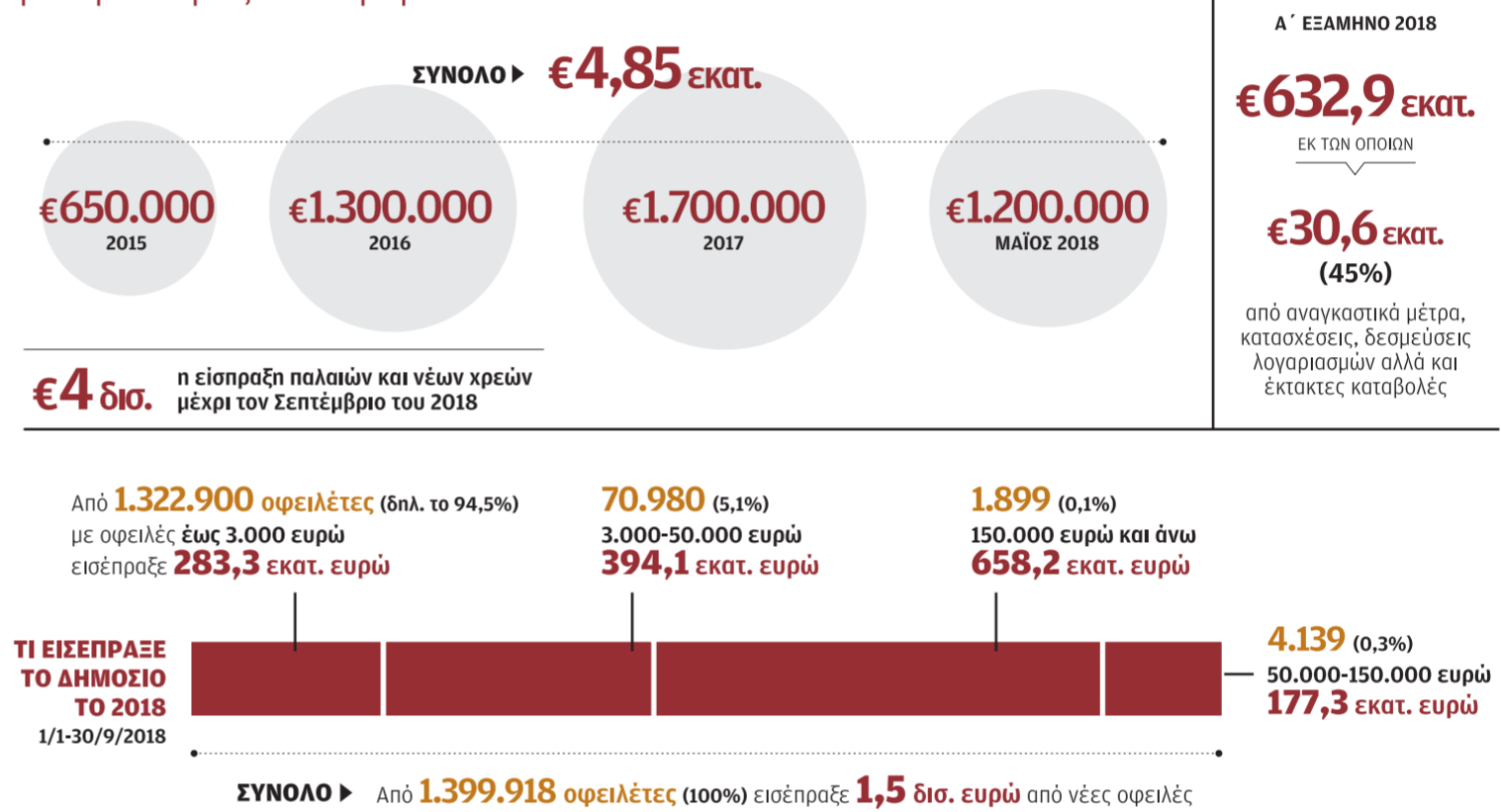
για τη φορολογική συμμόρφωση όπως η ηλεκτρονική ρύθμιση για οφειλές και η διεύρυνση της ηλεκτρονικής φορολογικής ενημερότητας. Από τη μελέτη των στοιχείων που συνέλεξε και επεξεργάστηκε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, προκύπτουν τα εξής εντυπωσιακά αποτελέσματα:

- Το 1% των οφειλετών, διαφορετικά 40.514 φυσικά και νομικά πρόσωπα, χρωστά το 90% του συνολικού ποσού, δηλαδή 90 δισ. ευρώ. Κατά μέσον όρο ο κάθε ένας από αυτούς χρωστάει 2.250.000 ευρώ.
- Το 87% των οφειλετών χρωστά μόλις το 2,5% του συνολικού ποσού ή διαφορετικά 3.569.975 φορολογούμενοι χρωστούν μέχρι 5.000 ευρώ.
- Περίπου 30 δισ. ευρώ ή 31,8% του συνόλου οφείλεται από 70 φορολογούμενους με περισσότερα από 100 εκατ. ευρώ ο καθένας.
- Λιγότερο από 1 δισ. ευρώ ή 1% του συνόλου από 3,3 εκατ. φορολογούμενους έως 2.000 ευρώ.

Ακατάσχετος λογαριασμός

Όσοι έχουν οφειλές στο ελληνικό Δημόσιο είναι αντιμετώπιμοι με κατασχέσεις. Το μοναδικό «όπλο» που έχουν είναι να δηλώσουν έναν τραπεζικό λογαριασμό για να προστατεύσουν ποσά μέχρι 1.250 ευρώ μηνιαίως. Τον ακατάσχετο λογαριασμό μπορούν να τον δημιουργήσουν στην ειδική εφαρμογή του Taxisnet στη διεύθυνση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (www.aade.gr) και πρέπει να επιλεγεί η ενότητα «Δήλωση Ακατάσχετου Λογαριασμού» στην κατηγορία «Υπηρεσίες προς πολίτες». Οπως προαναφέρθηκε οι καταθέσεις σε έναν και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των 1.250 ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο αλλά σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Κατά προτεραιότητα πρέπει να δηλώνεται ως ακατάσχετος ο λογαριασμός της μισθοδοσίας. Στους κοινούς τραπεζικούς λογαριασμούς το υπόλοιπο διαιρείται ανάλογα με τον αριθμό των συνδικαιούχων. Τεκμαίρεται ότι στον συνδικαιούχο αναλογεί το υπάρχουν χρηματικό ποσό διαιρέμενο με το σύνολο των συνδικαιούχων. Για παράδειγμα, σε λογαριασμό με υπόλοιπο 2.400 ευρώ, και δύο συνδικαιούχους,

«Βροχή» οι ηλεκτρονικές κατασχέσεις για χρέη προς την εφορία



Εισπράξεις 1,2 δισ. ευρώ εντός του 2018 επιδιώκει το ΚΕΑΟ

Με στόχο την εισπράξη 1,2 δισ. ευρώ εντός του 2018 το Κέντρο Εισπράξεως Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) προβαίνει στην άμεση λήψη αναγκαστικών μέτρων σε όσους οφειλότες δεν προχωρούν σε ρύθμιση ή εξόφληση, εντός τριών μηνών από την ένταξή τους σε αυτό. Το ίδιο ισχύει, και μάλιστα εντός 70 ημερών, στην περίπτωση απώλειας ρύθμισης. Ηδη, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του κέντρου, για το β' τρίμηνο του 2018 έχουν αποσταλεί 38.779 ατομικές ειδοποιήσεις σε οφειλότες.

Συνολικά, από την έναρξη του ΚΕΑΟ έως το τέλος Ιουνίου είχαν αποσταλεί 1.057.410 ειδοποιήσεις. Με αυτές, ο οφειλέτης ενημερώνεται ότι η οφειλή του έχει μεταφερθεί στο ΚΕΑΟ και ότι, αν δεν ανταποκριθεί με εξόφληση ή διακανονισμό, θα ξεκινήσει η

διαδικασία της αναγκαστικής εισπράξης. Η εντατικοποίηση της λήψης μέτρων αναγκαστικής εισπράξης στους εργοδότες με οφειλές άνω των 30.000 ευρώ κατά κύριο λόγο καθώς και η εφαρμογή των ηλεκτρονικών κατασχετηρίων εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία απλοποιεί και επιταχύνει το μέτρο της κατάσχεσης, αποτελούν μάλιστα, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο του ΚΕΑΟ, τα δύο βασικά μέτρα που είχαν ως αποτέλεσμα την εισπράξη 300,6 εκατ. από αναγκαστικά μέτρα, δεσμεύσεις λογαριασμών αλλά και έκτακτες καταβολές.

Συνολικά, μαζί με τις εισπράξεις από ρυθμίσεις, τα έσοδα του ΚΕΑΟ το εξάμηνο ήταν 632,9 εκατ. Από το 2015 έως και τον Ιούνιο του 2018 οι εισπράξεις του κέντρου ανήλθαν σε 3,1 δισ.

Η Ελλάδα έγινε Δανία μόνο στους... φόρους, χωρίς όμως τις αντίστοιχες υπηρεσίες

Φόρους... Σκανδιναβίας επιβάλλει σήμερα η Ελλάδα, χωρίς όμως να προσφέρει και αντίστοιχες υπηρεσίες, σημειώνει ο ΣΕΒ στο εβδομαδιαίο δελτίο του που δημοσιεύθηκε χθες.

Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παραθέτει το δελτίο, τα συνολικά έσοδα στην Ελλάδα, που αντιστοιχούν σε φόρους και εισφορές, είναι 4% του ΑΕΠ υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι συνολικές μη μισθολογικές δαπάνες, οι οποίες προσρρίζονται για την παροχή δημοσίων αγαθών Παιδείας, Υγείας, άμυνας, τάξης και ασφάλειας,

για δικαστήρια, εφορίες, τελωνεία, συντήρηση γεφυρών, δρόμων, λεωφορείων κ.λπ., είναι 5% του ΑΕΠ χαμηλότερες από τις μέσες ευρωπαϊκές.

Από την άλλη πλευρά, ξεβοδύουμε παραπάνω από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο για τόκους (1,5 ποσοστιαία μονάδα), για συντάξεις και κοινωνικές παροχές (3,5% του ΑΕΠ) και για μισθούς (2% του ΑΕΠ). Οπως επισημαίνει το δελτίο, «ο πραγματικός δείκτης ευημερίας μιας χώρας έχει να κάνει με μεγάλο βαθμό με την ποιότητα και την ποσότητα των δημοσίων αγαθών που παρέχει στους πολίτες της. Όταν

υπερφορολογείς την εργασία και τις επιχειρήσεις χωρίς να επιστρέφεις αντίστοιχο επίπεδο δημόσια αγαθά, δημιουργείται μια μη βιώσιμη σχέση μεταξύ οικονομίας, πολιτών και κράτους».

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της AMECO για το 2017 που επικαλείται ο ΣΕΒ, τα συνολικά έσοδα στην Ελλάδα ανέρχονται σε 48,8% του ΑΕΠ έναντι 44,9% του ΑΕΠ στην Ε.Ε.-«28», με τα φορολογικά έσοδα να διαμορφώνονται σε 27,5% του ΑΕΠ έναντι 26,5% του ΑΕΠ στην Ε.Ε.-«28» και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης σε

14,6% του ΑΕΠ, έναντι 13,3% του ΑΕΠ στην Ε.Ε.-«28». Τα λοιπά έσοδα ανέρχονται σε 6,7% του ΑΕΠ στην Ελλάδα έναντι 5% του ΑΕΠ στην Ε.Ε.-«28», με τα έσοδα στην Ελλάδα να περιλαμβάνουν και εισφορές κοινωνικών κονδυλίων ύψους 2,4% του ΑΕΠ.

Υπάρχουν μόνο έξι χώρες όπου τα φορολογικά έσοδα είναι ακόμη υψηλότερα από εκείνα της Ελλάδας. Αυτές είναι οι σκανδιναβικές χώρες (Δανία, Σουηδία, Φινλανδία), ακολουθούμενες από το Βέλγιο, τη Γαλλία και την Ιταλία.

Επικαλούμενος πρόσφατη εκτιμύ-

ση του υπουργείου Οικονομικών ότι η παραοικονομία στη χώρα φτάνει τα 35 δισ. , ο ΣΕΒ σημειώνει ότι είναι επιτακτική η ανάγκη εξορθολογισμού των φόρων και εντατικοποίησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Σύμφωνα με τον ΣΕΒ, μεσοπρόθεσμα υπολογίζεται ότι είναι εφικτή μια μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης κατά 2%-2,5% του ΑΕΠ, διότι έτσι επισημαίνεται στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ιδίως αν αναλογιστούμε ότι υπάρχουν 18 κράτη-μέλη με χαμηλότερη του μέσου όρου φορολογική ε-

πιβάρυνση. Οπως επισημαίνει το δελτίο, η μείωση των συντελεστών των φόρων και εισφορών θα έχει ως αποτέλεσμα (α) την αύξηση των επενδύσεων και της οικονομικής δραστηριότητας και (β) την άμβλυνση των κινήτρων για φοροδιαφυγή, λαθρεμπόριο, αδήλωτη εργασία κ.ο.κ. Και οι δύο αυτές επιδράσεις θα οδηγήσουν σε αύξηση των φορολογικών εσόδων.

Το δελτίο κάνει αναφορά σε περιθώρια εξορθολογισμού της μισθοδοσίας του Δημοσίου, μέσω στοχευμένων παραχωρήσεων έργου στον ιδιωτικό τομέα.

MTN Business

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρυζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενσωματώνει όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μειώνονται σημαντικά οι λειτουργικές της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητά της και μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mfnbusiness.com.cy



Κυβερνήσεις, ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων βρίσκονται σε ετοιμότητα για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων που θα περιορίσουν τις συνέπειες από την διακοπή λειτουργίας των έξι εκ των επτά πυρηνικών μονάδων του Βελγίου.

Ανησυχία για έλλειψη φυσικού αερίου ενόψει του χειμώνα

Της **ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Μνήμες τής προ διετίας ενεργειακής κρίσης ζύπνησε στην Ευρώπη η κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει το ηλεκτρικό σύστημα του Βελγίου, μετά τη διακοπή λειτουργίας των έξι εκ των επτά πυρηνικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής της χώρας. Ο φόβος ενός ντόμιμου έλλειψης φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού σε πολλές χώρες της Ευρώπης, όπως συνέβη πρόπερι με την απόσυρση των πυρηνικών της Γαλλίας, που δοκίμασε τις αντοχές και του ελληνικού συστήματος, είναι γενικευμένος στην Ευρώπη, όπου κυβερνήσεις, ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων βρίσκονται σε ετοιμότητα για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων που θα περιορίσουν τις συνέπειες. Η πυρηνική παραγωγή του Βελγίου έχει μειωθεί κατά 4 γιγαβάτ και οι τοπικές αρχές έχουν καταστρώσει σχέδιο έκτακτης ανάγκης προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος. Το σχέδιο περιλαμβάνει και προβλέψεις όπως το κλείσιμο φαναριών στους δρόμους, τη διακοπή της βιομηχανικής παραγωγής ή ακόμα και τρία κλεισμένα μπλακ άουτ σε περίπτωση ψύχους τις επόμενες εβδομάδες. Σύμφωνα με πληροφορίες από τον Guardian, οι πολίτες προτρέπονται να μη χρησιμοποιούν πολύ το ηλεκτρικό σίδερο στο σπίτι

τους και να κάνουν χρήση μόνο μιας καταρόλας ώστε να εξοικονομηθεί ενέργεια. Η βελγική κυβέρνηση ζητάει τη συνδρομή των γειτονικών κρατών και ήδη η Γαλλία προσέφερε 1 γιγαβάτ και το Λουξεμβούργο 200 MW, ενώ η Γερμανία δεσμεύτηκε μέσω μνημονίου συνεργασίας να απελευθερώσει χωρητικότητα 20% των γραμμών υψηλής τάσης ώστε να διευκολυνθούν οι εισαγωγές του Βελγίου σε περίπτωση ανάγκης.

Τις εξελίξεις στο Βελγιο παρακολουθούν με αγωνία και οι αρμόδιες αρχές στην Ελλάδα καθώς είναι νωπές οι μνήμες των επιπτώσεων στο ηλεκτρικό σύστημα από την προ διετίας ενεργειακή κρίση που ξεκίνησε με την απόσυρση των πυρηνικών μονάδων της Γαλλίας και εξαπλώθηκε σε όλη την Ευρώπη στη διάρκεια του χειμώνα. Οι ανησυχίες εντοπίζονται κυρίως στο ενδεχόμενο ελλείψεων φυσικού αερίου, καθώς το οποίο στηρίζεται το 40% της ηλεκτροπαραγωγής της χώρας. Αυτό, σε συνδυασμό με τις ανατιμηθείσες τάσεις της τιμής της μεταβατικής στην ευρωπαϊκή αγορά λόγω των ελλείψεων της ιαχούς των πυρηνικών μονάδων του Βελγίου, δημιουργεί ευκαιρίες για εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας με αποτέλεσμα να πιέζεται το σύστημα στην γκωρία αγορά, όπως παρατηρήθηκε στην προηγούμενη ενεργειακή κρίση. Το ελληνικό σύστημα είναι εξαιρετικά ευάλωτο σε μια νέα ενεργειακή κρίση, ειδικά για τη χειμερινή περίοδο του 2018, με βάση τα συμπεράσματα μελέτης της ΡΑΕ στην οποία στηρίχθηκε το Σχέδιο Προληπτικής Δράσης που καταρτίστηκε τον Ιανουάριο για την περίοδο 2017-2018 και για την περίοδο 2018-2020. Για την πρώτη περίοδο μάλιστα, στα 20 σενάρια που εξετάσε η ΡΑΕ, τα τρία προβλέπουν κρίση μη ανεκτού κινδύνου και τα 10 κρίση μη επιθυμητού κινδύνου, που ενδέχεται να προκαλέσουν έλλειμμα ισχύος και ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή και εκτεταμένες περιπτώσεις ηλεκτρικού φορτίου. Το ελληνικό σύστημα πάντως είναι πιο προετοιμασμένο για την αντιμετώπιση μιας νέας ενεργειακής κρίσης, αφού αξιοποίησε την εμπειρία της προηγούμενης, και έχουν ληφθεί πρόσθετα μέτρα, ενώ καταλυτικός στη θωράκιση του είναι ο ρόλος της αναβαθμισμένης Ρεβιθούσας. Η πρόσφατη δέσμευση του ΔΕΣΦΑ για έναρξη της εμπορικής λειτουργίας της τρίτης δεξαμενής μέσα στον Νοέμβριο έχει ανακουφίσει τις αρμόδιες αρχές, καθώς η αυξημένη κατά 73% δυναμικότητα θωρακίζει το ελληνικό σύστημα από πιθανές ελλείψεις φυσικού αερίου, ενώ δίνει την ευκαιρία στην Ελλάδα να αναδείξει τον στρατηγικό της ρόλο στην ευρύτερη περιοχή, αφού η Ρεβιθούσα θα μπορεί να τροφοδοτήσει και τις γειτονικές χώρες με LNG που θα φτάνει στις εγκαταστάσεις της.

ακή κρίση, ειδικά για τη χειμερινή περίοδο του 2018, με βάση τα συμπεράσματα μελέτης της ΡΑΕ στην οποία στηρίχθηκε το Σχέδιο Προληπτικής Δράσης που καταρτίστηκε τον Ιανουάριο για την περίοδο 2017-2018 και για την περίοδο 2018-2020. Για την πρώτη περίοδο μάλιστα, στα 20 σενάρια που εξετάσε η ΡΑΕ, τα τρία προβλέπουν κρίση μη ανεκτού κινδύνου και τα 10 κρίση μη επιθυμητού κινδύνου, που ενδέχεται να προκαλέσουν έλλειμμα ισχύος και ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή και εκτεταμένες περιπτώσεις ηλεκτρικού φορτίου. Το ελληνικό σύστημα πάντως είναι πιο προετοιμασμένο για την αντιμετώπιση μιας νέας ενεργειακής κρίσης, αφού αξιοποίησε την εμπειρία της προηγούμενης, και έχουν ληφθεί πρόσθετα μέτρα, ενώ καταλυτικός στη θωράκιση του είναι ο ρόλος της αναβαθμισμένης Ρεβιθούσας. Η πρόσφατη δέσμευση του ΔΕΣΦΑ για έναρξη της εμπορικής λειτουργίας της τρίτης δεξαμενής μέσα στον Νοέμβριο έχει ανακουφίσει τις αρμόδιες αρχές, καθώς η αυξημένη κατά 73% δυναμικότητα θωρακίζει το ελληνικό σύστημα από πιθανές ελλείψεις φυσικού αερίου, ενώ δίνει την ευκαιρία στην Ελλάδα να αναδείξει τον στρατηγικό της ρόλο στην ευρύτερη περιοχή, αφού η Ρεβιθούσα θα μπορεί να τροφοδοτήσει και τις γειτονικές χώρες με LNG που θα φτάνει στις εγκαταστάσεις της.

Αυξάνονται αντί να μειώνονται τα εμπόδια στις επιχειρήσεις

Στην 72η θέση η χώρα από την 67η πέρυσι, στην έκθεση «Doing Business»

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Κατά πέντε θέσεις ως προς τη διευκόλυνση του επιχειρείν υποχώρησε στην παγκόσμια κατάταξη η Ελλάδα σε σύγκριση με πέρυσι, όχι μόνο διότι άλλες χώρες έκαναν μεγαλύτερα άλματα στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας σε σύγκριση με τη χώρα μας αλλά και διότι η Ελλάδα σημείωσε και χαμηλότερη βαθμολογία.

Αν και επέδειξε πρόοδο στο σύστημα έκδοσης οικοδομικών αδειών, αύξησε εις βάρος του πολίτη και της επιχειρηματικότητας τα έγγραφα που απαιτούνται για την καταχώριση της ακίνητης περιουσίας, χωρίς ταυτόχρονα να υλοποιεί πλήρως όλες τις εξαγγελθείσες βελτιώσεις που αφορούν, για παράδειγμα, τη σύσταση της επιχείρησης και την περαιτέρω απλοποίηση των εξαγωγικών διαδικασιών.

Σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας «Doing Business 2019», η Ελλάδα κατατάσσεται στην 72η θέση ως προς τη συνολική αξιολόγησή της μεταξύ 190 χωρών, από την 67η θέση στην περυσινή έκθεση (Doing Business 2018), με τη βαθμολογία της να διαμορφώνεται σε 68,08 βαθμούς, κατά 0,12 βαθμούς χαμηλότερα από πέρυσι.

Επιδείνωση

Για ακόμη μία χρονιά η Ελλάδα αποτελεί μια από τις λιγότερο ελκυστικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το επιχειρείν, καθώς έχει τη δεύτερη χειρότερη επίδοση μεταξύ των «28» (τη χειρότερη επίδοση κατέχει η Μάλτα που βρίσκεται στην 84η θέση με 65,43 βαθμούς).

Αναγωνιστικές στην Ελλάδα χώρες, όπως είναι οι χώρες των Βαλκανίων και αυτές του ευρωπαϊκού Νότου, βρίσκονται σε πολύ υψηλότερες θέσεις, με πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα την ΠΓΔΜ που βρίσκεται στη 10η θέση, την Πορτογαλία στην 34η, τη

Κατάταξη της Ελλάδας μεταξύ 190 χωρών στην έκθεση Doing Business 2019

1η	Νέα Ζηλανδία
2η	Σιγκαπούρη
3η	Δανία
4η	Χονγκ Κονγκ
5η	Κορέα
6η	Γεωργία
7η	Νορβηγία
8η	ΗΠΑ
9η	Ηνωμένο Βασίλειο
10η	ΠΓΔΜ
.....
71η	Ουκρανία
72η	Ελλάδα
.....
73η	Ινδονησία
.....
188η	Βενεζουέλα
189η	Ερυθραία
190η	Σομαλία

ΠΗΓΗ: Doing Business 2019

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μετά τη Μάλτα, η Ελλάδα έχει τη δεύτερη χειρότερη επίδοση μεταξύ των «28».

Σερβία στην 48η, τη Ρουμανία στην 52η.

Σε ό,τι αφορά την έναρξη επιχειρήσης (για τις ανάγκες της έκθεσης λαμβάνεται ως παράδειγμα η ίδρυση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας - ΙΚΕ), η Ελλάδα κατατάσσεται στην 44η θέση από την 37η πέρυσι. Η βαθμολογία της είναι ίδια με πέρυσι, κάτι που στην πραγματικότητα δηλώνει μια σχετική στασιμότητα. Θα πρέπει, πάντως, εδώ να διευκρινισθεί ότι από τα τέλη Ιουλίου 2018 λειτούργει και η ηλεκτρονική σύ-

σταση επιχείρησης, μεταρρύθμιση η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην έκθεση, καθώς λαμβάνεται υπόψη όσες αλλαγές έχουν γίνει μέχρι τον Μάιο του τρέχοντος έτους.

Εκεί που καταγράφεται σημαντική επιδείνωση, και στην οποία κάνει ειδική αναφορά η έκθεση «Doing Business 2019», είναι σε ό,τι αφορά τη διαδικασία καταχώρισης ακίνητης περιουσίας, καθώς πλέον απαιτείται η προσκόμιση ακόμη μιας βεβαίωσης και συγκεκριμένα βεβαίωση μη οφειλόμενων δανείων Περιουσίας (ΤΑΠ) κατά τις μεταβιβάσεις ακινήτων. Η Ελλάδα υποχώρησε στην 153η θέση από την 145η, με μειωμένη επίδοση κατά 2,08 μονάδες.

Η Ελλάδα υποχώρησε επίσης ως προς τη διαδικασία ηλεκτροδό-

σησης, στην 79η θέση από την 76η πέρυσι, ενώ η μη αποκατάσταση των προβλόντων των επιχειρήσεων στην τραπεζική χρηματοδότηση έχει ως συνέπεια την υποχώρηση της ελληνικής οικονομίας στην 99η θέση από την 90η πέρυσι (με ίδια βαθμολογία όμως) ως προς το κριτήριο της λήψης πίστωσης.

Σε χαμηλότερη θέση στην κατάταξη, στην 51η από την 43η πέρυσι, βρίσκεται η Ελλάδα ως προς την προστασία των μετόχων μειοψηφίας, καθώς και σε ό,τι αφορά τις διασυνοριακές συναλλαγές (στην 31η από την 29η).

Οι βελτιώσεις στη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών είχαν ως συνέπεια την κατάταξη της Ελλάδας στην 39η θέση ως προς αυτό το κριτήριο από την 58η πέρυσι.

200.000 νέες θέσεις εργασίας μπορεί να δημιουργήσει ο αγροδιατροφικός τομέας

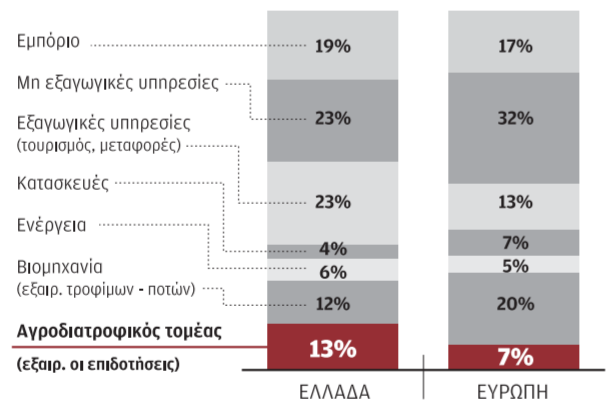
Της **ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Πρόσθετο όφελος στην οικονομία 12,2 δισ. ευρώ και 200.000 νέες θέσεις εργασίας θα μπορούσε να συνεισφέρει ο αγροδιατροφικός τομέας στην Ελλάδα, αν προσέγγιζε τα μέσα ευρωπαϊκά επίπεδα από πλευράς τυποποίησης και επιχειρηματικής λειτουργίας, αναφέρει μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας. Ευνοημένος από τα εγγενή φυσικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας, ο αγροδιατροφικός τομέας επέδειξε αντοχή στα χρόνια της κρίσης, ωστόσο δεν κατάφερε να φτάσει τα επιτεύγματα του κλάδου σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του κόσμου, σύμφωνα με τη μελέτη. Ο αγροδιατροφικός τομέας αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας, καθώς καλύπτει το 13% του συνολικού επιχειρηματικού τομέα σε όρους προστιθέμενης αξίας (έναντι 7% κατά μέσον όρο στην Ε.Ε.). Παράλληλα, ο κλάδος κατά τη διάρκεια της κρίσης κατάφερε να διατηρήσει σταθερές τις πωλήσεις του, έναντι πτώσης που έφτασε και το 40% για τις πωλήσεις σε άλλους κλάδους σύμφωνα με τη μελέτη υπό την επίβλεψη της Κ. Τζέσις Βουμπάκι.

Ωστόσο, κατά την τελευταία 20ετία, ενώ η παγκόσμια ζήτηση για τρόφιμα και ποτά αυξήθηκε κατά 160% και οι παγκόσμιες εξαγωγές κατά 210%, τα ελληνικά αγροδιατροφικά προϊόντα έχασαν μερίδια στις διεθνείς αγορές σημειώνοντας μείωση κατά 18%. Η παραγωγικότητα της αγροτικής γης στην Ελλάδα

Συνεισφορά αγροδιατροφικού τομέα

% του εταίρικού τομέα (εξαρτώνται οι δραστηριότητες χρημ/κών υπηρεσιών, δημόσια διοίκηση, γυμνάσι, παιδείας καθώς και η ιδιοκαταπόλη)



ΠΗΓΗ: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, εκτιμήσεις ΕΤΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

παρουσιάζει πτώση σε αντίθεση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και οι μέσοι όροι της αγροτικής εκμετάλλευσής στην Ελλάδα είναι 50 στρέμματα έναντι 170 στην Ευρώπη. Το 42% των πωλήσεων τροφίμων στη Μεσόγειο και το 39% στην Ευρώπη πραγματοποιείται μέσω συνεταιρισμών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την Ελλάδα είναι μόνο 17%.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι κρίσιμες μεταρρυθμίσεις για τον αγροδιατροφικό κλάδο στην Ελλάδα επικεντρώνονται:

- Στην αύξηση του βαθμού τυποποίησης των προϊόντων (η ελληνική βιομηχανία τροφίμων και ποτών δίνει προσιθέμενη αξία της τάξης του 40% κ.μ.δ. στην αγροτική παραγωγή, έναντι περίπου 70% στη Δυτική Ευρώπη).
- Στην αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η αναμορφωμένη ΚΑΠ για μια πιο επαγγελματική προώθηση της αγροτικής παραγωγής.
- Σε μια επιχειρηματική λειτουργία των αγροτικών συ-

νεταιρισμών, με διοικητικά συμβούλια που θα περιλαμβάνουν παραγωγούς, επιστήμονες και εμπορικά στελέχη.

• Στην προώθηση προϊόντων ΠΟΠ καθώς και στην ανάπτυξη συνεργειών με κλάδους όπως ο τουρισμός για το αποτελεσματικό branding των ελληνικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ, η σύγκριση των παραπάνω παραμέτρων στον ευρωπαϊκό μέσο όρο θα μπορούσε να αυξήσει την άμεση συνεισφορά του αγροδιατροφικού τομέα στο ελληνικό ΑΕΠ κατά 9,1 δισ. ευρώ. Καθώς η αυξημένη αυτή δραστηριότητα θα οδηγούσε σε επιπλέον έμμεσο όφελος της τάξης των 3,1 δισ. (σε τομείς όπως οι προμήθειες πρώτων υλών αγροτικής παραγωγής, συσκευασία τροφίμων κ.α.), το συνολικό ετήσιο όφελος εκτιμάται ότι προσεγγίζει τα 12,2 δισ. (δολαδί περίπου 7% του ΑΕΠ) δημιουργώντας έτσι 200.000 νέες θέσεις εργασίας.

Πρώτη η Νέα Ζηλανδία, στη 10η θέση η ΠΓΔΜ

Οι τρεις χώρες με τις ευνοϊκότερες συνθήκες για να ξεκινήσει κανείς μια επιχείρηση είναι η Νέα Ζηλανδία, η Σιγκαπούρη και η Δανία, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση «Doing Business 2019» της Παγκόσμιας Τράπεζας. Αξίζει να επισημάνουμε πως μέσα στην πρώτη δεκάδα, πέραν του Χονγκ Κονγκ (4η θέση), των ΗΠΑ (8η θέση) και της Βρετανίας (9η θέση), που ανέκθεσαν προτεραιότητες επιχειρηματιών, συγκαταλέγονται η Γεωργία (6η θέση) και η Πρώμη

Μέσα σε μία χρονιά η Κίνα ανέβηκε 30 θέσεις.

Γουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (10η θέση).

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, το διάστημα Ιουνίου 2017-Μαΐου 2018, οι 128 οικονομίες δρομολογήθηκαν 314 μεταρρυθμίσεις, αποσκοπώντας να διευκολύνουν το επιχειρείν.

Πέραν τούτου, στο σύνολο των



δέκα χωρών οι οποίες έχουν σημειώσει και τη μεγαλύτερη πρόοδο εν συγκρίσει με την προηγούμενη έκθεση του 2016-2017 συγκαταλέγονται το Αφγανιστάν στην πρώτη θέση και ακολουθούν το Τζιμπουτί, η Κίνα, το Αζερμπαϊτζάν, η Ινδία, το Τόγκο, η Κένυα, η Ακτή Ελεφαντοστού,

η Τουρκία και η Ρουάντα. Η Κίνα, ειδικότερα, κατόρθωσε να κάνει αξιοσημείωτα βήματα, ανεβαίνοντας 30 θέσεις. Σε παγκόσμια κατάταξη βρίσκεται στην 46η από την 76η θέση. «Είναι ύψιστο καθήκον των κυβερνήσεων να διαμορφώσουν ένα περιβάλλον που να ευνοεί την ανάπτυξη των

μικρομεσαίων εταιριών. Κι αυτό προϋποθέτει ένα αποτελεσματικό ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο στηρίζει την επιχειρηματικότητα και τον ιδιωτικό τομέα», παρατηρεί ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας Τζιμ Γουγκ Κιμ.

Εκείνη, όμως, η χώρα που έκανε τις πιο ζωτικές αλλαγές είναι η Ρουάντα. Για να ξεκινήσει κανείς μια επιχείρηση, χρειάζεται 4 ημέρες από 43 προηγούμενες. Η κυβέρνηση αναθεώρησε πλήρως το σύστημα κατανομής γαιών, εδράωσε το δικαίωμα ιδιοκτησίας και ψηφιοποίησε το κτηματολόγιο. Σε επίπεδο χρηματοδότησης η Ρουάντα εισήγαγε νέα νομοθεσία για μεγαλύτερη και ασφαλή πρόσβαση των ενδιαφερομένων πολιτών σε πιστώσεις. Μετά τον αιματηρό εμφύλιο και τη γενοκτονία, κυβέρνηση, επιχειρηματίες και φορείς συμφώνησαν στο ότι ο ιδιωτικός τομέας είναι ο μοχλός του οικονομικού μετασχηματισμού της χώρας και πρέπει να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο.

Πρωταθλήτρια ανεργίας η Ελλάδα στην Ε.Ε.

Σταθερά, στη χειρότερη θέση ως προς το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει η Ελλάδα, με 19% τον Ιούλιο, όταν σε επίπεδο Ε.Ε. καταγράφεται το χαμηλότερο ποσοστό (6,7%) από τον Ιανουάριο του 2000 και μετά. Η εικόνα «θολώνει» περισσότερο με δεδομένες τις εκτιμήσεις των επιστημόνων, ότι στη χώρα μας, το ποσοστό ανεργίας θα ξαναπέσει σε μονοψήφια νούμερα, ήτοι σε ποσοστά προ κρίσης, μετά το 2025.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, η ανεργία στην Ευρώπη παρέμεινε σταθερή στο 8,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφοντας το χαμηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2008. Στην Ε.Ε. η ανεργία παρέμεινε σταθερή στο 6,7%. Ενα χρόνο πριν, τον Σεπτέμβριο του 2017 η ανεργία στην Ευρώπη και στην Ε.Ε. των 28 ήταν 8,9% και 7,5% αντιστοίχως. Συνολικά τον Σεπτέμβριο καταγράφονται 16,574 εκατομμύρια άνεργοι στην Ε.Ε. και 13,153 εκατομμύρια άνεργοι στην Ευρώπη. Τα υψηλότερα επίπεδα ανεργίας στην Ε.Ε. καταγράφονται στη χώρα μας (19% τον Ιούλιο) και



ακολουθεί η Ισπανία με 14,9%. Στον αντιποδο, τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας σημειώθηκαν στην Τσεχία (2,3%), στην Πολωνία και στην Γερμανία (3,4%). Να σημειωθεί βέβαια, ότι μετά την Κύπρο και την Κροατία, η Ελλάδα κατέγραψε τη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας στην Ε.Ε., μέσα σε έναν χρόνο, από 20,9% τον Ιούλιο του 2017 σε 19% τον Ιούλιο του 2018. Ειδικότερα στην Ελλάδα, ο αριθμός των ανέργων τον περασμένο Ιούλιο

διαμορφώθηκε σε 898.000. Το ποσοστό ανεργίας στους άνδρες διαμορφώθηκε στο 15,1% και στις γυναίκες στο 23,7%.

Το ποσοστό ανεργίας των νέων (κάτω των 25 ετών) στην Ελλάδα μειώθηκε στο 37,9%, έναντι 38,4% τον Φεβρουάριο. Τον Σεπτέμβριο η ανεργία των νέων στην Ευρώπη μειώθηκε στο 16,8% και στην Ε.Ε. στο 14,9%.

Με στόχο τη μείωση της ανεργίας και τη στήριξη των επιχειρή-

Το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα φθάνει το 19%, όταν συνολικά στην Ε.Ε. έχει υποχωρήσει στο 6,7%.

σεων που προχώρησαν σε προώθηση εν μέσω κρίσης, ο ΟΑΕΔ αποφάσισε να παρατείνει, έως και τη Δευτέρα 12 Νοεμβρίου, την προεξόφληση υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων στο πρόγραμμα επιχειρηματικών εργατοδότην για τη διατήρηση νέων θέσεων εργασίας.

Παράλληλα, από κπες το μεσομήρι, ξεκίνησε η υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους, εγγεγραμμένους στο μητρώο του ΟΑΕΔ ανέργους, ηλικίας 18 ετών και άνω, για 2.082 θέσεις πλήρους απασχόλησης, που δημιουργούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Κοινωνικού Χαρακτήρα σε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, ΤΟΣΚΕΔΠ και δομές προσωρινής υποδοχής (Γ΄ Κύκλος).

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2018

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

στη κουζίνα μας

Οι καλύτεροι Έλληνες σεφ παρουσιάζουν γευστικές προτάσεις που θα αφήσουν εποχή!



ΤΟ ΤΕΛΕΙΟ ΠΑΣΤΙΤΣΙΟ
από τον Χριστόφορο Πέσκια

ΝΗΣΤΙΣΙΜΑ ΣΕ ΓΚΟΥΡΜΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
από την Μαριλένα Ιωαννίδου

ΛΙΒΑΝΕΖΙΚΑ ΜΕ... TWIST
από την Αθηνά Λοιζίδου

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οδηγίες για τον εντοπισμό όσων ξεπλένουν «μαύρο» χρήμα

Πληρωμές με μετρητά, χρήση προσωπικών λογαριασμών και όχι εταιρικών, νευρικότητα στη συμπεριφορά κατά τη διεξαγωγή συναλλαγής και περιέργες αγοραπωλησίες ακινήτων είναι οι περιπτώσεις στις οποίες θα πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους οι λογιστές, οι μεσίτες και οι γκαλερίστες με στόχο να αποφευχθούν φαινόμενα ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος. Οι ανωτέρω κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να ενημερώνουν την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για συναλλαγές που ξεφεύγουν από τις συνήθεις πρακτικές, καθώς σε διαφορετική περίπτωση θα βρίσκονται αντιμέτωποι με πρόστιμα που φθάνουν ακόμα και το 1 εκατ. ευρώ και ποινές φυλάκισης έως 2 έτη.



Ακόμα και με φυλάκιση 2 ετών απειλούνται λογιστές, μεσίτες και γκαλερίστες, εάν δεν ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές για τυχόν ύποπτες κινήσεις των πελατών τους.

Μάλιστα, η φορολογική διοίκηση κάλεσε χθες τους φορείς για να τους ενημερώσει για το τι πρόκειται να συμβεί από τον Ιανουάριο του 2019. Δηλαδή, ότι θα σκληρύνει τη στάση της απέναντι σε όσους δεν συμμορφώνονται με τη νομοθεσία, αλλά κυρίως να τους παρουσιάσει τους τρόπους που χρησιμοποιούν οι επιτήδειοι για να ξεπλένουν «μαύρο» χρήμα. Ο διοικητής της Αρχής Γ. Πιτσιλός και ο επικεφαλής της Διεύθυνσης Ελέγχων παρουσίασαν τις βασικές αρχές του νέου νόμου, με την προσοχή όλων να εστιάζεται στο βαρύ ποινολόγιο:

- Φυλάκιση έως δύο ετών, σε περιπτώσεις: α) παράλειψης αναφοράς ύποπτου ή της οντότητας μέχρι ένα εκατομμύριο ευρώ.
- Πρόστιμο εις βάρος των μελών Δ.Σ., του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, μέχρι ένα εκατομμύριο.

ροτεχνικοί, μεσίτες, γκαλερίστες), στην περίπτωση που αντιληφθούν ότι υπάρχει σοβαρή ένδειξη ή υποψία ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, θα πρέπει να ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές. Ταυτόχρονα, απαγορεύεται να γνωστοποιήσουν στους πελάτες τους ή σε τρίτους ότι διαβίβασθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Τι πρέπει να προσέχουν τα υπόχρεα πρόσωπα:

- Απροθυμία πελάτη να προσκομίσει κατά τη σύναψη της συναλλαγής τα προβλεπόμενα έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητάς του.
- Όταν εκπρόσωπος νομικού προσώπου, που επιχειρεί να πραγματοποιήσει συναλλαγή για λογαριασμό εταιρείας, αρνείται να δώσει τα προβλεπόμενα έγγραφα πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας της εταιρείας.
- Επιμονή του πελάτη για διενέργεια και πληρωμή σε μετρητά συναλλαγών μεγάλης αξίας.

• Όταν χρησιμοποιείται προσωπικός λογαριασμός του ιδιοκτήτη ή του υπαλλήλου εταιρείας, αντί του εταιρικού λογαριασμού, για τη διενέργεια συναλλαγών της εταιρείας, με σκοπό την απόκρυψη πωλήσεων ή άλλων εταιρικών γεγονότων.

• Όταν πραγματοποιούνται αγορές αγαθών μεγάλης αξίας, όπως σκαφών αναψυχής, πολυτελών αυτοκινήτων ή έργων τέχνης, από πρόσωπα εγκατεστημένα σε φορολογικούς παραδείσους, των οποίων ο πραγματικός δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο με δηλούμενο εισόδημα που δεν δικαιολογεί τις αγορές αυτές.

• Δικηγόρος φέρεται να χρησιμοποιεί προσωπικούς του λογαριασμούς για συναλλαγές φυσικών ή νομικών προσώπων που εκπροσωπεί.

• Ασυνήθης νευρικότητα στη συμπεριφορά προσώπων κατά τη διεξαγωγή συναλλαγής.

• Αγοραπωλησία ακινήτου εμφανίζεται να έχει πραγματοποιηθεί χωρίς να έχει τηρηθεί ο απαιτούμενος από τον νόμο τύπος, π.χ. με ιδιωτικό συμφωνητικό.

• Από τα στοιχεία του ακινήτου που αναφέρονται στο συμβόλαιο μεταβίβασης προκύπτει ότι το ακίνητο έχει περιέλθει στην κυριότητα του πωλητή πολύ πρόσφατα (διαδοχικές αγοραπωλησίες ακινήτων).

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η Folli Follie αναζητεί ρευστότητα με ενέχυρο πολυτελές ακίνητο

Το διαμέρισμα της οικογενείας Κουτσογιούτσου στο Χονγκ Κονγκ

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Σε αναζήτηση νέων χρηματοδοτικών γραμμών βρίσκεται η Folli Follie, προκειμένου να επιλύσει επιτακτικά προβλήματα ρευστότητας.

Ως πιθανότερη λύση στην τρέχουσα φάση εξετάζεται, σύμφωνα με πληροφορίες, η ενεχυρίαση του διαμερίσματος στο Χονγκ Κονγκ, το οποίο χρησιμοποιεί ως κατοικία η οικογένεια Κουτσογιούτσου αλλά φέρεται, όμως, να βρίσκεται μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού της θυγατρικής της Folli Follie στην Ασία. Την ίδια ώρα σκληραίνει η στάση των ομολογιούχων απέναντι στον Τζώρτζη Κουτσογιούτσο, από τον οποίο ζητείται η αποχώρηση από τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου.

Παράλληλα, σε μια εξέλιξη που δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει αν συν-



Η αξία του διαμερίσματος της οικογενείας Κουτσογιούτσου στο Χονγκ Κονγκ υπολογίζεται στα 18-20 εκατ. και εκτιμάται ότι μπορεί να φέρει χρηματοδότηση της τάξης των περίπου 10-12 εκατ. ευρώ.

Σκληραίνει η στάση των ομολογιούχων απέναντι στον Τζ. Κουτσογιούτσο – Ζητείται η αποχώρησή του.

δέεται και πώς με την ελληνική εταιρεία, παραιτήθηκε χθες από τη θέση του αντιπροέδρου της ελβετικής Duffy ο Andrés Holzer Neumann, ο οποίος είναι ο άνθρωπος πίσω από την εταιρεία Petrus AG που φέρεται να δάνεισε τον Δημήτρη Κουτσογιούτσο με 36,45 εκατ. ευρώ με προσημείωση ακινήτων περιουσίας του στις Σπέτσες νωρίτερα φέτος και αφού ξέσπασε το σκάνδαλο με τα οικονομικά και εμπορικά μεγέθη της εισηγμένης.

Επιπλέον, καθυστερεί η κατάθεση νέας αίτησης προληπτικών μέτρων για την προστασία της Folli Follie από άτακτες ρευστοποιήσεις, καθώς οι ελληνικές τράπεζες θέλουν να διασφαλίσουν την αποζημίωσή τους για χορηγήσεις ύψους 46 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της παύσης της συμμετοχής του 36% της Folli Follie στα Αττικά Πολυκαταστήματα. Κα-

θυστέρηση που θα επιτρέψει, όμως, την εγγραφή προσημείωσης σε περιουσιακά στοιχεία όπως αυτό του ακινήτου στο Χονγκ Κονγκ, προκειμένου να διασφαλιστεί ρευστότητα έως ότου συμφωνηθεί, εγκριθεί και υλοποιηθεί σχέδιο εξυγίανσης με τη μετατροπή των απαιτήσεων των ομολογιούχων σε πλειοψηφική συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, η οποία θα επιτρέψει την περαιτέρω χρηματοδότησή της από τους ίδιους τους ομολογιούχους ή και επενδυτή όπως ενδεχομένως η Fosun.

Ετσι, οι ομολογιούχοι προσδοκώ- ντας πως θα υπάρχει εταιρεία για να μπορέσουν να ανακτήσουν μέρος των κεφαλαίων τους (περί τα 420 εκατομμύρια ευρώ είναι οι απαιτήσεις τους) στο μέλλον δεν αντιτίθενται στην περαιτέρω μόχλευση του ενεργητικού της Folli. Να σημειωθεί

πως την Παρασκευή έγινε άμεσα απαιτητό και το ομόλογο των 250 εκατομμυρίων ευρώ, καθώς ολοκληρώθηκαν οι σχετικές συμβατικές προβλέψεις και διαδικασίες.

Με δεδομένο πως η Folli Follie εκτιμάται πως έχει πλέον μονοψήφιο αριθμό εκατομμυρίων στα ταμεία της και ότι έχει εκποιήσει με εκπαιδευτικό μέγεθος των αποθεμάτων της για να συγκεντρώσει ρευστότητα, χρειάζεται άμεσα χρήματα τόσο για να προμηθευτεί νέο εμπόρευμα όσο και να καλύπτει τις βασικές της υποχρεώσεις όπως πάγια, μισθοδοσία κ.λπ.

Τα περιουσιακά στοιχεία που εκτιμάται πως μπορούν είτε να πουληθούν είτε να ενεχυριαστούν έναντι δανείου άμεσα είναι, μεταξύ άλλων, η συμμετοχή της στη μαρίνα της Μυτιλήνης, τα ναυπηγεία και ακίνητα της Planaco στην Αίγινα, το

ελικόπτερο της εταιρείας, όλα σε εταιρικές που υπάρχουν στο ευρωπαϊκό κομμάτι του ομίλου, και το διαμέρισμα στο Χονγκ Κονγκ, που ανήκει σύμφωνα με πληροφορίες σε θυγατρική της ασιατικής μονάδας, αναφέρουν στην «Κ» πηγές που ασχολούνται με την καθημερινή διαχείριση των προβλημάτων που έχουν ανακύψει. Το διαμέρισμα εκτιμάται πως είναι ένα από τα πιο ρευστά στοιχεία του ενεργητικού με αξία ικανή να σκεπάζει επαρκή χρηματοδότηση για έναν ή ενάμιση μήνα ακόμα λειτουργίας της Folli. Εκτιμάται πως ανέρχεται στα 18-20 εκατομμύρια ευρώ και ότι μπορεί να φέρει χρηματοδότηση της τάξης των περίπου 10-12 εκατομμυρίων.

Πάντως, διατυπώνονται από πολλές πλευρές και προβληματισμοί για τις ταχύτητες με τις οποίες κινείται εν γένει η διοίκηση του διευθύνοντος συμβούλου Τζώρτζη Κουτσογιούτσου. Πληροφορίες αναφέρουν χαρακτηριστικά πως «μέχρι στιγμής η ταχύτητα λήψης αποφάσεων από τον επικεφαλής του ομίλου δεν είναι αυτή που απαιτούν οι περιστάσεις». Είναι και γι' αυτόν τον λόγο, άλλωστε, που οι ομολογιούχοι απέστειλαν δύο επιστολές την προηγούμενη εβδομάδα αξιώνοντας την αποχώρησή του από τη διοίκηση της εταιρείας, χωρίς πάντως κάποιο αποτέλεσμα επί του παρόντος.

Ο έλεγχος

Εν τω μεταξύ, σήμερα αναμένεται να συνεδριάσει το διοικητικό συμβούλιο της Folli Follie με θέμα, μεταξύ των άλλων, το ζήτημα του ελέγχου των αναμορφωμένων οικονομικών καταστάσεων του 2017 που εκκρεμεί. Ομως δεν έχει ακόμα συμφωνηθεί κάτι συγκεκριμένο με την PwC, οι αξιώσεις της οποίας εκτιμώνται από την εταιρεία ως εκτός των οικονομικών της δυνατοτήτων.

Παράλληλα, ο ελεγκτής της Escovis Γ. Βαρθαλίτης απέστειλε χθες και επισήμως επιστολή άρνησης του έργου του ελεγχού επικαλούμενος μεταξύ άλλων και ολιγοπία της εταιρείας.

ΠΡΩΤΗ ΠΙΑΣΑ

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΤΙΤΑΝΩΝ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ Ή ΑΘΛΗΤΙΚΑ;
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

ΜΙΚΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΓΙΑΤΗΣ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

GET IT ON
Google play

Download on the
App Store



Λίγα χρόνια πριν, τα παιδιά στο σπίτι ή στο σχολείο εξασκούσαν τα χέρια τους παίζοντας, ενώ σήμερα περνούν όλο και περισσότερο χρόνο μπροστά στις οθόνες, κάνοντας δεξιά-αριστερά που θεωρούνταν αυτονόητες. Ιδιαίτερα δε για τους μελλοντικούς χειρουργούς.

Οι νέοι χειρουργοί αδυνατούν να ράψουν και να κάνουν τομές

ΛΟΝΔΙΝΟ. Την ικανότητα να ράβουν ράμματα ασθενών έχουν απολέσει οι νέοι χειρουργοί στη Βρετανία, εξαιτίας του μεγάλου χρόνου που περνούν μπροστά σε οθόνες, αντί να ασκούν τα χέρια τους. «Πρόκειται για σημαντικό και ολόενα και πιο επείγον ζήτημα», είπε μιλώντας στο δίκτυο του BBC ο καθηγητής χειρουργικής Ρότζερ Νίμποουν του Πανεπιστημίου Ιμπήριαλ του Λονδίνου. «Κατά το παρελθόν, μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι οι φοιτητές ιατρικής αποφοιτούσαν με κάποιες πρακτικές ικανότητες, όπως είναι η δεξιοτεχνία στις τομές και στη ραφή τραυμάτων. Αυτό δεν ισχύει πλέον», λέει ο καθηγητής Νίμποουν, που έχει προτείνει την ένταξη μαθημάτων εφαρμοσμένων και εικαστικών τεχνών στις ιατρικές σχολές, έτσι ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν χειρωνακτικές δεξιότητες.

Τέτοιες δεξιότητες αποκτούσαν οι ασκούμενοι ιατροί από τα παιδικά τους χρόνια στο σπίτι ή στο σχολείο, κόβοντας υφάσματα, υπολογίζοντας τη δόσολογία μαγειρικών συνταγών, επιδιορθώνοντας σπασμένα αντικείμενα, λαβαίνοντας βασικά στοιχεία ξυλουργικής και τη σωστή χρήση εργαλείων. «Οι φοιτητές έχουν γίνει λιγότερο ικανοί στη χρήση των χειρών τους, ενώ η αυτοπεποίθησή τους μειώνεται διαρκώς. Εχω φοιτητές με άριστους βαθμούς στις εξετάσεις, οι οποίοι δεν έχουν καμία τεχνική χειρωνακτική δεξιότητα», λέει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιμπήριαλ. Ο καθηγητής Νίμποουν επρόκειτο να μιλήσει, χθες, στο Παιδικό Μουσείο Βικτωρίας και Αλβέρτου (V&A Museum of Childhood) στο ανατολικό Λονδίνο, καλώντας για μεγαλύτερη ποικιλία στη διδασκτέα ύλη των ιατρικών

σχολών. Η έκθεση του καθηγητή Νίμποουν δημοσιεύθηκε από τη μη κερδοσκοπική οργάνωση Edge Foundation. Η επικεφαλής της οργάνωσης, Άλις Μπάρναρντ, λέει: «Παρά τις διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης για ένταξη δημιουργικών μαθημάτων στην ύλη ιατρικών σχολών, η πραγματικότητα διαψεύδει οικτρά τις κυβερνητικές εξαγγελίες. Το υπουργείο Ανώτατης Παιδείας αρνείται να εφαρμόσει τις συστάσεις μας». Ο τρόπος με τον οποίο οι κρατικές υπηρεσίες της Βρετανίας μετρούν και βαθμολογούν την επίδοση των ιατρικών σχολών δίνει έμφαση στα ακαδημαϊκά μαθήματα, εις βάρος των δημιουργικών μαθημάτων εφαρμοσμένων και εικαστικών τεχνών. Η έκθεση του καθηγητή Νίμποουν προειδοποιεί για τον κίνδυνο της απώλειας χειρωνακτικών δεξιοτήτων από τους φοιτητές, επισημαίνοντας ότι τα δημιουργικά μαθήματα στις ιατρικές σχολές έχουν περιοριστεί σε ποσοστό 20% από το 2010 μέχρι σήμερα, με το ποσοστό αυτό να φθάνει το 57% για μαθήματα σχεδίου και τεχνολογίας.

Ο διευθυντής του Μουσείου Βικτωρίας και Αλβέρτου, Τρίστραμ Χαντ, επρόκειτο να μιλήσει στο χθεσινό συνέδριο, στο πλευρό του καθηγητή Νίμποουν. «Η δημιουργικότητα δεν αφορά μόνο τους καλλιτέχνες. Θέματα και μαθήματα όπως το σχέδιο και οι τεχνολογικές επιστήμες, η μουσική, το θέατρο και η ζωγραφική είναι αναγκαία για την ανάπτυξη της φαντασίας, της επικοινωνικότητας, της εμπειροσύνης, της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων, της ομαδικής εργασίας και της τεχνικής δεξιότητας σε παιδιά και φοιτητές», είπε ο κ. Χαντ.

Απαγορεύονται το κάπνισμα και τα πάρτι στις παραλίες

Στο νησί Μπορακάι των Φιλιππίνων, που ανοίγει ξανά για τους τουρίστες

Το νησί Μπορακάι των Φιλιππίνων ανοίγει ξανά στις επισκέψεις τουριστών, μόνο που αυτή τη φορά θα απαγορευτούν τα πάρτι στις παραλίες, οι πλαστικές σακούλες και το κάπνισμα, αναφέρει δημοσίευμα της εφημερίδας Telegraph. Οι επισκέπτες στο Μπορακάι, που μόλις άνοιξε, θα υποβάλλονται σε πολύ αυστηρούς κανόνες προκειμένου αυτός ο παράδεισος να μην ξαναγίνει «υπόνομος», κατάσταση που επέβαλε το κλείσιμο του νησιού στους επισκέπτες.

Επειτα από την επιχείρηση καθαρισμού, που διήρκεσε έξι μήνες, το μικρό νησί στη Θάλασσα Σούλου άνοιξε και πάλι τις πόρτες του για μία περίοδο δέκα ημερών, κατά την οποία θα επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε ντόπιους, ενώ οι Αρχές θα επαναξιολογούν την κατάσταση του. Στις 26 Οκτωβρίου το Μπορακάι θα ανοίξει σε όλες τις εθνικότητες.

Το νησί θα μπορεί να φιλοξενεί κάθε νύχτα μέχρι 19.000 επισκέπτες και οι νέοι κανονισμοί που

Οι επισκέπτες θα υποβάλλονται σε αυστηρούς κανόνες, προκειμένου αυτός ο παράδεισος να μην ξαναγίνει «υπόνομος».

θα επιβληθούν στους ταξιδιώτες περιλαμβάνουν απαγόρευση του καπνίσματος και των ιονιζουσών ακτίνων στην Λευκή Ακτή, καθώς και περιορισμό όλων των θαλάσσιων παιχνιδιών και αθλημάτων. Οι Φιλιππίνες έχουν βιώσει τα τελευταία χρόνια κατακόρυφη αύξηση του τουρισμού. Το 1990 ένα εκατομμύριο επισκέπτες τις επισκέφθηκαν και πέρσι ο αριθμός τους ανήλθε στα 6,6 εκατομμύρια. Περιπου το ένα τρίτο των τουριστών αυτών, περισσότερο από δύο εκατομμύρια, επισκέφθηκαν το Μπορακάι με τριάντα χιλιάδες κατοίκους. Αυτό είναι από μόνο του καταπληκτικό,



Εκατοντάδες επιβατικά σκάφη προσεγγίζουν καθημερινά το Μπορακάι. Η άναρχη τουριστική ανάπτυξη μετέτρεψε το νησί σε «υπόνομο», αλλά τώρα φαίνεται ότι οι ισορροπίες έχουν αποκατασταθεί.

αν λάβει κανείς υπόψη ότι οι Φιλιππίνες διαθέτουν 7.640 άλλα νησιά, τα οποία θα μπορούσε κανείς να επιλέξει, σύμφωνα με την υπηρεσία Χαρτογράφησης και Πληροφοριών της χώρας.

Λευκή Ακτή

Πριν από δέκα χρόνια πραγματικά άξιζε να επισκεφθεί κανείς το Μπορακάι. Το 2012 το περιοδικό Travel+leisure ανακήρυξε το νησί το «καλύτερο του κόσμου» χάρη στην παραδεισένια Λευκή Ακτή του. Ωστόσο, τον Απρίλιο ο πρόεδρος Ροτντρίγκο Ντουτέρτε το αποκάλεσε «υπόνομο». Ο χαρακτηρισμός προ-

έκυψε όταν βίντεο, που έγινε viral, κατέγραψε τα νερά των υπονόμων να τρέχουν ανεπιόδια στα γαλάζια νερά του νησιού.

Ο Ντουτέρτε κατηγορήσε τις Αρχές ότι επέτρεψαν ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη. Απέστειλε, επίσης, μια κυβερνητική ομάδα κρίσιμης προκειμένου να αποτρέψει την οικολογική καταστροφή. Οι επιθεωρητές βρήκαν περισσότερες από 800 περιβαλλοντικές παραβάσεις. Τα στοιχεία έδειξαν ότι τα απορρίμματα που παράγει κάθε άτομο στο Μπορακάι ήταν τριπλάσια από αυτά κάθε κατοίκου της Μανίλας. Οι τοπικές αρχές υποστηρίζουν ότι το Μπορακάι είναι

έτοιμο να ξαναανοίξει, αλλά αξιωματικού της ομάδας κρούσης ζήτησαν από το κοινό να «διαχειριστεί τις προσδοκίες του» προτού επιστρέψει στο νησί. Η υπουργός Τουρισμού Μπερναντέ Ρομούλο Πουιάτ δήλωσε στο CNN ότι το κοινό πρέπει να καταλάβει πως η επαναφορά του νησιού σε άριστη κατάσταση πρόκειται να γίνει σταδιακά και ότι η διαδικασία δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί πριν από τον ερχόμενο Δεκέμβριο. Πάντως, ήδη τα προβλήματα με τους υπονόμους έχουν αποκατασταθεί και τα βακτήρια στα ύδατα βρισκονται στα κοινώς παραδεκτά διεθνώς επίπεδα.

ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΣΤΙΣ 7:30 ΣΤΟ RESIDENCE BY OCCHIO

TO BEAUTIFUL PEOPLE ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ευρηκα
Μασσαλίας

THE CHARITY SHOW

5000€

10 κυρίες περπατούν και προσφέρουν στην Πρωτοβουλία του Λουκά Φουρλά για τους μικρούς ήρωες στο Παιδογκολογικό Ίδρυμα Ελπίδα

GREGORY MORFI
MARIA ARISTIDOU
CONSTANTINOS
ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΟΙ&ΜΟΙ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΩΝ 20€
ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ SPERMEDIA ΤΗΛ. 22472472

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

ΟΛΑ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ... ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ!

Νέα τηλεοπτική σεζόν στα κανάλια MOVIES BEST HD και GREEK CINEMA.

Ταινίες από όλο τον κόσμο, πρώτες προβολές, κλασικός ελληνικός κινηματογράφος, λαμπερά αστέρια, καταξιωμένοι σκηνοθέτες, όλα βρίσκονται εδώ!

Συντονιστείτε μαζί μας μέσα από τις πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION.

www.mesimvria.com

Ανοδος 1,78% σε Χ.Α. μέσω blue chips, τραπεζών

Στήριξη τραπεζικών μετοχών
ενόψει αλλαγών σε δείκτες MSCI

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΗ**

Με ισχυρά κέρδη, λόγω της κινήσεως των αγοραστών στις τραπεζικές μετοχές αλλά και σε πολλούς τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης, το ελληνικό Χρηματιστήριο κατάφερε να αυτονομηθεί από τις ευρωπαϊκές αγορές αλλά και από την επιδείνωσή των ελληνικών ομιλόγων και να ξεφυγήσει από τα νέα χαμπλά 20 μνών που έφτασε τη Δευτέρα, έστω και αν η συναλλακτική δραστηριότητα κινήθηκε σε υποτονικούς ρυθμούς. Οι προβλέψεις των διεθνών οίκων τις περασμένες ημέρες για διαγραφή ελληνικών τραπεζικών μετοχών από τους δείκτες της MSCI, κυρίως λόγω της πτώσης που έχει σημειώσει η κεφαλαιοποίηση τους, ενεργοποίησε αρκετές κινήσεις στήριξης μετά το πρώτο δίωρο της συνεδρίασης, ειδικά στη μετοχή της Eurobank (+11,37%), «ανεβάζοντας» έτσι τη χρηματιστηριακή τους αξία καθώς και τις πιθανότητες τους να μη βρεθούν εκτός των συγκεκριμένων δεικτών κατά την αναδιάρθρωσή τους την επόμενη εβδομάδα. Το θετικό κλίμα ενύσωσε αρκετά blue chips, με τη ΔΕΗ να κλείνει με κέρδη 5,08%, τα ΕΛΠΕ στο +4,90% και τη Σαράντς στο +4,17%.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 1,78% στις 629,84 μονάδες, ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με ά-

νοδο 1,67% στις 1.660,99 μονάδες, η μεσαία κεφαλαιοποίηση έκλεισε στο +0,72%, ο τραπεζικός δείκτης ενισχύθηκε κατά 4,81% στις 511,03 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 32,69 εκατ. ευρώ.

Το ελληνικό Χρηματιστήριο λόγω της ριζοσπάτικης του συνεξίτη τις αποτίμησης απομάκρυνσε από τη ζώνη των 600 μονάδων, ωστόσο δύσκολα θα αποφύγει ακόμη μία αναμέτρηση με το ενδεχόμενο να καταρριφθεί και αυτό το ουκ, σημειώνει ο Διμήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Αλλωστε, μέχρι τις 13 Νοεμβρίου θα αναγγελθεί ο τελικός αριθμός των τραπεζικών μετοχών που θα οδηγηθούν εκτός του δείκτη MSCI αναδυόμενων αγορών, με εφαρμογή του στις 30 Νοεμβρίου. Στο μεταξύ, οι θέσεις short των ξένων funds κυρίως σε τραπεζικές μετοχές συνιστούν την πιο διακριτή επενδυτική επιλογή στο Χ.Α. Η αποδοκίμασία της αγοράς στις επενδυτικές επιλογές της Μοτο Oil, ο σκεπτικισμός για τις παράλληλες δραστηριότητες του αντιπροέδρου της Jumbo αλλά και η προεξόφληση της εξόδου τραπεζικών μετοχών από τους δείκτες MSCI συνιστούν τους νέους αρνητικούς καταλύτες που επιβαρύνουν το ελληνικό Χρηματιστήριο, τη στιγμή που η έλλειψη θετικών καταλυτών στο εσωτερικό συνεχίζεται.



Οι επενδυτές τήρουν χθες στάση αναμονής λόγω των αμερικανικών ενδιάμεσων εκλογών. Πάντως, οι αναλυτές δεν περιμένουν να επηρεάσει η εκλογική αναμέτρηση το αμερικανικό χρηματιστήριο είτε προς τη μία είτε προς την άλλη κατεύθυνση.

Απώλειες για τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Με πτώση έκλεισαν χθες οι δείκτες των περισσότερων ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων λόγω απογοητευτικών εταιρικών αποτελεσμάτων και αβεβαιότητας για την έκβαση των αμερικανικών ενδιάμεσων εκλογών. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 υποχώρησε κατά 0,26%. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε με -0,89%, στο Παρίσι ο CAC 40 με -0,51%, στη Φρανκφούρτη ο DAX με -0,09% και στο Μιλάνο ο FTSE MIB με -0,07%. Οι επενδυτές τήρουν χθες στάση αναμονής λόγω αμερικανικών εκλογών, αλλά ταυτόχρονα έδειξαν να θέλουν να τιμωρήσουν τις επιχειρήσεις οι οποίες αστόχησαν ως προς

την εκπλήρωση των προβλέψεών τους. Ειδικότερα, υποχώρησε κατά 8,5% η τιμή μετοχής της Zalando, της μεγαλύτερης διαδικτυακής πλατφόρμας πωλήσεων ενδυμάτων στη Γηραιά Ήπειρο. Ο λόγος ήταν ότι εμφανίστηκε τον πιο αργό ρυθμό αύξησης πωλήσεων μέσα σε μία δεκαετία, δηλαδή από τότε που δημιουργήθηκε. Η δε μετοχή της εταιρείας στελέκωσε το Adaco σημειώσε άνοδο 3% λόγω υψηλότερων περιθωρίων κέρδους.

Ο δείκτης του δολαρίου χθες είχε άνοδο ως προς ένα «καλάθι» έξι μεγάλων νομισμάτων κατά 0,7%. Το ευρώ ως προς το δολάριο ενισχύθηκε 0,1% στο 1,1417 δολάριο. Στην αγορά

εμπορευμάτων παρατηρήθηκε κάμψη στις τιμές του πετρελαίου. Αργά το βράδυ, το αργό ΗΠΑ κυμαίνονταν στα 62,12 δολάρια το βαρέλι και το Brent στα 72,01 δολάρια το βαρέλι. Είχε προηγηθεί ανακοίνωση της Τερεράνς πως μέχρι στιγμής έχει τη δυνατότητα να πωλεί όσο πετρέλαιο χρειάζεται, καθώς η Ουάσιγκτον παραχώρησε προσωρινή εξάφρηση από το εμπόριο σε οκτώ χώρες συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας.

Στην αμερικανική αγορά ήταν υποτονικές οι συναλλαγές χθες λόγω των ενδιάμεσων εκλογών. Τόσο ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης Dow Jones όσο και ο S&P 500 σπ-

μειώναν ελαφρά άνοδο αργά το βράδυ πριν από το κλείσιμο της Wall Street. Ο MSCI, ο παγκόσμιος δείκτης που παρακολουθεί τους επί μέρους δείκτες των διεθνών κεφαλαιογορών, είχε άνοδο 0,12%. Σημειώσαν ότι αναλυτές δεν αναμένουν να επηρεάσει η εκλογική αναμέτρηση το χρηματιστήριο είτε προς τη μία είτε προς την άλλη κατεύθυνση. «Απλά θα υπάρξουν κάποιες βραχείας διάρκειας αρχικές αντιδράσεις», επισημαίνει, τέλος, ο Γεωργίου Σακούμα, υψηλόβαθμο στέλεχος επενδύσεων της Libra Investments.

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	194.68	0.74
ALCOA CORP	36.1506	-1.279
ALLEGHANY GRP	628.92	1.1678
ALTRIA GROUP	64.785	0.2398
AMAZON.COM	164.47	0.8398
AMER EXPRESS C	104.69	-0.4942
AMER INTL GROU	44.69	1.269
AMGEN	191.01	0.5739
APPLE INC	203.0698	0.7341
AVON PRODUCTS	1.995	0.7576
BANK OF AMERIC	28.165	0.3742
BAXTER INTL INC	63.2198	1.1517
BOEING CO	365.83	1.0636
BRIISTL MYERS	51.07	-1.8451
CAMPBELL SWP	38.39	1.7493
CATERPILLAR INC	128.9299	1.9934
CIGNA CORP	214.76	-0.3434
CHEYRON	118.31	-0.5297
CISCO SYSTEMS	46.26	-0.4768
CITIGROUP	66.575	-1.0773
CELVEXCERAS	26	0.5025
COKA-COLA CO	48.835	0.2978
COLGATE PALMOL	60.22	-0.0166
DANAOS CORP	1.05	-5.4054
DIANA SHIPPING	3.88	0.7792
ENTERGY CP	84.935	0.6697
EXELON CORP	44.14	-0.0905
EXXON MOBIL	81.69	0.0612
FEDEX CORP	226.42	1.7115
FORD MOTOR CO	9.565	0.3673
INTL BUS MACHN	123.52	2.8819
GENERAL DYNAMI	182.235	2.3965
GENERAL ELECT C	9.45	1.8219
GOLDM SACHS GR	227.92	-0.3498
HALLIBURTON CO	35.7902	0.1124
HARTFORD FINL	46.16	1.4729
HP INC	24.7599	0.4866
HOME DEPOT INC	180.96	-0.6751
HONEYWELL INTL	148.48	0.8833
INTEL CORP	47.29	-0.7971
JOHNSON JOHNSO	142.54	0.2391
JPMORGAN CHASE	109.11	0.0183
LAZARD	41.5	0.6061
MCDONALD'S COR	181.46	0.5932
MERCK & CO	73.23	1.1504
MICROSOFT CP	107.295	-0.2
3M COMPANY	194.7	0.7503
MORGAN STANLEY	45.675	-0.3165
NIKE INC CL B	76.91	-0.7997
NORFOLK SOUTHE	166.84	-0.2153
PFIZER INC	43.15	-0.8502
PROCTER & GAMB	91.16	-0.0439
RAYTHEON CO	185.07	1.098
ROCKWELL AUTOM	176.78	2.1673
SCHLUMBERGER L	52	0.077
SOUTHERN	45.3	0.1105
STEALTH GAS	3.85	-0.7331
TESKO ENERGY	3.65	2.2409
UNISYS CORP	18.625	1.0033
UNITED TECH CP	127.8	0.4322
UNITEHEALTH G	263.35	0.8965
US BANCORP	52.5	0.3057

Εταιρείες	Μετ. %
VERIZON COMMS	17.575
WALT DISNEY CO	116.39
WELLS FARGO & W	53.58
WALMART INC	102.68

Εταιρείες	Μετ. %
PEARSON	891.7779
RECKIT BNCSR G	6315.5306
ROYAL BANK SCO	242.3637
ROD'S A	2.4105
ROYAL DITCH SHL	125.005
RELX	1525.3572
RIO TINTO	3868
ROYAL MAIL R	355
ROLLS ROYCE PL	829.4
RANDQOLD RES	6291
RSA INSURANCE G	536.8985
SAINTEAD GRP	1878.76
SCHROEDERS	2594
SAGE GROUP	554.52
SHIRE	4552
ST JAMESS PLAC	1027
SKY PLC	1722.25
SMITHS GROUP	1346.8533
SMITHSNEPHEW	1374.4086
SPORTS DI INT	324.53619
SSE PLC	1156
STANDARD CHART	572.7107
SEVERN TRENT	1905.25
TRAVIS PERKINS	1094.77778
TESCO	212.4615
TUI AG	1289.5
TAYLOR WIMPEY	164.7904
UNILEVER	4079.3046
UNITED UTIL GR	742
VODAFONE GROUP	146.8729
WPP PLC	881.0471
WHITBREAD	4597.5

Εταιρείες	Μετ. %
DEUTSCHE POST	28.88
DT BOERSE N	111.3
DT LUFTHANSA A	19.305
DT TELEKOM N	14.505
E.ON SE NA	8.59
FRESENIUS MEDI	69
FRESENIUS SE	54.02
HEIDELBERGCEM	59.44
HENKEL AG&CO V	96.94
HYUNDAI TECH	17.81
K+S AG NA	17.4
LIUNDE	192.5
MERCK KGAA	94.48
MUENCH RUECK	190.35
RWE AG	17.84
THYSSENKRUPP A	19.08
VOLKSWAGEN VZ	156.14
LINDE	40.48
SIEMENS N	101.8
SAP SE	93.42

Εταιρείες	Μετ. %
Amsterdam/Αμστερντμ	
AALBERTS INDUS	32.69
AEGON	5.438
AZKO NOBEL	73.68
AUTICE EUROPE	2.174
ASM HOLDING	15.448
BOSKALIS WESTM	25.12
GEMALTO	50.5
HENKENS	79.08
KONINKLIJKE DJS	78.66
KPN KON	2.369
NLN GROUP	37.3
OCI	25.95
PHILIPS KON	33.395
RAIANDAD	43.57
ROYAL DUTCH SH	27.65
UNILEVER DR	47.515
VOYAK	41.8
WOLTERS KLUWER	50.02

Εταιρείες	Μετ. %
Milano/Μιλάνο	
AZA SPA	1.43
ATLANTIA	17.64
AZIMUT HLDG	10.86
CIR-COMP	0.96
ENEL	4.42
EXOR	50.84
ENI	15.34
GENERALI ASS	14.28
GEOL	1.65
INTESA SANPAOL	2.0015
LIUOTITICA	55.20
MEDIASET	2.84
MEDIABANCA	7.84
PARMALAT	2.76
RCS MEDIAGROUP	0.98
PRYSMIAN	17.92
SNAM	3.73
STELCROELEC.N	13.44
TERNIA	4.64
UNICREDIT	11.658

Εταιρείες	Μετ. %
Tokyo/Τόκιο	
AJINOMOTO	1848
ASAHI GROUP HL	5151
ASTELLAS PHARM	1736.5
BRIDGESTONE CO	4366
CANON INC	3250
CASIO COMPUTER	1744
CITIZEN WATCH	674
CLARION	2473
CREDIT SAISON	1830
DAIWA SEC GROU	652.3
SUBARU	2947
FUJIFILM HOLDI	4861
FUJITSU LTD	6991
HINO MOTORS	1101
HITACHI	3488
HONDA MOTOR	3317
IHUI	4135
ISUZU MOTORS	1552
KAWASAKI HWY I	2725
KAJIMA CORP	1530
KEIO	5980
KOBE STEEL	1004
KONICA MINOLTA	1076
JTEKT	1384
MITSUB UFJ FI	6774
MITSUBISHI COR	3204
MITSUBISHI ELE	1473.5
MITSUBISHI MOT	725
NEC CORPORATION	3455
NIKON HLDG	2840
NIKON CORP	1995
NIPPON SUISAN	5151
NISSAN MOTOR C	1032.5
NOMURA HOLDING	538.5
NISSAN CHEMICA	5660
NIPPON PAPER I	1944
NTT DOCOMO	2526
OBAYASHI CORP	1050
ODAKYU ELECTRA	2336
OJI HOLDINGS	742
OSAKA GAS	2045
PIONEER	96
RICOH CO LTD	1145
SECOM	9049
SEVEN & HLDG	4986
SHARP CORP	1784
SHIMIZU CORP	949
SHISEIDO	7575
SONY CORP	6090
SMFG	4463
SUMITOMO CHEM	599
SUZUKI	762
TAISEI CORP	5120
TDK CORPORATION	10020
TOKAI RAILWAY	3110
TOKYO MARINE H	5535
TORAY INDUSTRI	814.8
TREND MICRO	6680
TOPPY IND LTD	2678
TORAY INDUSTRI	814.8
TOSHIBA CORP	3325
TOYOTA	1622
TOYOTA MOTOR C	6630
YAMAHA CORP	5260

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1428	1,1412	1,1417
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4593	7,4560	7,4604
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΑΝΔΙΑ	0,8731	0,8722	0,8729
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,3470	10,3382	10,3473
ΠΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	129,31	129,39	129,48
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1460	1,1451	1,1460
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,5448	9,5490	9,5577
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4996	1,4971	1,4983
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5789	1,5791	1,5804

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΥΡΔΑΝΙΑΣ	0,8094	0,8107
ΦΙΟΡΙΝΟ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	321,68	321,83
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4301	0,4306
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7110	1,7116
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5684	1,5692
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,9392	8,9413
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	137,750	138,050
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	20,4346	20,5067
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8744	0,8737
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	587,924	588,712
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,1664	6,1697
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,1929	4,1944
PANT ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,1847	16,1929
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,1554	4,1584
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4395	0,4396
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,2820	4,2830
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,2060	4,2113
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,849	25,859

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2018	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1616
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΑΝΔΙΑ	0,8993
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4588
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5075

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ



ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	629,84	1,78	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	8.126.274	25,30%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1978,64	1,67	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	667.381	2,08%
FTSE Κοινωνικών Υπηρεσιών	2601,16	1,49	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.015.880	12,50%
FTSE Μέσων Ενπαιδείας	1456,63	0,00	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.240.674	6,98%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4452,63	1,99	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	33.244	0,10%
FTSE Πρόσφατ. & Οικιακών Προϊόντων	7047,82	1,38	ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	1.245	0,00%
FTSE Πρόσφατ Υλών	3274,70	-1,04	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΜΑΡΙΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	4.737	0,01%
FTSE Τοξόβιων και Ανταμείβ.	1441,61	0,54	ΕΞΟΛΙΣΜΟΣ ΘΥΡΕΛΟΓΩΝ	42.529	0,13%
FTSE Τεχνολογίας	759,49	0,18	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%
FTSE Τραπεζοκλασικών	2738,81	1,22	ΤΑΠΕΛΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	30.985	0,10%
FTSE Τροφικών	511,03	4,81	ΑΞΦΑΛΕΣ ΨΩΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	1.430	0,00%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τροφ. Ομάδας Δείκτης	386,78	4,81	ΤΡΟΦΙΜΑ	61.031	0,19%
FTSE Τροφικών και Ποτών	9824,30	-0,02	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	68.103	0,21%
FTSE Υγείας	360,30	1,54	ΞΕΝΟΔΩΣΙΑ	336	0,00%
FTSE Υπόμ. Κοινής Οικονομίας	1852,54	1,92	ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	2.499	0,01%
FTSE Χημικών	8358,49	0,59	ΘΥΡΕΛΟΓΩΝΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	708.975	2,21%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	795,22	3,74	ΚΑΘΕΤΟΓ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	1.168.530	3,64%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1660,99	1,67	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΛΙΣΜΟΥ	20.673	0,06%
FTSE Χ.Α. MidCap	982,70	0,72	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	623.964	1,94%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	411,63	1,63	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	396	0,00%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	14.295.759	44,51%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	32.114.648	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
ΑΝΟΒΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ. %
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,568	11,37%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,400	-9,09%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1,345	5,08%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	4,700	-7,11%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	7,500	4,90%	INTRACAP (ΚΟ)	1,030	-3,74%
SARANTIS ΓΡ. (ΚΟ)	7,000	4,17%	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	1,720	-2,27%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	3,840	3,92%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	18,600	-0,53%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	4,850	3,74%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,755	-0,13%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΔΕΛΦΩΝ (ΚΟ)	6,890	3,61%	CNL CAPITAL (ΚΟ)	9,650	-0,07%
ALPHA BANK (ΚΟ)	1,289	3,53%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	26,330	-0,04%
KPI - ΚΡΠ (ΚΟ)	4,390	3,29%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,080	0,00%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,300	3,17%	ΜΙΝΟΣΚΕΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	2,340	0,00%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	7.472.510,14	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,46%
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.015.880,00	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,37%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	2.837.317,04	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	0,34%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.172.874,10	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,26%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.003.482,20	INTRALOT (ΚΟ)	0,25%
ALPHA BANK (ΚΟ)	1.812.831,43	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,24%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.256.933,30	ΦΟΥΝΤΑΝΚ (ΚΟ)	0,22%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	1.166.810,24	CNL CAPITAL (ΚΟ)	0,22%
JUMBO (ΚΟ)	1.063.742,92	LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	0,17%
LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	838.128,46	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	0,13%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ					
ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
45.684,56	1,33%	32.114,65	0,08%	14.143,34	-29,52%
(εκστ. ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(εκτ. ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(εκτ. τεμάχια)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	253	1.325	5.833
FTSE/Χ.Α. Large Cap	253	1.325	5.833
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.744	22.370	399.593
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	9	35	8.717
ALPHA BANK (ΚΟ)	143	1.816	19.540
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	360
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	11	15	206
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	4.245
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	20	169	4.576
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	310	6.428	32.905
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	3	663
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	22	45	160
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	76	261	4.773
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	5	23	189
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	16	47	555
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	74	222	2.923
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	11	158	4.330
INTRALOT (ΚΟ)	4	14	5.414
JUMBO (ΚΟ)	36	67	1.105
LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	10	40	1.828
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	28	265	51.126
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	105	220	690
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	27	120	7.069
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	132	7.083	207.782
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	39	171	3.094
ΟΤΕ (ΚΟ)	24	128	2.749
ΟΑΠ (ΚΟ)	4	13	625
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	307	3.460	12.855
ΔΕΗ (ΚΟ)	212	1.090	9.723
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	45	255	5.885
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	6	33	133
VIOTHALCO SA/NV (ΚΑ)	66	189	5.373
Διοκνήσιος σε Δείκτες	27	117	1.752
FTSE/Χ.Α. Large Cap	27	117	1.752
Διοκνήσιος σε Μετοχές	0	0	1.031
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	220
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	210
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	5
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	426
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	170
Συνολική Δραστηριότητα	2.024	23.812	408.209

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 6 Νοεμβρίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,6900	0,7300		
ΤΡΗΚ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,7120	1,7860	1,7403	2,9190	49,774	1,7560	1,7780	1,7560	2,81
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4740	0,4900	0,4863	1,5810	4,000	0,4800	0,4900	0,4900	3,81
ΑΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0045	0,0095		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0260	0,0280	0,0268	-0,0720	12,940	0,0270	0,0280	0,0270	5,88
ΤΣΟΚ	A. TSOOKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,1270	0,1450		
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3600	1,3800	1,3679	-0,7110	3,844	1,3500	1,3600	1,3800	0,00
ΕΝΔΕΛΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,1020	0,1060		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2060	0,2260		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0515	0,0515	0,0515	0,0300	3,000	0,0515	0,0540	0,0515	-0,96
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)	0,1700	0,1720	0,1704	-0,1630	27,204	0,1550	0,1700	0,1700	-1,16
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3500	1,3500	1,3500	0,0000	100	1,3600	1,4200	1,3500	0,00
ΚΟΖΑ	ΚΟΖΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,2200		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0280		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0030		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0300		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0420	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0015	0,0020		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3000	0,3500		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0900		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1500	0,1550		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0025		
ΤΑΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8800		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0140		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0,0585	0,0620		
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0165		
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,1100	1,1100	1,1100	0,0000	100	1,0900	1,1000	1,1100	0,00
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2280	0,0000		
ΣΤΩΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,0000	0,2640		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)*						1,0000	1,1000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1390		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0180	0,0190		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1300		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0460	0,0000		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,0000	0,5900		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)									

Η  ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ παρουσιάζει την

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ



ΕΡΧΕΤΑΙ

16/11/2018 – 06/01/2019



ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΟΔΗΓΕΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ ΤΟ



ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ





APPLE
Αναμένει μείωση πωλήσεων
Ο αμερικανικός κολοσσός δήλωσε πως θα πιάσει πλέον να δίνει στοιχεία για τις πωλήσεις των πιο σημαντικών και δημοφιλών προϊόντων του, όπως τα iPhone, τα iPad και οι υπολογιστές Mac. Ορισμένοι εκτιμούν ότι η εταιρεία οδηγείται σε ένα νέο μοντέλο επιχειρείν, όπου η έμφαση δίδεται στην παροχή υπηρεσιών. Οι πιο δύσπιστοι αναλυτές και επενδυτές, που είναι και οι περισσότερο, απλώς διακρίνουν την πρόθεση της Apple να αποκρύψει πόσο στάσιμη έχει καταστεί η αγορά έξυπνων τηλεφώνων. Ο συνδυασμός των παραπάνω παραγόντων προκάλεσε κάμψη στην τιμή της μετοχής της Apple μετά το κλείσιμο της αγοράς την Πέμπτη. «Η Apple επιθυμεί οι επενδυτές να εστιάζονται λιγότερο στις πωλήσεις iPhone και πιο πολύ στο σύνολο των δραστηριοτήτων της», παρατηρεί ο Τζιν Μάνστερ της Loup Ventures. «Θα χρειαστεί λίγος χρόνος να ανακτήσει η Apple την εμπιστοσύνη του κοινού στο νέο μοντέλο της».



GOOGLE
Ψηφοφορία για τα κορυφαία
Τον λόγο στους χρήστες δίνει φέτος η Google ώστε να αναδείξει τις κορυφαίες εφαρμογές και παιχνίδια του Google Play. Η ψηφοφορία διαρκεί για δύο εβδομάδες, από 12 Νοεμβρίου μέχρι τις 29 Νοεμβρίου για τα Google Play User's Choice Awards 2018. Υπενθυμίζεται ότι τα προηγούμενα χρόνια, η Google προχωρούσε απλά στην ανακοίνωση των κορυφαίων εφαρμογών για συσκευές Android με βάση ορισμένα κριτήρια. Φέτος, παρά το γεγονός ότι απορραϊζούν οι χρήστες εντούτοις, η επιλογή πλέον θα γίνεται μέσα από συγκεκριμένες 20 εφαρμογές όπως τα Reddit, τα Tik Tok, τα Uber Eats αλλά και από παιχνίδια όπως τα Pokémon Go, The Sims, Candy Crush Friends Saga κλπ.



IPHONE
Το 2020 το πρώτο 5G iPhone
Η συνεργασία μεταξύ Apple και Intel συνεχίζεται στα iPhone τα οποία θα κυκλοφορήσουν το 2020, παρά το γεγονός ότι οι δύο πλευρές θα σταματήσουν να συνεργάζονται στην ενσωμάτωση κεραιών WiFi και Bluetooth. Η Intel θα αναπτύξει ένα πρωτότυπο 5G modem με κωδική ονομασία 8060 που θα χρησιμοποιηθεί στις δοκιμές της Apple. Η κατασκευή του 8161 θα γίνει με την αρχιτεκτονική των 10nm, έτσι ώστε να προσφέρει βελτιωμένη ταχύτητα και ενεργειακή κατανάλωση σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές του. Η Intel προσαθεί στο μεταξύ να λύσει το ζήτημα υπερθέρμανσης του πρωτότυπου 8060 5G modem και μέχρι το 2020 έχει αρκετό χρόνο μπροστά της για να τα καταφέρει.



FACEBOOK
Συνομιλίες στα χέρια χάκερ
Τουλάχιστον 81.000 λογαριασμοί του Facebook έπεσαν στα χέρια χάκερ, σύμφωνα με αναφορές που ήρθαν στην δημοσιότητα τις προηγούμενες μέρες, ενώ μάλιστα τις έβγαλε στο σφυρί για 10 cents/λογαριασμό για λίγο χρονικό διάστημα. Αρκετοί από αυτούς τους λογαριασμούς έχουν έδρα τη Ρωσία και την Ουκρανία, ενώ υπάρχουν σε μικρότερο βαθμό και ορισμένοι σε ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο και Βραζιλία. Οι hackers δήλωσαν στο BBC ότι έχουν στα χέρια τους δεδομένα από 120 εκατ. λογαριασμούς (όπως τηλεφωνικούς αριθμούς και διευθύνσεις email), αλλά για τα ιδιωτικά μηνύματα οι παραβιάσεις περιορίζονται σε 81.000 λογαριασμούς. Εκπρόσωπος της Facebook δήλωσε ότι μετά από την έρευνα που έγινε δεν έχει παρατηρηθεί κάποιο κενό ασφαλείας στο κοινωνικό δίκτυο, ενώ εκτιμούν ότι οι πληροφορίες αυτές έφτασαν στα χέρια των hackers μέσω κάποιου κακόβουλου add-on για web browsers.



Το βίντεο είναι ένα εξαιρετικό μέσο για να διατηρούν οι ηλικιωμένοι επαφή με τους δικούς τους, μειώνοντας σημαντικά το αίσθημα της μοναξιάς. Η επιστημονική έρευνα που δημοσίευσε τον υπολογιστή KOMP.

«Δικτυωμένοι» και ανεξάρτητοι οι ηλικιωμένοι του μέλλοντος

Στη Νορβηγία μπορούν ήδη να επικοινωνούν με τη χρήση ενός κουμπιού

Οι αναριθμητοί ηλικιωμένοι του μέλλοντος θα έχουν μια μακράν πιο εύρυθμη καθημερινότητα από τους σημερινούς, αρκεί να προωθηθούν στην αγορά τεχνολογικές εφαρμογές που συμβάλουν στην «ενεργό γήρανση». Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξαν όσοι συμμετείχαν στον διαγωνισμό για το 2ο βραβείο Smart Ageing Prize «Προϊόντα και Υπηρεσίες που θα προσφέρουν υποστήριξη και λύσεις στους άνω των 65 ετών ανθρώπους», που διοργάνωσε στις Βρυξελλές το ευρωπαϊκό πρόγραμμα AAL από κοινού με το Nesta's Challenge Prize Centre, την περασμένη.

«Σύμφωνα με έρευνες στην Ελλάδα, το 70% των ανθρώπων άνω των 80 ετών, που χρησιμοποιούν Ιντερνετ, δεν έχουν ποτέ πραγματοποιήσει βιντεοκλήση», επισμαίνει στην «Κ» η Οντά Οπντάλ Ζάχριεν της νορβηγικής εταιρείας «No isolation», που απέσπασε το πρώτο βραβείο. «Το βίντεο είναι, όμως, ένα εξαιρετικό μέσο για να διατηρούν οι ηλικιωμένοι επαφή με τους δικούς τους, μειώνοντας σημαντικά το αίσθημα της μοναξιάς», διευκρί-

νίζει η εκπρόσωπος της εταιρείας που δημιούργησε τον πρωτοποριακό υπολογιστή KOMP ο οποίος πωλείται ήδη, «αφού λάβαμε υπόψη μας το αίτημα πολλών πελατών για εύχρηστα μηχανήματα». Ο εν λόγω υπολογιστής είναι «κομμένος και ραμμένος» στις ανάγκες τους, καθώς διαθέτει ο-

Το 70% των ανθρώπων άνω των 80 ετών, που χρησιμοποιούν Ιντερνετ, δεν έχουν ποτέ πραγματοποιήσει βιντεοκλήση.

θόνη αφής και υψηλή αντίθεση, δυνατή ηχητική σύνδεση και μόνον ένα κουμπί. «Το ποσοστό των μοναχικών ηλικιωμένων στη Νορβηγία είναι πολύ υψηλό», παραδέχεται η κ. Ζάχριεν, «έναν στους τρεις ανθρώπους άνω των 75 ετών δηλώνει μοναξιά και γνωρίζουμε πλέον τις σοβαρές επιπτώσεις της - αυξάνεται η πιθανότητα για κατάθλιψη, καρδιοπάθειες

(29%), εγκυφαλικό (32%), πρόωρο θάνατο (26%) και άνοια (50%)». Οι Νορβηγοί ηλικιωμένοι έχουν τώρα τη δυνατότητα να επικοινωνούν στέλνοντας φωτογραφίες ή μηνύματα, ακόμα και βλέποντας τα προσωπικά τους πρόσωπα με τη χρήση ενός κουμπιού, ενώ η άλλη πλευρά συνδέεται μέσω μιας εφαρμογής με τον «δικτυωμένο» παππού.

Μεταξύ των φιναλίστ υπήρξαν δύο ελληνικές συμμετοχές - η Ευφορία, που όπως μαρτυρεί το όνομά της ενισχύει το ενήλιν μέσω μιας πλατφόρμας κοινωνικής αλληλεπίδρασης με θεματικό άξονα τα ταξίδια αναψυχής και το πολυχρηστικό ακουστικό «Keep Social». «Είχαμε προ ετών αναπτύξει μια τεχνολογία που θυμίζει πλοηγό (GPS) για εσωτερικούς χώρους», σημειώνει ο κ. Δημήτρης Λεονάρδος, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Econais, που ξεκίνησε το 2012 την πορεία της στην Πάτρα ως startup. «Εξελίξαμε, λοιπόν, αυτή την τεχνολογία για ανθρωποκεντρική χρήση, ώστε άτομα της τρίτης ηλικίας να κινούνται έτσι αυτόνομα», εξηγεί ο κ. Λεονάρδος στην «Κ».

Προηγείται, βέβαια, η καρτογράφηση και εγκατάσταση του συστήματος στον εκάστοτε χώρο. Εκεί, ο χρήστης θα εξοπλίζεται ήδη από την είσοδο με μια συσκευή. Θα μπαίνει, επομένως, ένας ηλικιωμένος σε ένα νοσοκομείο, μια δημόσια υπηρεσία, ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο, ένα αεροδρόμιο ή έναν σταθμό τρένου, όπου θα λαμβάνει το μικρό, ασύρματο ακουστικό, που θα έχει τη δυνατότητα να εντοπίζει την ακριβή θέση αλλά και την κατεύθυνση της όρασης του χρήστη. «Αν, λοιπόν, γνωρίζει ότι ψάχνει την πύλη Β9, από όπου απογειώνεται το αεροπλάνο του, ή αν αναζητά το τμήμα του μπτρώου στην εφορία της γειτονιάς του, θα μπορεί να δίνει προφορικά το αίτημά του και το μηχανήμα να του δίνει βήμα βήμα τις κατάλληλες οδηγίες για να φτάσει», περιγράφει ο ίδιος. «Εξυπακούεται ότι το ίδιο λογισμικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε ανθρώπους με προβλήματα όρασης ή κινητικά», καταλήγει ο κ. Λεονάρδος, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι η αξιοποίηση της εν λόγω ιδέας από πολίτες αργεί ακόμα.



Τα χρωματιστά αυγά βοηθούσαν τους δεινόσαυρους να ξεχωρίζουν τα δικά τους αυγά από αυτά που γεννούσαν στις φωλιές τους άλλα ζώα κατά την περίοδο που έχει περάσει και στα σημερινά πτηνά.

Τα χρωματιστά αυγά «προέρχονται» από τους δεινόσαυρους και όχι από τα πτηνά

Οι δεινόσαυροι, και όχι όπως πολλοί πιστεύουν τα πτηνά, είναι το πρώτο είδος στο οποίο αναπτύχθηκαν φτερά. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας νέας έρευνας, η οποία δημοσιεύθηκε πριν λίγες μέρες, οι δεινόσαυροι είναι «υπεύθυνοι» και για τα χρωματιστά αυγά.

Μέχρι πριν μερικά χρόνια, το χρώμα των αυγών των δεινόσαυρων ήταν άγνωστο, σε αντίθεση με το χρώμα των περισσότερων αυγών άλλων ερπετοειδών, το οποίο είναι κατά βάση λευκό. Το 2015 η Τζασιμίνα Βίμαν και οι συνεργάτες της α-

ποκάλυψαν την ύπαρξη μπλε και κόκκινων χρωστικών ουσιών στα αυγά δεινόσαυρων.

Η Βίμαν μετά τα αρχικά ευρήματα της συνεργάστηκε με τον Μαρκ Νόρελ, παλαιοντολόγο του Αμερικανικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, για την ανάπτυξη μιας μεθόδου με χρήση λείζερ, η οποία μπορεί να αναγνωρίσει τις χρωστικές ουσίες στα αυγά. Μαζί έλεγξαν 14 αυγά διαφορετικών ειδών δεινόσαυρων, αλλά και μοντέρνων αρχαίων πτηνών. Η νέα τεχνολογία σε συνδυασμό με την μέθοδο που ανέπτυξαν, βοήθησε τους

Σύμφωνα με τους Times, ανακαλύφθηκαν μπλε και κόκκινες χρωστικές ουσίες στα αυγά δεινόσαυρων.

Βίζαν και Νόρελ να αποδείξουν ότι «υπήρχε μία μοναδική πηγή από την οποία προέρχεται το χρώμα των αυγών, ανατρέποντας την θεωρία που ήθελε το χρώμα στα αυγά να προέρχεται

από τα πτηνά», όπως δήλωσε στους Times η Ντάρλα Ζελενίτσου, παλαιολόγος με ειδικότητα στους δεινόσαυρους.

Οι δεινόσαυροι που γεννούσαν χρωματιστά αυγά, συνήθως τα άφηναν αφύλακτα στις φωλιές τους. Τα χρωματιστά αυγά βοηθούσαν τους δεινόσαυρους να ξεχωρίζουν τα δικά τους αυγά από αυτά που γεννούσαν στις φωλιές τους άλλα ζώα, όπως για παράδειγμα ο κούκος, που αναφέρεται χαρακτηριστικά ως «παράσιτος». Η συμπεριφορά αυτή φαίνεται να έχει «περάσει» και στα μοντέρνα πτηνά.

MARKET PLACE



Η Premier League στην Cytavision μέχρι το 2022

Η Cytavision ανακοινώνει ότι έχει εξασφαλίσει τα αποκλειστικά δικαιώματα τηλεοπτικής μετάδοσης των αγώνων της αγγλικής Premier League στην Κύπρο, για τις περιόδους 2019/20, 2020/21 και 2021/22. Το πακέτο περιλαμβάνει περισσότερους αγώνες από ποτέ, με πάνω από 230 παιχνίδια σε κάθε περίοδο. Η Premier League είναι το πιο ανταγωνιστικό και το πιο δημοφιλές αθλητικό πρωτάθλημα στον κόσμο και οι Κύπριοι λάτρεις του μπορούν να συνεχίσουν να το παρακολουθούν αποκλειστικά στα αθλητικά κανάλια της Cytavision. Η Cytavision προσφέρει το πιο ολοκληρωμένο πακέτο συνδρομητικής τηλεόρασης στην Κύπρο, με περισσότερα από ογδόντα δημοφιλή κανάλια και ζωντανές αθλητικές μεταδόσεις από κορυφαία πρωταθλήματα και διοργανώσεις.



Γιόρτασε την κοινοπραξία με Grant Thornton H.B. η Grant Thornton Κύπρου

Η Grant Thornton Κύπρου γιόρτασε την κοινοπραξία που υπέγραψε πρόσφατα με την Grant Thornton Ηνωμένου Βασιλείου και κατ' επέκταση την ενίσχυση των συμβουλευτικών υπηρεσιών αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης, στις 17 Οκτωβρίου, στο ξενοδοχείο Hilton Park. Στην εκδήλωση, το «παράν» τους έδωσαν προσωπικές κυρίες από τον δικηγόρο, τραπεζικό και ασφαλιστικό κλάδο. Η βραδιά ξεκίνησε με ομιλίες από τους Στέφανο Μιχαηλίδη, εκ μέρους της Grant Thornton Κύπρου και Andrew Charters και Michael Leeds εκ μέρους της Grant Thornton Ηνωμένου Βασιλείου. Ο κος Μιχαηλίδης τόνισε πως η ομάδα που έχει συσταθεί, κατέχει εκτενή εμπειρία και τεχνογνωσία και είναι έτοιμη να προσφέρει υπηρεσίες αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης υψηλής ποιότητας, αλλά και καινοτόμες υπηρεσίες, όπως ο εντοπισμός και η ανάκτηση στοιχείων ενεργητικού («asset tracing») ανά το παγκόσμιο εκ μέρους κρεωστών.



Νέο πρότυπο ποιότητας για τον Ομίλο Φώτος Φωτιάδης

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε πρόσφατα η μετάβαση στο νέο πρότυπο ποιότητας ISO9001:2015, το οποίο υπογραμμίζει τη συνεχή και έμπρακτη δέσμευση του Ομίλου Φώτος Φωτιάδης για αριστεία στην ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων, ενώ παράλληλα προσθέτει υψηλή αποτελεσματικότητα στην ασφάλεια και υγεία στον χώρο εργασίας και στην προστασία του περιβάλλοντος. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Όμιλος Φώτος Φωτιάδης βρίσκεται ανάμεσα στους πρώτους οργανισμούς στην Κύπρο, που πιστοποιήθηκαν με συστήματα διαχείρισης ποιότητας, ξεκινώντας από το 1996, ενώ μέχρι σήμερα τόσο σε εταιρικό επίπεδο όσο και τα προϊόντα του - Carlsberg, Λέων, Φυσικό Μεταλλικό Νερό ΑΓΡΟΣ και τα κρασιά του Οργανισμού Κυπερούνας - έχουν λάβει πολλαπλές σχετικές βραβεύσεις και διακρίσεις.



Η Πετρολίνα συγχαίρει τον Παύλο Κοντιδίδη

Η Πετρολίνα, ως υπερήφανος επίσημος κορηγός του Παύλου Κοντιδίδη, συγχαίρει τον μεγάλο αθλητή της Κύπρου για την κατάταξη του ανάμεσα στους θρύλους της παγκόσμιας ιστιοπλοΐας. Ο Παύλος Κοντιδής ανακηρύχθηκε από την Παγκόσμια Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία ως Κορυφαίος Ιστιοπλόος στον κόσμο για το 2018, στη διάρκεια τελετής που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 30 Οκτωβρίου στη Φλόριδα των ΗΠΑ. Σε μια ιστορική στιγμή για τον Κύπριο αθλητή αλλά και την Κύπρο γενικότερα, ο Ολυμπιονίκης μας ανακηρύχθηκε ως «Rolex World Sailor of the Year 2018» από την Παγκόσμια Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία, συνεκίζοντας έτσι την πορεία των μεγάλων του επιτυχιών και κάνοντας όλους μας να νοιώσουμε για ακόμη μια φορά υπερήφανοι.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

TETAPTH 7 NOEMBΡΙΟΥ 2018

Οι τραπεζικές μετοχές και πάλι στόχος κερδοσκοπικών funds

Η αμφίβολη παραμονή κάποιων τραπεζών στον δείκτη MSCI ανοίγει νέο γύρο πιέσεων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΗ**

Στο μάτι του κυκλώνα βρίσκεται και πάλι ο τραπεζικός κλάδος, με τις μετοχές των τεσσάρων συστημικών τραπεζών να έχουν μπει σε έναν νέο έντονο κύκλο πιέσεων, ο οποίος έχει «γονατίσει» τις κεφαλαιοποιήσεις τους. Αυτό, σε συνδυασμό με τη ρηχότητα της ελληνικής αγοράς αλλά και την έλλειψη ορατότητας σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων και των πολύ φιλόδοξων στόχων τους, δίνει «τροφή» στα short funds, τα οποία αυξάνουν συνεχώς τις αρνητικές τους θέσεις στις ελληνικές τραπεζικές μετοχές.

Αφορμή για το νέο «σφυροκόπημα» των ελληνικών τραπεζών, το οποίο ξεκίνησε στα τέλη της περασμένης εβδομάδας, είναι οι προβλέψεις διεθνών οίκων ότι κάποιες από τις ελληνικές τράπεζες αναμένεται να βρεθούν εκτός των δεικτών της MSCI κατά την αναδιάρθρωση η οποία θα λάβει χώρα στις 13 Νοεμβρίου. Μετά τη Société Générale την Παρασκευή, που εκτίμησε ότι οι Πειραιώς, Eurobank και Εθνική θα αφαιρεθούν από τον MSCI Emerging Markets, και την UBS να προβλέπει την αφαίρεση της Πειραιώς, η Woods σε έκθεσή της χθες εκτίμησε

Ο τραπεζικός κλάδος τον τελευταίο μήνα έχει χάσει το 18% της κεφαλαιοποίησής του.

και αυτή ότι η Τράπεζα Πειραιώς θα αφαιρεθεί από τον MSCI Ελλάδας λόγω της πτώσης της κεφαλαιοποίησής της, γεγονός που οδήγησε χθες τη μετοχή της σε βουτιά έως και 11%, με τις πιέσεις ωστόσο να περιορίζονται στα τέλη της συνεδρίασης. Εάν οι εκτιμήσεις αυτές επιβεβαιωθούν σε μια εβδομάδα από σήμερα, θα είναι μια πολύ άσχημη εξέλιξη για την ελληνική αγορά και θα οδηγηθεί σε κύμα ρευστοποιήσεων και σε νέες πιέσεις των τιμών εκείνων των τραπεζικών μετοχών οι οποίες θα δουν την «έξοδο» από τους δείκτες, παρ'όσοντα μαζί τους πιθανότητα και τις υπολοίπες. Παράλληλα, υπάρχει ο κίνδυνος να τεθούν εκτός των ραντάρ των ξένων χαρτοφυλακίων, αφού στα τέλη του δ' τριμήνου είναι η εποχή που σχεδιάζουν τη στρατηγική του νέου έτους. Αν οι ελληνικές τράπεζες βρεθούν εκτός αυτών των σημαντικών παγκόσμιων δεικτών, είναι ξεκάθαρο πως θα είναι δύσκολο το ελληνικό χρημα-

τιστήριο να δει σημαντικές εισροές την επόμενη χρονιά. Είναι χαρακτηριστικό πως ο τραπεζικός κλάδος τον τελευταίο μήνα έχει χάσει το 18% της κεφαλαιοποίησής του, ενώ από τις αρχές Αυγούστου οπότε και ξεκίνησε το τελευταίο κύμα πιέσεων, οι απώλειες διαμορφώνονται στο 44%, στέλνοντας τη συνολική κεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών στα 4,8 δισ. ευρώ, από τα 8,7 δισ. ευρώ στις αρχές του έτους. Υπενθυμίζεται δε πως μετά την ανακεφαλαιοποίηση του 2015 η συνολική χρηματιστηριακή αξία των τεσσάρων συστημικών τραπεζών άγγιζε τα 9,8 δισ. ευρώ.

Τα τρία ισχυρά βρετανικά funds Lansdowne Partners, Marshall Wace και Oceanwood Capital Management, τα οποία έχουν κεφάλαια υπό διαχείριση στα 23 δισ. δολ., 40 δισ. δολ. και 4 δισ. δολ. αντίστοιχα, ενίσχυσαν την παρουσία τους στο Χ.Α. από το καλοκαίρι του 2017 –όταν το ΔΝΤ άρχιζε να απαιτεί 10 δισ. ευρώ ανακεφαλαιοποίηση για τις ελληνικές τράπεζες– και επιμένουν short και δεν αποχωρούν από τις αρνητικές τους θέσεις ακόμα και όταν σημειώνεται ράλι, όπως αυτό του περασμένου Απριλίου, όταν ο τραπεζικός κλάδος σημείωσε άνοδο άνω του 30%. Όπως σημειώνει

στην «Κ» χρηματιστηριακός παράγων, «είναι ξεκάθαρο πως παρακολουθούν στενά την ελληνική αγορά και ποιντάρουν όπου εκτιμούν ότι υπάρχει πηγή ανουσιαίας και αδυναμίας». Οι κλυδωνισμοί που «μετέφερε» η ιταλική κρίση από τον Μάιο, οι φιλόδοξοι στόχοι μείωσης των κόκκινων δανείων, η αδύναμη κερδοφορία τους, η αδυναμία πρόσβασης της Ελλάδας στις αγορές το τελευταίο πεντάμηνο, που οδήγησε και σε αντίστοιχο «αποκλεισμό» για τις τράπεζες, αποτελούν, σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, λόγους για να επιμένουν «επιθετικά».

Σύμφωνα με την BreakoutPoint, η οποία ειδικεύεται στην ανάλυση των θέσεων των funds, τα περισσότερα short διατηρεί το Marshall Wace (4 short θέσεις) και ακολουθούν το Lansdowne Partners (3 θέσεις) και το Oceanwood (2 θέσεις).

Η μεγαλύτερη συνολική short θέση αφορά τη μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς και φτάνει το 3,74% επί των μετοχών της ή τα 18,3 εκατ. ευρώ (το Lansdowne έχει το 2,74% και το Marshall Wace το 1%) και από τον Σεπτέμβριο του 2017 έχει αυξηθεί σταδιακά. Και τα τρία hedge funds διατηρούν μεγάλες short θέσεις στην Alpha Bank (Lansdowne 0,51%, Oceanwood 0,6%, Marshall Wace



Η έλλειψη ορατότητας σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων και των πολύ φιλόδοξων στόχων που έχουν τεθεί για τη μείωσή τους δίνει «τροφή» στα short funds, τα οποία αυξάνουν συνεχώς τις αρνητικές θέσεις τους στις ελληνικές τραπεζικές μετοχές.

0,59%) οι οποίες συνολικά φτάνουν το 1,7% επί των μετοχών της, ενώ δυο διατηρούν μεγάλο short (άνω του 0,5%) στη Eurobank (Lansdowne 1,33%, Marshall Wace 0,52%, ενώ το Oceanwood μείωσε τις θέσεις του κάτω από το 0,5% τον Σεπτέμβριο). Σε ό,τι αφορά την Εθνική Τράπεζα,

το Oceanwood αύξησε τις θέσεις short κατά 40% στο 0,7% επί των μετοχών της στα τέλη Οκτωβρίου –πρόκειται για την τέταρτη μεγαλύτερη από τις 10 θέσεις short που έχει λάβει το fund–, ενώ και το Marshall Wace επιμένει σταθερά short στην τράπεζα και στο 0,58% επί των μετοχών της.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Θετικό κλίμα στα διεθνή χρηματιστήρια

Κέρδη σημείωσαν τα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια την εβδομάδα που διανύσαμε, με τους κύριους δείκτες της Wall Street να καταγράφουν τις τέσσερις πρώτες συνεδριάσεις άνοδο άνω του 3,0% (κατά μέσον όρο), ενώ ο ευρωπαϊκός δείκτης Euro Stoxx 600 κατέγραφε εβδομαδιαία κέρδη της τάξεως του 4,0% την Παρασκευή λίγες ώρες πριν από τη λήξη της συνεδρίασης. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ και ο Κινέζος ομόλογός του Σι Τζινπίνγκ εξέφρασαν αισιοδοξία για την επίλυση της εμπορικής διαμάχης πριν από την προγραμματισμένη συνάντησή τους στο περιθώριο της συνόδου κορυφής του G20 στο τέλος του μήνα. Στη θετική πορεία των διεθνών χρηματιστηρίων συνέβαλε, επίσης, δημοσίευμα στον Τύπο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε στους αρμόδιους Βρετανούς αξιωματούχους μια συμβιβαστική πρόταση στο θέμα των συνόρων στην Ιρλανδία, που αποτελεί το μεγάλο εμπόδιο στη συμφωνία για τους όρους εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. Η αυξημένη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου επιτράπησε αρνητικά τις τιμές των κυβερνητικών ομολόγων των ΗΠΑ και της Γερμανίας. Χαρακτηριστικά, η απόδοση του 10ετούς αμερικανικών και γερμανικών τίτλων (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) ενισχύθηκε στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή σε υψηλό 9 ημερών 3,18% και 0,44%, αντίστοιχα. Στις αγορές συναλλαγμάτων, το δολάριο ΗΠΑ κέρδισε έδαφος στις αρχές της εβδομάδας, με τον δείκτη DXY να ανέρχεται την Τετάρτη σε υψηλό ενάμισι έτους 97,200 –ευνοημένος από τα ισχυρότερα σε σύγκριση με τα αναμενόμενα στοιχεία για τον ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ στις ΗΠΑ το τρίτο τρίμηνο του 2018 (+3,5% τριμηνιαίως σε ετήσια βάση, έναντι εκτιμήσεων για αύξηση 3,3%, από 4,2% το δεύτερο τρίμηνο) και τις προσδοκίες για περαιτέρω αυξήσεις των επιτοκίων παρέμβασης από τη Fed. Εντούτοις, ο εν λόγω δολαριακός συναλλαγματικός δείκτης υποκαρρούσε στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή σε χαμηλό μιας εβδομάδας 95,989, μετά τη δημοσίευση των ασθενέστερων από τα αναμενόμενα στοιχείων των ΗΠΑ για τον δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον τομέα της μεταποίησης ISM (πτώση στις 57,7 μονάδες τον Οκτώβριο από 59,8 μονάδες το Σεπτέμβριο) και τον υποδείκτη νέων παραγγελιών (πτώση στις 57,4 μονάδες, το χαμηλότερο σημείο από τον Απρίλιο του 2017, από 61,8 μονάδες το Σεπτέμβριο). Επιπλέον από την ενίσχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, η ισοψαφιστική βρέθηκε σε χαμηλό δύομησι μνημόνιο 1,1302 την Τετάρτη μετά τα απογοητευτικά στοιχεία για τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ το τρίτο τρίμηνο στην Ευρώπη (+0,2% τριμηνιαίως από +0,4% το δεύτερο τρίμηνο), προτού ανακάμψει μερικώς σε υψηλό μιας εβδομάδας 1,1456 την Παρασκευή στην αγορά της Ευρώπης, βρίσκοντας κάποια στήριξη στα στοιχεία για τον πληθωρισμό Οκτωβρίου στην Ευρώπη, τα οποία ενίσχυσαν τις προσδοκίες για τερματισμό του QE τον Δεκέμβριο και αύξηση των επιτοκίων πριν από το τέλος του 2019.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαγορών της Eurobank.

Μέχρι πού θες να φτάσεις;

Η επιχείρησή σου είναι μια διαδρομή γεμάτη προοπτική. Για αυτό θέλεις δίπλα σου έναν συνεργάτη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες σου με ταχύτητα και αξιοπιστία.

Με τη Cyta έχεις όλα όσα χρειάζεσαι για να πετύχεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150
www.cyta.com.cy/business



Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά



Σημαντικά κέρδη την Τρίτη στο Χρηματιστήριο

Σημαντικά κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, επανερχόμενο πάνω από τις 67 μονάδες. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 67,40 μονάδες, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση σε ποσοστό 1,32%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 1,38% και έκλεισε στις 40,37 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος των συναλλαγών ανήλθε στα 100.697 ευρώ. Κέρδη κατέγραψαν οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες, με εξαίρεση ο δείκτης των Ξενοδοχείων που παρέμεινε αμετάβλητος. Κέρδη σημείωσαν οι Επενδυτικές Εταιρείες σε ποσοστό 3,50%, η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,15% και η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 2,14%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσε ο τίτλος της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών 86.620 ευρώ (τιμή κλεισίματος €1,756 – άνοδος 2,81%), ακολουθούμενη από την LOGICOM με όγκο συναλλαγών 5.258 (τιμή κλεισίματος €1,38 – χωρίς μεταβολή), της Philoktimatiki με όγκο συναλλαγών 4.634 (τιμή κλεισίματος €0,17 – πτώση 1,16%), της ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ με όγκο συναλλαγών 1.945 ευρώ (τιμή κλεισίματος €0,49 – άνοδος 3,81%) και της Alkis Hadjikyriacos με όγκο συναλλαγών 897 ευρώ (τιμή κλεισίματος €0,23 – άνοδος 9,52%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, δύο καθοδικά και τέσσερις παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 48.

Εξάλλου, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου ανακοίνωσε την απόφαση του για διαγραφή των Ομολόγων της εταιρείας Silex (UK) Plc από τη Ν.Ε.Α. Αγορά του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με το Άρθρο 178(1) του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου.

Προσθέτει ότι κατέληξε στην πιο πάνω απόφαση, λόγω του ότι έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις ομαλής λειτουργίας της χρηματιστηριακής αγοράς επί των τίτλων της εταιρείας αυτής και δεν τηρούνται σημαντικές συνεχώς υποχρεώσεις της, με αποτέλεσμα να τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των επενδυτών.

Ιδιωτικοποιήσεις: 20 δισ. το όφελος της οικονομίας, εκτιμά το ΤΑΙΠΕΔ

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Αξιοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ύψους 8 δισ. ευρώ, που επιφέρουν συνολικό όφελος 20 δισ. ευρώ στην ελληνική οικονομία, είναι το μέχρι σήμερα αποτέλεσμα της λειτουργίας του ΤΑΙΠΕΔ. Παράλληλα, η κυβέρνηση, με μεγάλη καθυστέρηση, πραγματοποιεί χθες το πρώτο βήμα για την αξιοποίηση των δέκα περιφερειακών λιμένων. Συγκεκριμένα, χθες αναρτήθηκε στον δικτυακό τόπο orpangon.gr προς διαβούλευση το σχέδιο νόμου με τίτλο «Κύρωση των συμβάσεων παραχώρησης που συνήφθησαν μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε. και άλλες διατάξεις». Με το σχέδιο νόμου, εφόσον ψηφιστεί στην ελληνική Βουλή, κυρώνονται οι συμβάσεις παραχώρησης των 10 περιφερειακών λιμένων (δεν είναι κυρωθεί με νόμο μέχρι σήμερα) στους οργανισμούς λιμένων, ενώ, επιπλέον, ορίζεται το ΤΑΙΠΕΔ ως ο κάτοχος των δικαιώματος σύνταξης συμβάσεων υποπαραχώρησης επιμέρους δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στους συγκεκριμένους λιμένες. Στο σχέδιο νόμου ορίζεται επίσης ότι όλες οι συμβάσεις υποπαραχώρησης,

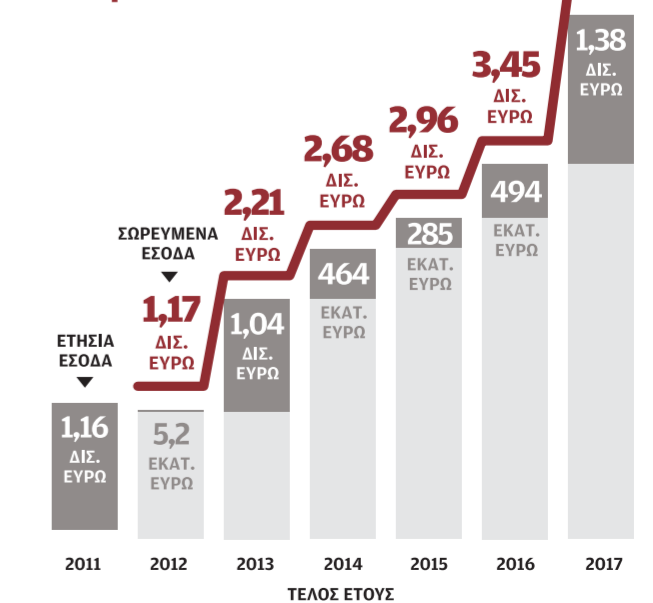
που θα συνάψει το ΤΑΙΠΕΔ με τρίτους επενδυτές στους περιφερειακούς λιμένες, θα κυρωθούν στην ελληνική Βουλή. Ακόμη προβλέπεται ειδικό αντιστάθμισμα επί των εσόδων που θα καταβάλει στον οργανισμό λιμένος ο προτιμητέος επενδυτής. Το αντιστάθμισμα αυτό θα ξεπερνά το 5% επί των εσόδων μόνον σε σπάνιες περιπτώσεις.

Παράγοντες της αγοράς πάντως χαρακτήριζαν γραφειοκρατικό το σχέδιο νόμου που αφορά τις επιμέρους παραχωρήσεις δραστηριοτήτων στους περιφερειακούς λιμένες. Σημειώνεται ότι για το σχέδιο αξιοποιήσεως θα έχει άποψη τόσο το υπουργείο Εμπ. Ναυτιλίας όσο και ο οργανισμός λιμένος. Επίσης, το προκρινόμενο σχέδιο νόμου μπορεί να οδηγήσει σε αδιέξοδο, καθώς σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ ΤΑΙΠΕΔ και υπουργείου Ναυτιλίας, δεν ορίζεται ποια Αρχή υπερισχύει. Τέλος, το σχέδιο νόμου δεν έχει καμία πρόβλεψη για το προσωπικό των λιμένων, στους οποίους θα ειληθούν πιθανοί επενδυτές. Πάντως ο πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ Άρης Ξενόφως, μιλώντας σε συνάντηση του Enterprise Greece με Ρώσους εκπροσώπους τραπεζών και βιομηχανιών, εμφανίστηκε αισιόδοξος. Σύμφωνα με τον κ.

Ξενόφω, μια διαδικασία αξιοποίησης των τεσσάρων εκ των 10 λιμένων μπορεί να ξεκινήσει μέχρι το τέλος του έτους. Πρόκειται για τα λιμάνια που εφάπτονται του άξονα της Γεννατίας Οδού και συγκεκριμένα της Αλεξανδρούπολης, της Καβάλας, της Ηγουμενίτσας και της Κέρκυρας. Παράλληλα, σύμφωνα με τον κ. Ξενόφω, μέχρι το τέλος του έτους ή τις αρχές του επομένου, αναμένεται να ξεκινήσει η αξιοποίηση των περιφερειακών λιμένων, η διάθεση του 30% των μετοχών του ΔΑΑ και η πώληση του 50,1% των ΕΛΠΕ. Επίσης εκτιμάται ότι σύντομα θα ξεκινήσει η αξιοποίηση ακινητών ιαματικών πηγών και του μεγάλου ακινήτου στις Γούρφες Ηρακλείου Κρήτης. Ο κ. Ξενόφως εξήρε το έργο του ΤΑΙΠΕΔ και σημείωσε ότι, στα 7 χρόνια ζωής, έχει κινητοποιήσει αξιοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ύψους 8 δισ. ευρώ. «Μέχρι σήμερα (το ΤΑΙΠΕΔ) έχει αξιοποιήσει περιουσιακά στοιχεία αξίας πάνω από 8 δισ. ευρώ, με το συνολικό όφελος για την εθνική οικονομία να φθάνει στα 20 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών πληρωμών, των τελών παραχώρησης, των υποχρεωτικών επενδύσεων κ.λπ.», είπε ο πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ.

ΤΑΙΠΕΔ

Εσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ